

شرکت صنعتی سیگا

سازنده و تهیه کننده ماشین آلات پلاستیک

راه اندازی خط تولید لوله های پی وی سی
پلی اتیلن و لوله های سبز

کابل: ۰۷۹۷ ۳۴۴۰۹۵

۰۷۹۹ ۵۲۴۸۰۵

مشهد: ۰۰۰۳۴۳۰ ۹۸۹۱۵

safavi_iim@yahoo.com

Scientific - Economic - Educational

د افغانستان صنعتی خبری مجله

صنعتی، اقتصادی، زراعتی

اطلاعات صنعتی افغانستان، مجله آزاد و غیرانتفاعی

شماره ۱۵ - جوزا ۱۳۹۰

نمبر جواز ۱۳۴ - وزارت اطلاعات، فرهنگ و توریسم

● صاحب امتیاز و مدیر مسئول: سید محمد شاه سلوی
sef@afghanistan-iim.com

● مدیریت اداری و مالی: محمد داوود جعفری
damad_j@afghanistan-iim.com

● مدیریت امور بازرگانی: سید محمد آنگه حسینی
hamad_h@afghanistan-iim.com

● مسئول ارتباطات: انجنیر اقبال
aqbal114@yahoo.com

● رئیس دفتر کابل: سید محمد حسن علوی
hsa_mohd@yahoo.com

هیئت تحریر:

- پوهنځی سید مسعود
- انجنیر سید محمد حسن علوی
- داکتر سید یحیی اخلاقی
- انجنیر سید علی حسینی
- انجنیر احمد رضا شیخ زاده
- معمومه حسین زاده

همکاران:

- عارف رحیمی
- وحید شیخ زاده
- محمد ختوری
- محمد علی اخلاقی
- امین رحیمی
- غلامحسین رحیمی
- حسن میا
- روح - راجی

مجله اطلاعات صنعتی افغانستان را
می‌توانید از کتاب فروش‌های معتبر و
با نمایندگی‌های مجله دریافت دارید.

● کابل: 0797 - 344 095 0706 - 796 745
0799 - 524 805

● هرات: 0788100200
جاده مخابرات
انجنیر رفیع حفیظی

● کندهار: بازار ارگه فرطاسیه فروشی افغان

● هرات شویفده دروازه بلخ - میمنه مارکت - منزل سوم - نمبر ۱۹
شکریان 050- 2042026 0799 - 188031
0778 - 209980 حبیب الله سلوی

● پلخمیری: محمد ابراهیم واعظا 0787 - 107477

● کندوز: چوکه اول جاده ولایت کتاب و فرطاسیه
محمد هارون رسولی

۲	تجدید نظر!
۴	ارزیابی ذخایر طلا افغانستان
۱۵	نمایندگی انحصاری شرکت HP در کابل گشایش یافت
۱۶	تیر سیستم ترانسپورت جاده ای بین المللی
۱۹	با بازسازی فابریکه کود و برق ۱۰۵۰۰۰ تن کود کیمیاوی در سال تولید می‌شود
۲۰	مدیریت آب، مالداری و اقتصاد تریاک
۲۹	اولین فضا تورد افغانستان
۳۰	احیای راه بزرگ ابریشم
۳۳	اولین طیاره وطنی
۳۴	شبهای روشن کابل
۳۶	جایگاه روسیه در اقتصاد افغانستان
۴۰	ایجاد بزرگترین مرکز تولید و پروسس قالبین
۴۲	اعتبار اسنادی ال سی
۴۵	افغانستان عضویت اداره جهانی (FITI) را به دست خواهد آورد
۴۶	مبارزه و بیرون رفت از فساد اداری
۵۸	د کمر کوئو قانون (۳)
۶۲	د افغانستان حکومت په استخراجی صنایعویکی دشفافیت دنوست په مقصد یو مهم کام پورته کوی
77	Afghan gold mine deal brings foreign investment
79	Carpets - Made in Afghanistan for Pakistan's Profit

مجله اطلاعات صنعتی افغانستان:

- همه قلم به دستان عرصه علم و صنعت را جهت ارسال آثار خود به مجله دعوت به همکاری می‌کند.
- در صورت امکان به همراه نوشته‌ها، تصاویر مرتبط را نیز ارسال فرمائید.
- چنانچه مطالب ترجمه شده می‌باشد، متن زبان اصلی را نیز ارسال فرمائید.
- در صورت استفاده از منابع یا مأخذ در نوشته‌ها، نشانی آن را قید فرمائید.
- مطالب ارسال برگردانده نمی‌شود حق ویرایش مطالب ارسال برای مجله محفوظ است.
- مقاله‌های چاپ شده الزاماً به منزله نظرات مجله نمی‌باشد.
- استفاده از مطالب مجله با ذکر منبع بلامانع است.
- اعلام می‌دارد با هیچ جریان و اشخاص سیاسی ارتباط تشکیلاتی نداشته و کاملاً مستقل و آزاد می‌باشد.
- لذا مساعدتهای مادی و معنوی شما هموطنان باعث تداوم نشر مجله خواهد شد.

آدرس مجله:

کابل: دهوری - سرگ پوهنتون - سرگ دوم
مجله اطلاعات صنعتی

- کابل - پست پکس مرکزی 5719
- تلفون: 0797 - 344 095 0706 - 796 745
- www.afghanistan-iim.com
- Email: info@afghanistan-iim.com
- نمایندگی ایران: مشهد
- تلفکس: 0098 - 511-2256144
- 0098 - 511-2215786

تجدید نظر!

امروز بحث تجدید نظر، بررسی مجدد و حتی بحث ناکارآمدی نظام اقتصادی بازار و تغییر آن از سوی بعضی از منتقدین اقتصادی کشور شنیده می شود.

از حدود ۱۰ سال پیش به این طرف و از زمان اتخاذ اجرای سیاست اقتصاد بازار در کشور همیشه میان تعدادی از آگاهان به سائل اقتصادی که بعضا به روشهای اقتصاد دولتی یا متمرکز خوشبین بودند و در مقابل کسانی که اقتصاد بازار را اقتصاد پیروز تلقی می کنند اختلاف نظر و تفاوت دیدگاه وجود داشته و دارد.

در ماههای اخیر به دلیل ضعف رشد اقتصادی، فساد گسترده مالی خصوصا بحران مالی کابل بانک که طی آن مسئولین این بانک به اختلاس و سوء استفاده از منابع مالی این بانک متهم هستند و همچنان بیکاری و نارضایتی مردم از تامین معیشت روزانه بحث تجدید نظر بر سیاستهای مالی و اقتصادی در کشور بیشتر از گذشته به گوش می رسد. تا جایی که رئیس جمهور کرسی طی اجلاس اقتصادی در کابل که با هدف بررسی وضعیت اقتصادی و مالی کشور و بحران مالی کابل بانک برگزار گردیده بود خواهان تجدید نظر بر سیاستهای مالی و اقتصادی کشور شد و نهادهای دولتی را موظف ساخت در زمینه حل معضلات موجود بررسیهای تازه انجام دهند و از وزارتخانه های سکوری نیز خواست تا زمینه های رشد و رونق اقتصادی در کشور را جستجو کرده و راه حل های عاجل را پیشنهاد کنند.

اصولا هر کشوری بنابر پتانسیلهای موجود و با در نظر داشت شرایط اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و سیاسی از میان روشهای مختلف اقتصادی یکی را برای پیشبرد و رسیدن به اهداف مد نظرشان انتخاب می کنند که امروزه اکثر کشورها به دلیل کارایی مثبت سیستم اقتصادی بازار، این روش را برای توسعه اقتصادی - اجتماعی شان برگزیده اند.

جوهر اصلی سیستم بازار بر بالاترین منفعت گیری از سرمایه (بهره وری)، رشد تولیدات، رقابت محصولات تولیدی در بازار است که در نتیجه، تامین منافع عام جامعه را نیز برآورده می کند.

این سیستم دارای قاعده و سازگار قانونمندی است که در درون آن نهفته و در مرکز تمام وقایع بازار قرار داشته و محرک چرخ بازار به حساب می آید، دولتها مکلف است این قواعد را تشریح و مشخص ساخته و از آن حمایت و مواظبت کنند. اما دیده می شود در کشورهایی که دولتها از توان کمتری برخوردارند این سیستم به حال خود رها شده و نتایج دلخواهی نیز به دست نیامده و در واقع سیستم اقتصادی بازار را می توان هر چیزی نام گرفت غیر از یک سیستم اقتصادی «بگذار بگذرد» که در این صورت مهار و کنترل آن بسیار مشکل خواهد بود.

اقتصاد بازار را می توانیم به نوعی تقسیم کار بین بازار یا سکور خصوصی و دولت بدانیم که در این پروسه مسئولیتهای مهم و اساسی در مسیر اجرای سیاست های اقتصادی به دولت و مسئولین دولتی واگذار شده است.

در این تقسیم کار نظام بازار از مسئولین این توقع را دارد که هر کجا بازار قوی تر از دولت عمل می کند دولت محافظه کارانه تر رفتار کند و هر کجا بازار ناتوان در اجرای کار بوده و با عوامل پیدا و پنهان اقتصادی موجبات اختلال در این نظام را بوجود بیاورد، دولت قاطعانه و هدفمند دخالت کرده تا ثبات و امنیت خاطر که از ابزارها و مؤلفه های مهم فعالیت بازار محسوب می شود، حاکم شود.

اصولا هر سیستمی دارای اجزای مختلف است، تا جزء جزء این سیستم به شکل هماهنگ و طبق یک پروگرام از پیش تعیین شده حرکت نکنند هرگز نباید یک نتیجه مثبت از حرکت چرخ این سیستم انتظار داشته باشیم.

سیستم اقتصادی بازار در شرایطی بهترین نتیجه و مناسب ترین جواب را خواهد داد که از حداقل زیر بناها مثل شفافیت فضای کسب و کار، وجود بانک مرکزی مستقل و مقتدر، مشخص بودن روابط و شرایط نهادهای مالی و بازیگران عرصه اقتصادی، وجود قوانین و محکمه قضایی مستقل، شرایط رقابت پذیری بازار، نظارت دقیق و اصولی دولت بر اجرای درست قوانین و جلوگیری از رانت های سیاسی - اقتصادی و مبارزه با فساد و - برخوردار باشد که با وجود این شرایط چرخ سنگین بازار بر بستر آنها حرکت سیال و روانی خواهد داشت. در غیر این صورت انتظار رشد و توسعه یک نوع معقولانه نخواهد بود.

هیچ کشوری صرف به دلیل داشتن یک سیستم اقتصادی - فرهنگی و یا سیاسی مترقی به رشد و توسعه دست پیدا نکرده و نخواهد کرد.

و کشور ما نیز که از ۱۰ سال پیش به این طرف با اتخاذ سیاست اقتصاد بازار انتظار داشت در زودترین فرصت عبود شریعی از درخت پیشرفت و ترقی و رشد اقتصادی به کام بگیرد تا زمانی که در قالب چارچوبها و شرایط و قوانین نهفته در دل بازار حرکت نکنند، هرگز و هرگز به این موفقیت نخواهد رسید.

امروز ما بیشتر از هر زمان دیگر نیازمند ایجاد بسترهای لازم برای تحقق آرمانها و اهداف رشد و رونق اقتصادی و بازگرداندن اعتماد از دست رفته مردم، سرمایه داران و فعالین اقتصادی به بازار هستیم. زیرا:

۱ - در چند سال گذشته سیستم بازار مالی و سرمایه بیمار کشور به لطف ورود دالره های خارجی و خصوصا امریکائی، بیماری خود را پنهان ساخته بود و این پنهان سازی، زمینه های فساد سرتاسری را به دنبال خود گذاشت تا حدی که امروز فساد مالی به یک روال عادی تبدیل شده است.

۲ - دالره های خارجی مانع از تضعیف پول ملی و سقوط آن شد و در نتیجه ثبات نسبی اقتصاد داخلی را به همراه خود داشت

۳ - هزینه ها و کمکهای خارجی در چند سال گذشته فضای بسیار مستعد و جذاب برای کشاندن شرکتهای مختلف به بازار افغانستان بود و تعداد زیادی از شرکتهای فعال فعلی به طمع اینکه سهمی از این کمکها را به خود اختصاص دهند در کشور فعال هستند.

اما شاهد هستیم که کمکهای خارجی دائمی نیست و به مرور زمان کم و کمتر خواهد شد و همچنان با خروج نیروهای نظامی تانو و نیروهای امریکایی طبعاً هزینه های هنگفت آنها که سابق قسمتی از آن به درون اقتصاد ضعیف کشور ریخته می شد، دیگر انجام نخواهد شد.

و به همین خاطر است که تعدادی از سناتورهای سنای امریکا اعلام کرده اند که افغانستان با خروج نیروهای امریکائی در سال ۲۰۱۴ با بحران مالی روبرو خواهد شد و آنگاهان اقتصادی داخلی نیز چنانکه به تکرار هشدار داده بودند، اکنون نیز تاکید دارند که دولت در سالهای گذشته فرصتهای طلایی را سوزاند. از ساخت زیربناهای اقتصادی غافل ماند و معادن افغانستان که منابع با ارزشی برای جهانیان به شمار می رود همچنان دست نخورده باقیمانده است و آنچه از کشور به جای مانده نظام فساد زده، بازاری با شرایط مبهم و دشوار، دولتی گرفتار و مردمی بیگار است!

در این شرایط حساس گمان می رود دولت نیز به وضوح به این نتیجه رسیده که اگر با روش گذشته به کار ادامه دهد بجز بحران و در پی آن نابودی اقتصادی چیز دیگری دامنگیر کشور نخواهد شد. به همین دلیل رئیس دولت با اذعان و تایید ضعف بستر اداری، اقتصادی و مالی شرایط بازار کسب و کار و تجارت را به یک «میله» تمثیل می کند و خواستار تجدید نظر بر شرایط اقتصادی کنونی کشور شده است.

با این حال دولت امروز هیچ چاره ای غیر از برگرداندن «شرایط اعتماد» به سیستم اقتصادی و بازار ندارد.

مردم و فعالین اقتصادی نیز شرایطی را انتظار می کشند که در آن:

۱ - مبارزه قاطعانه با فساد: مناسبانه امروز نظام اقتصادی و ساختارهای موجود در دولت غرق در فساد است تا جایی که طبق آمار و ارقام، نظام حاکم بر کشور دومین نظام فساد زده در جهان معرفی شد. وجود فساد در نظام اقتصادی غیر از تباهی و شکست و بوجود آمدن دسته جات مافیایی که طی آن شفافیت فضای رقابتی بازار از میان رفته و ترس و بی اعتمادی جایگزین خواهد شد، هیچ نتیجه دیگر در بر نخواهد داشت.

۲ - وجود محکمه عدلی و قضایی مستقل و قدرتمند: تا زمانی که قوای عدلی و قضایی قدرتمند و مستقل در کشور وجود نداشته باشد به یقین مبارزه علیه فساد و تباهی بدون نتیجه خواهد بود.

همه باورمندیم که یگانه راه حل معضل موجود احساس مسئولیت و خواست درونی رئیس دولت و اراکین بلند رتبه دولتی همراه با قوای قضایی می تواند در ریشه کن کردن این پدیده شوم و نحس مفید فایده باشد.

افغانستان امروز نیازمند قدرتمندترین محکمه قضایی است که بتواند در برابر هر نوع فساد قاطعانه ایستادگی کرده و عاملین فساد را در هر رتبه و منصبی که باشند به جزای عمل شان برساند تا کسانی که در جامعه و در نظام اقتصادی - اجتماعی اخلاقی را مرتکب می شوند، بدانند که از سوی محکمه با شدیدترین برخوردها روبرو خواهند شد.

دوسیه کابل بانک که طی آن بالاتر از ۵۰۰ میلیون دالر از دارائیهای مردم توسط مسئولین این بانک که همه از ارباب و نزدیکان سران مملکتی هستند، لادرک شد و فساد مالی گسترده در آن تثبیت شده یکی از روشن ترین و بهترین نمونه ها می تواند باشد. چگونگی حل این دوسیه پرده از چهره تمام نیت و اهداف ارکان دولت برخواید داشت.

برخورد قاطع با مسببین این فساد نشانگر صداقت دولت و برگرداندن فضای اعتماد به جو بی اعتمادی شده و یقینا عواقب خوب و مثبت آن تعیین کننده سلامتی حرکت اقتصادی بازار در آینده خواهد شد و جانبداری از آن یقینا می تواند نتیجه بسیار فاجعه انگیز و فساد پرور در جامعه به جای بگذارد.

یقینا مردم در انتظارند که ببینند که در نظام اقتصادی فساد زده باید تجدیدنظر کرد و یا در نظام سیاسی فسادپرور!

شکل 1. موقعیت معادن طلا که بر اساس نوع ذخیره تقسیم بندی شده است (بر اساس ESCAP, 1995).

طلا

ارزیابی ذخایر

امیر
سید محمد حسین
علوی
چهارموزیست

خلاصه

افغانستان از لحاظ وجود ذخایر طلا نسبتاً غنی میباشد. عمدتاً سه نوع ذخایر طلا در افغانستان وجود دارد اول انواع پرفیری و که با پلوتونها مرتبط میباشد دوم ذخایر اسکارنی و انواع دیگر گونی و سوم ذخایر پلاسر میباشد. که معیار تقسیم بندی در این روش نوع تشکیل این ذخایر میباشد. هر یک از این ذخایر در بحث حاضر به سه گونه مورد بررسی فرار گرفته است اولاً اینکه کدام مناطق از دیدگاه لیتولوژی موجود و شرایط منطقه مجاز به داشتنی ذخایر طلا میباشد و ثانیاً اینکه در بین این مناطق مجاز کدام محدوده ها دارای پتانسیل بهتری میباشد که شرایط مناسب را دارا میباشد. وثالثاً در بین این مناطق مناسب کدام یک شرایط بهتری را داشته و جزوه محدوده های با پتانسیل خوب به حساب می آید.

۱- آشنایی

معدنکاری طلا در افغانستان برای قرن‌ها و در بسیاری از ولایات کشور همچون تخار در شمال و غزنی و زابل قندهار در جنوب غرب کشور صورت گرفته است. افغانستان از نظر ذخایر طلا هنوز در مرحله تحقیقات قرار دارد تا بهترین مدل برای معادن طلای کشور پیشنهاد گردد و بهترین تکنیک های استخراج معرفی گردد. افغانستان پتانسیل زیادی برای اکتشافات طلا داشته و کانی زایی طلا در کشور از تنوع بالایی برخوردار است که مخصوصاً انواع پرفیری CU-AU و نوع اسکارنی CU-AU قابل ذکر است.

۲- زمین شناسی

افغانستان در بین تصادم صفحات هند-پاکستان و صفحه پوسته آسیایی قرار دارد که این برخورد حالت بالاشونده

بسمت همالیا دارد. افغانستان تاریخچه زمین شناسی بسیار پیچیده ای دارد و شامل تعدادی از بلوکهای کوچک است که حدود ۲۵۰ میلیون سال پیش از حاشیه بزرگ قاره گندوانا جدا شده است و این بلوکها بی در بی به حاشیه جنوبی قاره آسیا اضافه شده است.

۳- مطالعات قبلی

ذخایر طلا، موقعیت آنها و اکتشافات آنها نتایج فعالیتهایی است که در بین سالهای ۱۹۶۰ تا ۱۹۷۰ بوسیله زمین شناسان روسی صورت گرفته است. بر اساس این مطالعات، دو موقعیت که دارای شرایط مناسب میباشد مشخص گردیده است. موقعیت اول ولایات شمالی کشور شامل تخار و بدخشان میباشد و موقعیت دوم ولایات جنوبی شامل غزنی زابل و قندهار میباشد (چمبروف ۱۹۷۳؛ درونوف ۱۹۷۲). مطالعات و تحقیقات

بیشتر بعد از خروج شوروری سابق صورت نگرفته است در سال ۱۹۸۰، سازمان زمین شناسی افغانستان کتاب دو جلدی منابع معدنی و زمین افغانستان را به چاپ رساند که نویسنده و جمع آورنده اطلاعات آن عبدالله بود. این کتاب تمام معادن، رخدادهای و پراکندگی منابع معدنی را که تا سال ۱۹۷۷ کشف شده بود به چاپ رسانده بود.

در سال ۱۹۹۵، کمیسیون اجتماعی و اقتصادی ملل متحد در قسمت آسیا و اقیانوسیه گزارشی را به نام زمین شناسی و منابع معدنی افغانستان منتشر کرد (ISBN: ۹۲:۹۳ ۷ ۱۱۹۶۸۱). این سند شامل خلاصه از اطلاعاتی بود و ۱۴۰۰ معدن افغانستان را شرح میداد که شامل ۱۱۰ معدن طلا بود.

در سال ۲۰۰۲، سازمان زمین شناسی آمریکا (USGS) فهرستی را منتشر کرد این فهرست شامل اطلاعات ۱۰۷۹ معدن بود و از این تعداد ۱۱۲ معدن آن مربوط به طلا می شد. لینک آدرس این اطلاعات به قرار زیر است <http://geo-nstdi.er.usgs.gov/cgi-bin/publication/open-file/02/110-ation?open-file/02>

شکل ۲ نقشه ای که موقعیت سنگ طلا در افغانستان نشان میدهد.

۴ - پرفیری

ذخایر طلای مرتبط با پلوتونها و شکل گیری آنها در افغانستان اساساً به صورت اسکارنی و رگه های کوارتز-طلای پلی متالیک میباشد. که در شمال قندهار، شمال غرب زابل و جنوب غرب ولایت غزنی موقعیت دارد (شکل ۲). این ذخایر به صورت همراه با پلوتونهای با سن الیگوسین و کرتاسه میباشد. این ذخایر غنی طلا و موقعیت آنها در همین قسمت به تفصیل تشریح خواهد شد. علاوه بر آن، این موقعیت های دارای سنگ های طلا به صورت مجتمع با سنگهای دگرگونی در بدخشان، پروان و بغلان میباشد که در قسمت سنگهای دگرگونی

بحث خواهد شد (۵). و ذخایر سنگ طلای پلاسما در قسمت طلای پلاسما (۶) بحث خواهد شد (شکل ۳). یک تعداد از کانی های ژئوشیمیایی به صورت پراکنده و به اشکال هاله ای در شمال مرکز افغانستان و در حوضه کنواژ در شرق کشور وجود دارد که بعضاً شرایط مناسب برای ذخایر فلزات قیمتی ایی ترمال را دارا میباشد (شکل ۴).

۴-۱ - توصیف موقعیت های ذخایر طلا مرتبط با پلوتون

نواحی مجاز برای ذخایر سنگ طلا در تمام افغانستان در شکل ۲ نشان داده شده است. این نواحی مجاز با نام های gold ۰۱، gold ۰۲، gold ۰۳ در قسمت ۵ تحت نام ذخایر مشترک با دگرگونی ناحیه ای به بحث گرفته خواهد شد. ناحیه gold ۰۳ قندهار-زابل-غزنی به صورت مشترک با سنگهای آتشفشانی داخلی بوده و در قسمت زیر به بحث گرفته خواهد شد.

۴-۲ - منطقه مجاز - gold ۰۳ - طلای قندهار-زابل و غزنی

الف) نوع ذخیره: ذخایر اسکارنی حاوی طلا و رگه های پلی متالیک حاوی طلا

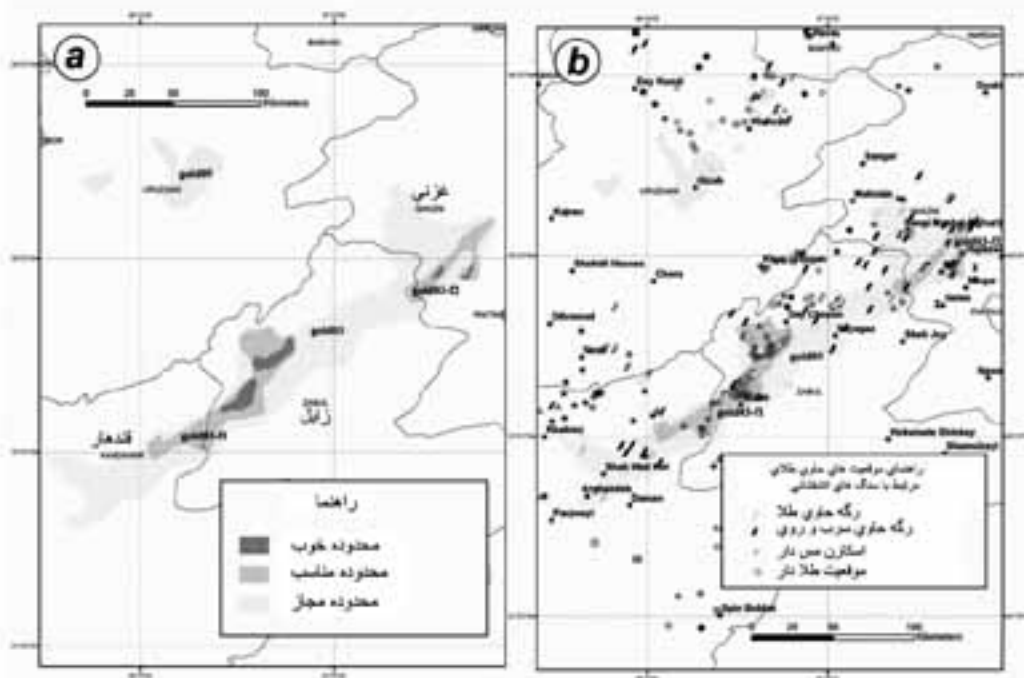
ب) سن کانی زایی: کرتاسه و ترشیاری

ج) نمونه هایی از نوع ذخیره: در قسمت جنوبی ناحیه gold ۰۳، در نواحی شاه ولی کوت-میزان و دایچوبان-بانگو-کادبلاک-اسانک-توقرا موقعیت های طلا دار اسکارنی وجود دارد. در شمال ناحیه gold ۰۳، که موقعیت آن شمال ارغنداب-جاغوری-مقر-و جنوب غرب قره باغ - لشکرک قلعه- طلا بولو- صوفی قدیمی و طلای دینامیتیک موقعیت داشته و از نوع طلای اسکارنی میباشد.

د) تاریخچه اکتشافات: مهمترین اکتشاف انجام شده در امتداد کمربند کندالیان و زرکشان قرار دارد که اکثراً برای مس و طلا بوده ولی سایر فلزات پایه از جمله قلع و تنگستن را هم دارا میباشد. مناطق کندالیان و زرکشان بوسیله زمین شناسان روسی و افغان مورد جستجو قرار گرفته است و در آنجا تونلها و ترانشه هایی حفاری شده است. که اخیراً زمین شناسان آمریکایی هم بازدید از ساحه داشته اند. در منطقه گرانق که دارای اسکارنهای مس و طلا میباشد گزارشهای کمی از استخراج بدست آمده است (دوگال و دیگران، ۱۹۷۱). مناطق توقرا و صوفی قدیمی به عنای معادن قدیمی منطقه گزارش شده است که سابقه معدنکاری باستانی دارد.

ه) داخل محدوده مرزی: منطقه مجاز gold ۰۳ که شامل قندهار- زابل و غزنی میشود به صورت مجزایی شامل سنگهای نفوذی با سن کرتاسه را میباشد. این منطقه به صورت ویژه شامل مس پرفیری -مس و طلای اسکارنی و ذخایر پلی متالیک میباشد. سنگهای نفوذی این منطقه الکالین بوده و نسبتاً اکسید شده میباشد. این مرز دوباره توسط اطلاعات مغناطیس هوایی بازنگری شده است که قسمتهایی از این محدوده آنومالی های مثبت بسیار قوی را نشان داده است (سونی و دیگران ۲۰۰۶).

افغانستان از لحاظ وجود ذخایر طلا نسبتاً غنی میباشد. عمدتاً سه نوع ذخایر طلا در افغانستان وجود دارد اول انواع پرفیری و که با پلوتونها مرتبط میباشد دوم ذخایر اسکارنی و انواع دگرگونی و سوم ذخایر پلاسما میباشد. که معیار تقسیم بندی در این روش نوع تشکیل این ذخایر میباشد.

شکل 3. نقشه ای که نشاندهنده محدوده مجاز gold03 و از زیر محدوده مناسب gold03-f1 و gold03-f2 به رنگ نارنجی می باشد. همچنین محدوده خوب نشان داده شده است. سمبول ها نشاندهنده موقعیت های معادن فلزی و غیر فلزی مختلف می باشد.

و چندین موقعیت اسکارنی مس در جنوب (شکل 3). معدن کادیلکت در سنگ آهک های تریاس بالایی با زونهای هماتیتی و برشی، همراه با زونهای کالک سیلیسی قرار دارد که ۹۰ تا ۲۰۰ متر طول و ۰.۲ تا ۲.۵ متر پهنا دارد و شامل پیریت دیسیمینت، کالکوپیریت، بورنیت، کالکوزیت، گالن، و هماتیت می باشد که دارای ۷۰ گرم در تن طلا و ۲.۵ درصد وزنی سرب و ۳ درصد وزنی روی و ۰.۸۷ درصد وزنی مس می باشد (دوگال و دیگران، ۱۹۷۱). همچنین منطقه اسکارنی (۲.۸ گرم در تن طلا) چهارسو (۱.۵۹ گرم در تن طلا) و دورشاک و قومباد در قسمت جنوبی این منطقه مناسب gold03-f1 موقعیت دارد (شکل ۳).

۱-۲-۱-۴ محدوده خوب - gold03-p1 طلای کندالیان

محدوده خوب طلای کندالیان gold03-p1 شامل اسکارتهای طلا و مس دار می باشد و شامل مناطق باغوان -مس بولو-توروا-ارغتو و مس اسکارنی گراتق می باشد. این محدوده بر طبق نشانهای مغناطیسی می باشد و در سنگهای پلوتونی با سن کرتاسه قرار دارد (شکل ۵). شمال محدوده شامل مناطق اسنگ-توقار می باشد (شکل ۵). که

مناطق مناسب gold03-f1 و gold03-f2 به عنوان دو منطقه مناسب در داخل منطقه مجاز gold03 مشخص شده است. که موقعیت های کانی زایی را در بر دارد. همچنین علاوه بر آن چهار محدوده خوب شامل gold03-p1, gold03-p2, gold03-p3, gold03-p4 در این دو منطقه مناسب مشخص شده است که چهار بخش موقعیت کانی زایی را نشان میدهد و شامل دو منطقه خوب در شمال و دو منطقه خوب در جنوب منطقه مناسب می باشد (شکل ۳) و از شمال به جنوب به قرار زیر توصیف می شود.

۲-۱-۲ محدوده مناسب (gold03-f1)

محدوده مناسب gold03-f1 دارای ۵۰ کیلومتر طول و ۱۰ تا ۱۵ کیلومتر عرض می باشد که امتداد آن شمال شرقی بوده و شامل دو موقعیت طلا دار می باشد. و به عنوان محدوده خوب مشخص شده است. البته سایر محدوده های طلا دار نیز در داخل این محدوده مشخص شده است (شکل ۳ و شکل ۴). برای مثال باغوان-کادیلکت

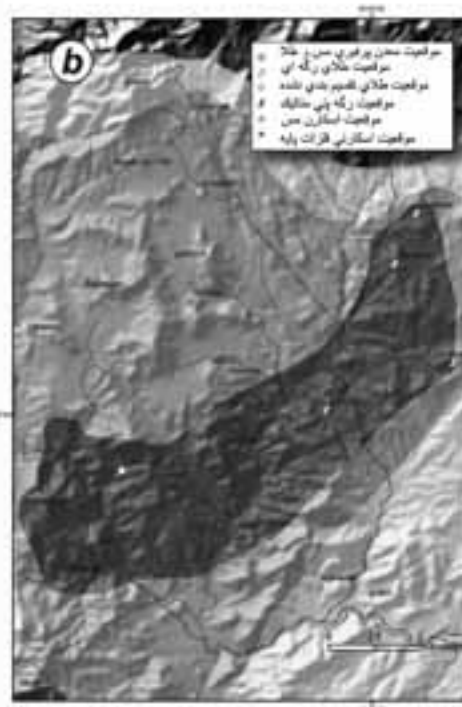
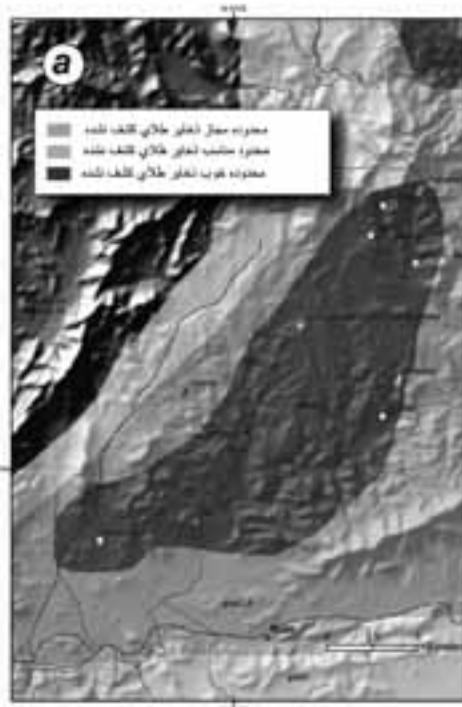

شکل ۴. نقشه ای که نشاندهنده محدوده مناسب gold03-f1 در قدار و زامل می باشد و در داخل آن محدوده خوب gold03-p1, gold03-p2, gold03-p3, gold03-p4 قرار دارد.

محدوده مناسب gold03-f1 دارای ۵۰ کیلومتر طول و ۱۰ تا ۱۵ کیلومتر عرض می باشد که امتداد آن شمال شرقی بوده و شامل دو موقعیت طلا دار می باشد. و به عنوان محدوده خوب مشخص شده است. البته سایر محدوده های طلا دار نیز در داخل این محدوده مشخص شده است

شکل ۵. نقشه ای که نشاندهنده محدوده مجاز gold03-f1 می باشد در که همزمان نقشه مغناطیسی هوای برای ارزیابی موجود است. (a) منطقه پرفلزی کندالیان و محدوده خوب gold03-p1 در ولایت زامل (b) نقشه گنورده ای مغناطیسی هوایی منطقه

شکل 6. نقشه ای که موقعیت محدوده خوب gold03-p1 و gold03-p2 را در ولایت زابل نشان میدهد. (a) محدوده خوب gold03-p1 که سیستم کانی زایی برفری کندانسان را در ذخایر کشف نشده طلائی مرتبط به پلوتونها در منطقه میزان نشان میدهد. (b) محدوده خوب gold03-p2 که تعدادی از معادن طلائی اسکارنی و رگه ای را منطقه دابچوپان نشان میدهد.

شکل 7. نقشه ای که نشاندهنده محدوده مناسب gold03-p2 برای ذخایر کشف نشده مرتبط با پلوتونها می باشد و همین نشاندهنده محدوده ذخایر خوب gold03-p3 و gold03-p4 می باشد.

مقادیر کمی معدنکاری و استخراج فلزات پایه و طلا از این منطقه گزارش شده است (دوگال و دیگران، ۱۹۷۱). منطقه اسنک دارای سنگ اهنکی مرمیشده و منطقه کانی زایی پیریت بشدت برشی شده میباشد که ۱۵۰ متر طول و ۱ تا ۲ متر پهنا دارد و شامل ۲۰۲ گرم در تن طلا و نشانه های پراکنده از سایر عناصر همچون مس- روی و سرب میباشد (مزکو و دیگران، ۱۹۷۱). معدن توغرا دارای معدنکاری باستانی است که در سنگهای برشی شده یا سن کامبرین-وندین در زونهای به شدت کانی زا قرار دارد و ۲۵۰ متر طول و ۵ متر عرض دارد که شامل ۰۱ تا ۶۵ گرم در تن طلا و مقادیر قابل توجهی مس-سرب و روی میباشد (پلوتنیکوف و دیگران، ۱۹۶۸).

۴-۲-۱-۲ محدوده خوب gold03-p2

این محدوده دارای ۲۰ تا ۲۵ کیلومتر طول و ۵ تا ۷ کیلومتر پهنا میباشد که امتداد آن شمال شرقی میباشد که دارای تعدادی موقعیت های اسکارنی دارای مس و طلا در قسمت جنوبی میباشد. این منطقه دارای تعدادی مناطق رگه ای غنی از طلا میباشد که در شمال شرقی محدوده موقعیت دارد.

۴-۲-۲ محدوده مناسب gold03-p2

محدوده مناسب gold03-p2 در منطقه غزنی با ۶۰ کیلومتر طول و ۱۰ کیلومتر پهنا مشخص شده است که قسمت شرقی آن همراه با پلوتونهای با سن کرتاسه و گرانیت های به سن الیگوسن میباشد. در امتداد ۲۰ کیلومتری جنوبی این منطقه و لبه غربی آن پلوتونهای با سن کرتاسه که شامل تعداد معادن حلوی طلا میباشد (شکل ۷). دو محدوده خوب gold03-p2 و gold03-p4 در این محدوده قرار دارند.

۴-۲-۳-۱ محدوده خوب gold03-p3 طلائی بولو

منطقه طلائی بولو دارای یک سری موقعیت های خوب برای طلا میباشد که این مناطق در طرف شرقی پلوتونهای گرانیتی با سن کرتاسه قرار دارد این محدوده شامل طلائی بولو- لغزار-جلا-لشکر قلعه و طلائی انکول

منطقه طلا دار لشکر قلعه در سنگهای مرمیری- دولومیتی شده و سنگ های اهنکی آلتزه شده با سن پرمین بالای در امتداد زون گسلی قرار دارد که طول آن ۱۶۰ متر و پهنای آن ۹.۵ متر میباشد و شامل پیریت دیسیمینتد و کالکو پیریت که از ۰.۱ تا ۱۹.۴ گرم در تن طلا دارد

میباشد (شکل ۸a). منطقه طلائی بولو به دو صورت، برشی شده دارای ۰.۸ تا ۲۴ گرم در تن طلا و دیگر به صورت سنگهای اهندار که بین ۱۰ تا ۱۱ گرم در تن طلا دارند میباشد. منطقه مس دار لغزار بین ۰.۱ تا ۱.۶ تا حد اکثر در بعضی مناطق ۳۵ گرم در تن طلا دارد که بین ۰.۱ تا ۳.۱ درصد وزنی دارای مس میباشد. منطقه طلا دار بلا شامل ۰.۱ تا ۱.۴ گرم در تن طلا میباشد که دارای نشانه هایی از مس و روی نیز میباشد منطقه طلا دار لشکر قلعه در سنگهای مرمیری-دولومیتی شده و سنگ های اهنکی آلتزه شده با سن پرمین بالای در امتداد زون گسلی قرار دارد که طول آن ۱۶۰ متر و پهنای آن ۹.۵ متر میباشد و شامل پیریت دیسیمینتد و کالکو پیریت که از ۰.۱ تا ۱۹.۴ گرم در تن طلا دارد (متوسط ۱.۱ گرم در تن طلا) و بیشتر از ۲.۴ تا ۳.۵ درصد وزنی دارای مس میباشد. منطقه طلا دار اوتکول در سنگهای مرمیری یا سن پرمین بالایی قرار دارد که با ۳۰۰ متر طول و ۰.۵ متر

شکل ۸ نقشه ای که نشان دهنده محدوده خوب gold03-p3 و gold03-p4 در ولایت غزنی میباشد. (a) نقشه ای که نشان دهنده محدوده خوب gold03-p3 در منطقه جاجرود شامل طلای بولوتکول و مس لغزار میشود. (b) نقشه ای که نشان دهنده محدوده خوب gold03-p4 در منطقه مقر شامل اسکون زرکشان - طلای دینامیتیک و چلین مرفعت طلای دیگر میشود. خطوط نارنجی رنگ نشان دهنده مرفعت طلای پلاسر ارضی میباشد.

طلا ممکن است برای صنایع طلای محلی مناسب باشد اندازه بیشتر این ذخایر کوچک تا متوسط است در مناطقی دور دست قرار دارند این نوع ذخایر همچنین به صورت ثانویه تولید کننده ذخایر طلای پلاسر میباشد.

پهنا در امتداد زون گسلی قرار دارد که دارای کانی های سولفیدی و زونهای کانی زایی میباشد و دارای ۱۰ تا ۱۱ گرم در تن طلا میباشد.

۲-۵ - تشریح مدل ذخایر رگه ای کوارتز طلای سولفید درجه کم

مدل اصلی که منطبق با ذخایر طلای کشور در سنگهای دگرگونی در شمال میباشد مدل رگه طلای سولفیدی درجه کم میباشد که در ولایات بدخشان و قسمتهایی از تخار - بغلان و ولایت پروان وجود دارد. رگه های کوارتز طلای سولفیدی درجه کم (برگر، ۱۹۸۶؛ درو، ۲۰۰۳) رگه های کوهزایی، طلای گرین استون، رگه های کوارتز مزوترمال حاوی طلا به صورت توده ای تا نازک لایه چندگانه در سنگهای ولکانیکی یا دگرگونی محلی و رسوبات ولکانیک وجود دارد. جنس این سنگها معمولاً ماسه سنگ سبز و سنگهای متاسدیمنتری اقیانوسی و سنگهای ولکانیکی دگرگون شده محلی میباشد. نمونه هایی از سنگهای میزبان عبارتند از: گری وک-چرت- شیل- کواتزیت - گلبرو نوع الباین- سربانتینیت و یانولیتهای گرانیتی میباشد.

محیط های تشکیل این ذخایر کمربند حاشیه قره و حاشیه های افزایشی میباشد. سن این رگه ها بعد از دگرگونی میباشد که به صورت محلی سنگهای دگرگونی را قطع کرده است. این رگه ها در گسرها و سیستم های جویت قرار دارد و بوسیله فشارهای محلی تولید شده است. ذخایر همراه این نوع ذخیره عبارتند از طلای پلاسر - سولفید توده ای ولکانوژنیک میباشد و کانی های آن شامل کوارتز-طلای خالص- پیریت- گالن- اسفالریت- کالکوپیریت- آرسنوپیریت و پیروتیت میباشد. کانی هایی که به صورت جزئی وجود دارد عبارتند از: تلوریت- شلیت- بیسموت- تتراهدریت- استینیت- مولیبدن- فلوریت و فوشیت میباشد. توده های معدنی به اشکال ریفهای حائل- صفحه ای و غیره یافت میشوند که بسیاری از ساختارها بر اثر تغییر شکل رگه ها تخریب شده اند. التراسیون شامل کوارتز- سیدریت- انگریت و البیت در داخل رگه های است که هاله هایی از التراسیون مونتموریلویت و کربنات در آن وجود دارد. میکای کرومی

۲-۲-۲-۴ محدوده خوب gold۰۳-p۳ دینامیتیک

محدوده خوب gold۰۳-p۳ در جوار غربی پلوتون گرانیتی با سن کرتاسه قرار دارد (شکل ۸b). این محدوده شامل کوه سرخ - معدن طلای دینامیتیک و چندین معدن اسکازی طلا و مس میباشد. معدن طلای دینامیتیک در سنگهای آهکی و مرمری برشی شده با سن تریاس میانی به ضخامت ۰.۶ تا ۱.۲ متر قرار دارد که حاوی ۴ تا ۷۰ گرم در تن طلا میباشد. زمین شناسی کوه سرخ بسیار شبیه به هم است. که ۱۰۰ متر طول و ۰.۲ تا ۲.۵ متر پهنا دارد و حاوی ۰.۶ تا ۳.۲ گرم در تن طلا میباشد (میشریاکوف و دیگران، ۱۹۶۹؛ کوالتکو و دیگران، ۱۹۷۱).

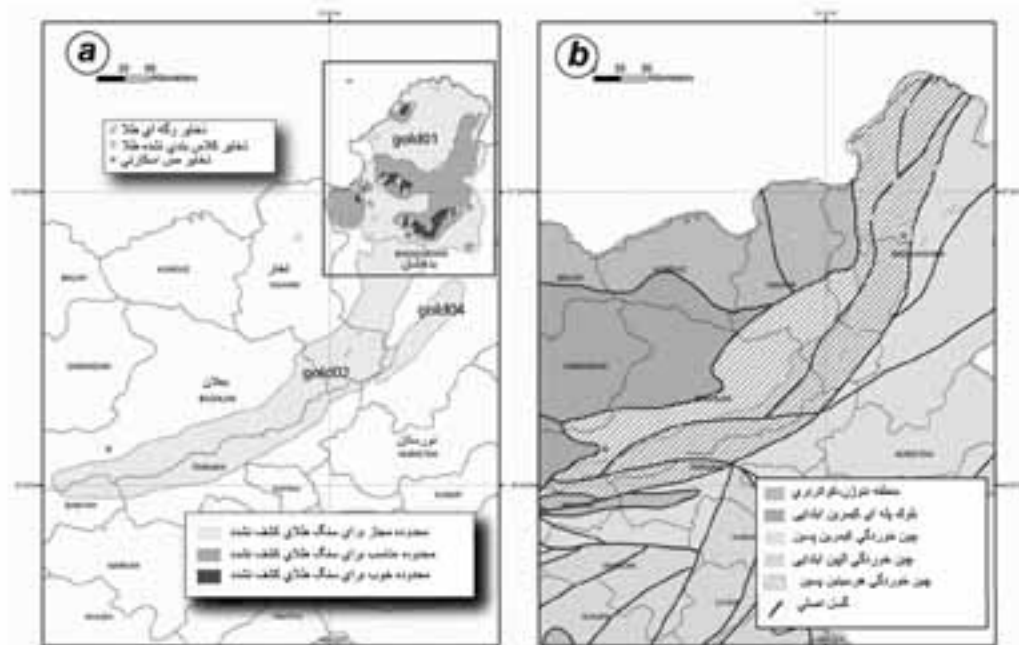
۵ - متامورفیک

(ذخایر مربوط به سنگهای دگرگونی محلی)

افغانستان دارای محدوده مجاز وسیعی برای سنگهای متامورفیک با درجه زیاد میباشد که در این محدوده انواع ذخایر وجود دارد و این ذخایر در نتیجه دگرگونی محلی تشکیل شده است. مهمترین نوع ذخایر مرتبط با سنگهای دگرگونی محلی در افغانستان، رگه های کوارتز طلای سولفیدی درجه کم میباشد که در بخشهایی از شمال افغانستان در بدخشان شکل میگیرد. مقادیر کمی از گرافیت در سنگهای دگرگونی با سن آرکشن و پروتروزوئیک در قسمتهای شمالی کشور وجود دارد. ذخایر مگنیزیت و تالک متاسوماتیک و دگرگونی یکی از منابع مهم این ذخایر در افغانستان میباشد. علاوه بر آن بعضی ذخایر آهن و فلزات پایه در زونهای دگرگون شده و متاسوماتیک شده در امتداد زون گسلی هرات وجود دارد که با دگرگونی محلی در ارتباط است.

۱-۵- رگه های کوارتز طلای سولفیدی درجه کم رگه های کوارتز طلا با خصوصیات رگه های کوارتز طلای سولفیدی درجه کم در قسمتهای شمالی کشور مخصوصاً در ولایت بدخشان وجود دارد (بوتمن، ۱۹۵۳؛ عبدالله و دیگران، ۱۹۷۷). تعدادی از این رگه های کوارتز

مدل اصلی که منطبق با ذخایر طلای کشور در سنگهای دگرگونی در شمال میباشد مدل رگه طلای سولفیدی درجه کم میباشد که در ولایات بدخشان و قسمتهایی از تخار - بغلان و ولایت پروان وجود دارد.

شکل 9. شکی که نشاندهنده محدوده مجاز gol01 و gol02 و gold04 در شمال افغانستان میباشد. (a) محدوده های مجاز مناسب و خوب برای لختای رگه ای طلا کوارتز سولفیدی درجه کم (b) موقعیت تمام محدوده های محدوده های طلای رگه ای که در کنار زونهای گسلی و تکتونیکی در شمال افغانستان نشان داده شده است. لختای رگه ای طلا در زون چین خورده هرسین که امتداد شمال شرقی دارد وجود دارد.

شنگان - کدار - نشدور - ریشاو - واکاور - چیلکاتشر - نکاجیر و چندین موقعیت بدون نام دیگر میشود که بسیاری از آنها بواسطه دگرگونی محلی است. (د) تاریخچه اکتشافات: در این محدوده مطالعات گسترده ای برای رگه های کوارتز طلای سولفیدی درجه کم صورت نگرفته است. این منطقه کوهستانی و دوردست میباشد.

5- داخل محدوده مرزی: محدوده gold-01 در قاعده سنگهای پوشانده شده پروتروزوئیک قرار داد که شامل بیوتیت آمفیبولیت-گارتت بیوتیت گنایس- میگماتیت- کوارتزیت و مرمر با سن پروتروزوئیک میباشد. این محدوده شامل ذخایر کوارتز طلای سولفیدی درجه کم میباشد که همراه با سایر ذخایر در ولایت بدخشان موقعیت دارد. این محدوده همچنین با آنومالی هالی ای طلای ژئوترمال انطباق دارد که از نمونه های رسوبی رودخانه ای بدست آمده است. این محدوده شامل سنگهای با سن فائروزوئیک میباشد (شکل-10).

دولومیت - تالک و سیدریت در منطقه سنگهای الترامافیکی وجود دارد. سرسیت و آرسنو پیریت به صورت پراکنده همراه با روتیل در سنگهای گرانیتی وجود دارد. رگه هایی در امتداد جوینها و گسل های با زاویه شدید به صورت محلی وجود دارد که بهترین ذخیره در منطقه دارای سنگهای گرین استون است. بالاترین درجه معدن رگه ای به صورت محلی در امتداد تماس متاسدیمنت و سرپنتین شکل میگیرند. توده های معدنی به صورت پراکنده در جاهایی که رگه ها، سنگهای گرانیتی را قطع میکنند شکل میگیرند. طلا ممکن است از رسوبات نرم بوسیله غربال کردن بدست آید. آرسنیک بهترین مسیرباف این ذخایر میباشد. همچنین عناصر نقره و سرب و روی و مس نیز معمولاً همراه با طلا یافت میشود.

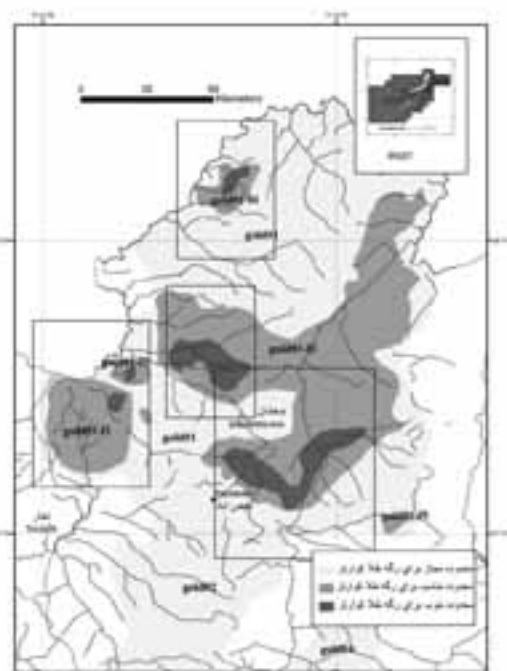
5-4 - توصیف محدوده رگه های کوارتز طلای سولفیدی درجه کم

محدوده مجاز برای ذخایر رگه ای کوارتز طلای سولفیدی درجه کم روی واحدهای چینه ای دگرگون شده مشخص شده است که میزبان سنگهای اولیه طلا میباشد و سن آن هرسین پسن میباشد (شکل-9a). محدوده مجاز شمال gold-01، در سنگهای با سن پروتروزوئیک در ولایت شمالی بدخشان قرار دارد و در گمریند جنوبی سنگهای با سن پروتروزوئیک در تخار- بغلان- و ولایت پروان وجود دارد (شکل-9b). به نظر میرسد بسیاری از این ذخایر در ارتباط با فرایند کوهزایی باشند (شکل-9b). بعضاً سنگهای میزبان با سن فائروزوئیک در شرق و غرب محدوده مجاز gold-01 قرار دارد که شامل ذخایر طلای مرتبط با پلوتونها در رگه های اسکارنی و پلی متالیک میباشد. نتیجه این ارزیابی نشان میدهد که سن کانی زایی پالئوزوئیک پسن در قستی که سیالات در طی کوهزایی هرسین تولید شده باشد.

5-5 - محدوده مجاز: بدخشان gold-01

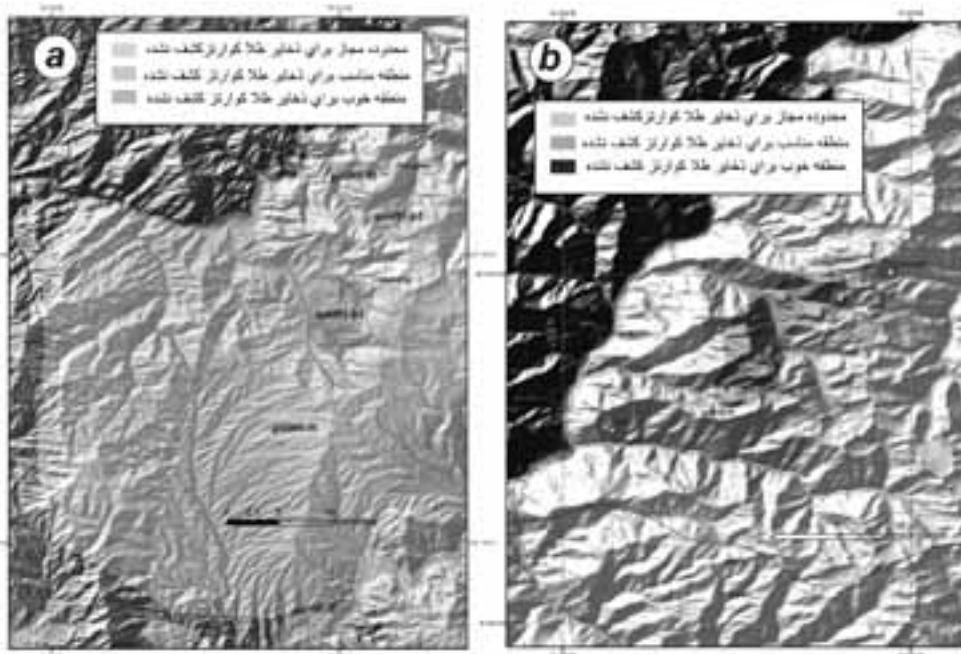
الف) نوع ذخیره: رگه های کوارتز طلای سولفیدی درجه کم (رگه های پلی متالیک و اسکارنی).

ب) سن کانی زایی: پروتروزوئیک تا فائروزوئیک
ج) نمونه هایی از نوع ذخیره: تعدادی از رگه های کوارتز طلا در این محدوده قرار دارد که شامل مناطق

شکل 10. شکی که نشاندهنده محدوده مجاز gol01 و محدوده مناسب و خوب برای لختای رگه ای طلا کوارتز سولفیدی در شمال افغانستان در بخش است.

محدوده gold-01 در قاعده سنگهای پوشانده شده پروتروزوئیک قرار داد این محدوده شامل ذخایر کوارتز طلای سولفیدی درجه کم میباشد که همراه با سایر ذخایر در ولایت بدخشان موقعیت دارد. این محدوده همچنین با آنومالی هالی ای طلای ژئوترمال انطباق دارد که از نمونه های رسوبی رودخانه ای بدست آمده است.

شکل ۱۱. نقشه ای که محدوده مناسب را در قسمت غربی محدوده مجاز gold01 نشان میدهد. (a) محدوده مناسب gold01-f1 و gold01-f2 در منطقه شهری بازار و راغ در ولایت بدخشان. (b) محدوده مناسب gold01-f4 و محدوده خوب gold01-p5 در منطقه ترواز ولایت بدخشان.

۵-۳-۵ محدوده مناسب gold01-f2
محدوده مناسب gold01-f2 در قسمت شمال محدوده مجاز gold01 قرار دارد که در شمال بدخشان موقعیت دارد و شامل محدوده خوب gold01-p2 طلای رگه ای کوارتز سولفید درجه کم میشود (شکل ۱۱۸).

۵-۴-۵ محدوده خوب gold01-p2 سنگان
محدوده خوب gold01-p2 سنگان در داخل محدوده مناسب gold01-f2 قرار دارد که شامل ذخایر رگه ای کوارتز طلای سنگان میباشد (شکل ۱۱۸). ذخایر طلای سنگان در محدوده ای به وسعت ۱۱۰ کیلومتر مربع وجود دارد. در قسمت شمال محدوده، سنگهای ولکانیکی با سن کربنیفر پایینی و سنگ آهک قرار داشته و در قسمت جنوبی محدوده سنگهای پلوتونیک دیاباز و گابرو با سن کربنیفر ابتدایی قرار دارد. تمام سنگهای منطقه شامل رگچه هایی است که چند ده سانتی متر طول و چند سانتی متر پهنا دارد.

۵-۵-۵ محدوده مناسب gold01-f1
محدوده مناسب gold01-f1 در منطقه مرکزی و شرقی محدوده مجاز gold01 قرار دارد و شامل تعدادی انومالی هالی ژئوشیمیایی و تعدادی رگه کوارتز طلای سولفید درجه کم در غرب و جنوب محدوده میباشد (شکل ۱۲۴). محدوده مناسب شامل انومالی هاله ژئوشیمیایی طلا و ذخایری در شرق و مرکز محدوده مجاز gold01 میباشد. در محدوده مناسب gold01-f3 دو محدوده خوب gold01-p3 و gold01-p4 میباشد که به عنوان موقعیت های رگه کوارتز طلای سولفید درجه کم شناخته شده است.

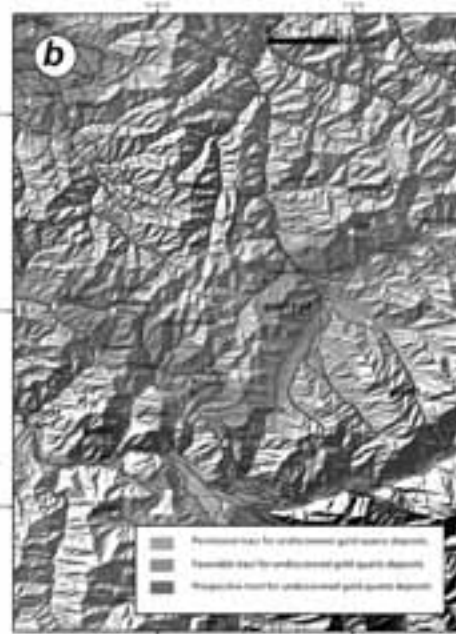
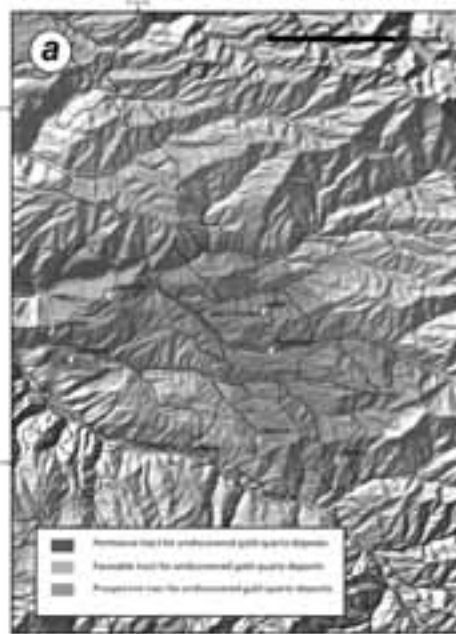
۵-۶-۵ محدوده خوب gold01-p3 کدادر - نشیدو - ویکادور
محدوده خوب gold01-p3 کدادر-نشیدو - ویکادور در غرب محدوده مناسب gold01-f1 مشخص شده است و شامل تعدادی ذخیره رگه ای کوارتز-طلای سولفیدی درجه کم میباشد (شکل ۱۲۴). در موقعیت های معدنی کدادر-نشیدو - ویکادور و ریشوار میباشد.

یک تعداد محدوده های مناسب و خوب در محدوده مجاز gold01 مشخص شده است. این محدوده ها شامل ذخایر طلا و انومالی های هاله ای ژئوترمال میباشد (شکل ۱۰).

۵-۱-۵ محدوده مناسب gold01-f1
محدوده مناسب gold01-f1 براساس وجود منطقه ای وسیع انومالی طلا به صورت هاله ژئوترمال چرخشی مشخص شده است و شامل محدوده خوب gold01-p1 میباشد که ذخیره رگه ای کوارتز طلای سولفید درجه کم منطقه چلکانشر در آن قرار دارد (شکل ۱۱۸). یک تعداد از شاخه های جریان رودخانه ای نزدیک به این محدوده وجود دارد که تصور میشود برای طلای نوع پلاسر مجاز باشد. این محدوده مناسب و محدوده های gold01-f2 و gold01-f4 در سنگهای ولکانیکی با سن پالئوزوئیک پسین در امتداد حاشیه غربی محدوده مجاز gold01 قرار دارد که احتمالاً نشاندهنده سیک مختلفی از متالوژی طلای ذخیره میباشد که تصور میشود با ولکانیزم منطقه بجای دگرگونی منطقه مربوط باشد. هر دو فرایند ولکانیزم و تغییر شکل همزمان در هرستینین پسین رخ داده است و بنابراین این دو فرایند بهم ارتباط دارند. که مطالعات بیشتر توسط سازمان زمین شناسی آمریکا در این باره پیشنهاد شده است.

۵-۲-۵ محدوده خوب طلای چلکانشر gold01-p1
در محدوده خوب gold01-p1 چلکانشر رگه های کوارتز طلای سولفیدی درجه کم در شمال و جنوب محدوده منطقه وجود دارد که این محدوده ها به سمت جنوب غرب در امتداد تکتونیک محلی امتداد یافته است (شکل ۱۱۸). ذخیره چلکانشر دارای منطقه کانی زایی به وسعت ۲۱ کیلومتر مربع شامل سنگهای ولکانیک با سن کربنیفر پایینی میباشد. که دارای ۲۸۵ متر طول و ۰.۲ تا ۶.۵ متر پهنا دارد که این زون گسلی شامل ۴۰ رگه کوارتزی میباشد. چهار رگه از این تعداد دارای تجمعات طلا با ارزش اقتصادی خوب میباشد و دارای ۱۲.۳ تا ۸۴ گرم در تن طلا که متوسط آن ۱۶.۱ گرم در تن طلا میباشد (سمینوف و دیگران، ۱۹۶۷).

محدوده مناسب gold01-f1 براساس وجود منطقه ای وسیع انومالی طلا به صورت هاله ژئوترمال چرخشی مشخص شده است و شامل محدوده خوب gold01-p1 میباشد که ذخیره رگه ای کوارتز طلای سولفید درجه کم منطقه چلکانشر در آن قرار دارد

شکل 12. نقشه ای که نشاندهنده محدوده غرب gold01-p3 و gold01-p4 در ولایت بهستان که در محدوده مناسب gold01-p3 قرار دارد (a) نقشه ای که نشاندهنده موقعیت محدوده غرب gold01-p3 در منطقه رایج سنگار - شینتر - وکاتر - و ریشا که جزئی از رگه ای طلا کوارتز مولفیدی درجه کم می باشد (b). محدوده غرب gold01-p8 که شامل ذخایر طلائی مرتبط با پلوتونها می باشد و شامل رگه های پلی متالیک و اسکرن در فیض ابد و بهارک می باشد.

قرار دارد و دارای مساحتی در حدود ۸۰ کیلومتر در منطقه ای دارای کانی زایی وجود دارد. زونهای کانی زایی شامل اسکارنهای دارای گارنت آهن و مگنتیت دار می باشد که حدود ۲.۳ گرم در تن طلا دارد و دارای ۱ درصد وزنی مس و ۱ تا ۳ درصد وزنی آرسنیک و ۰.۱ درصد وزنی تنگستن تری اکسید و ۰.۵ درصد وزنی مولیبدن می باشد (سمیتوف و دیگران، ۱۹۶۷). موقعیت نخچیر-پار در ماسه سنگهای ژوراسیک میانی تا تریاس بالایی در زونهای سیلیسی شده و هورنفلز قرار دارد که ۳۰۰ متر طول داشته و کانی های پیریت و کالکوپیریت در آن فراوانی دارد دارای لنتزهایی از مگنتیت به طول ۸۰ سانتی متر می باشد. قویترین زون کانی زایی دارای ۲۵ متر طول بوده که دارای ۰.۴ درصد وزنی مس و بیشتر از ۰.۰۶ درصد وزنی تنگستن تری اکسید می باشد (اسپورسکیوف، ۱۹۷۳).

موقعیت ذخیره کداز در سنگهای گرانوید پوریت با سن تریاس پایین بوده که دارای ۴۰۰ متر طول و ۲۰ تا ۷۰ متر عرض در شیر زونها می باشد که شامل چندین رگه کوارتز و بصورت پراکنده پیریت و کالکوپیریت می باشد و دارای ۰.۱ تا ۱.۶ گرم در تن طلا می باشد. موقعیت ذخیره نشیدو در سنگهای هوازده گنایس با سن پروتروزوئیک می باشد که سه رگه که هر کدام ۱۲۰ تا ۳۶۰ متر طول و ۱.۵ تا ۴ متر پهنا دارد و شامل کانی های گالن-اسفالریت - ارسنوپیریت-پیریت و کالکوپیریت می باشد که دارای ۰.۲ تا ۱.۱ گرم در تن طلا می باشد. موقعیت ذخیره ریشا در سنگهای اهکی مرمر شده با سن کریتوژن پایینی موقعیت دارد که ۴۰۰ متر طول و ۰.۶ تا ۲.۳ متر پهنا دارد و دارای ۵ گرم در تن طلا می باشد (سمیتوف و دیگران، ۱۹۶۷). موقعیت ذخیره وکاتور در سنگهای میکا شیت ها و امفیبولیت هایی با سن پروتروزوئیک قرار دارد که در آن کوارتز کراتوفیر و تاپیکهای دباباز به صورت تزیینی وجود دارد این ذخیره از ذخایر بزرگ افغانستان می باشد این ذخیره دارای ۳۵۰ متر طول و ۲ متر پهنا می باشد و تا ۱۱۰ متر پایین دست قابل ردیابی می باشد. کانی زایی این معدن شامل اخرا-شیت های برشی شده که شامل تجمعات زیاد طلا می باشد. سنگهای برشی شده دارای ۴۶ گرم در تن نقره و حاوی ارسنوپیریت - گالن - کالکوپیریت و شلیت می باشد که دارای ۴.۱ گرم در تن طلا بوده و تخمین زده شده است که کل ذخیره داری ۹۵۸ کیلو گرم طلا باشد.

شکل 13. نقشه ای محدوده غرب gold01-p4 در ولایت بهستان موقعیت این محدوده را در ولایت بهستان و اطراف آن نشان می دهد (a) محدوده غربی رگه ای طلا کوارتز مولفیدی درجه کم در شمال

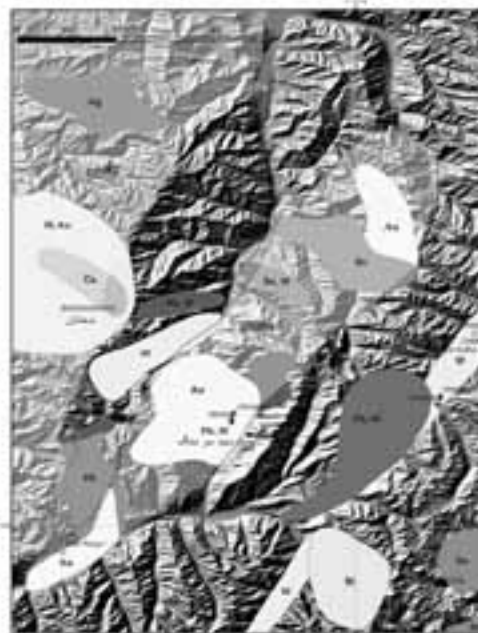
۵-۷-۵ محدوده خوب طلائی فورموراه - نخچیز - پار gold01-p4

محدوده خوب gold01-p4 فورموراه-نخچیز - و پار در جنوب شرق محدود مناسب gold01-p4 قرار دارد و شامل تعدادی موقعیت های رگه ای کوارتز طلائی سولفیدی درجه کم بدون نام و محدوده های فورموراه-نخچیز و پار می شود. موقعیت های بدون نام در قسمت غربی محدوده موقعیت داشته و در گرانیتهای پایین تریاس پایینی و در زونهای کانی زایی شیل - امفیبولیت با سن پروتروزوئیک قرار دارد که شامل کانی های از جمله گالن-ارسنوپیریت-کالکوپیریت و پیریت می باشد. موقعیت طلائی فورموراه در نزدیکی ذخایر آهن اسکارنی

محدوده خوب
gold01-p4 فورموراه -
نخچیز - و پار در جنوب
شرق محدود مناسب
gold01-p4 قرار دارد و
شامل تعدادی موقعیت
های رگه ای کوارتز طلائی
سولفیدی درجه کم بدون
نام و محدوده های
فورموراه-نخچیز و پار
می شود.

شکل ۱۵. موقعیت ابر محدوده غرب برای ذخایر طلای پلاسر کشف شده را نشان میدهد.

شکل ۱۶. نمای سه بعدی از محدوده غرب gold ۰۱-۱۴۴ در ابر از نظر ارتفاع و عمق در امتداد رودخانه و در امتداد رودخانه های کانی های کانی (مختصات: ۳۳°۱۰'۰۰" شمالی، ۶۸°۰۰'۰۰" شرقی).

اگر چه تعدادی آنومالی هاله ای طلا ژئوشیمیایی و بعضی ذخایر دیگر در قسمتهای شرقی نشاندهنده معدن کاری سابقه است.

۵-۸-۵ محدوده مناسب gold ۰۱-۱۴۴
محدوده مناسب gold ۰۱-۱۴۴ در شمال غرب منطقه مجاز gold ۰۱ در ولایت بدخشان در ناحیه درواز قرار دارد. این محدوده شامل زونهای آنومالی طلای ژئوشیمیایی هاله ای و چندین رگه طلا کواتر میباشد. محدوده خوب طلای gold ۰۱-P5 همچنان در قسمت شمال محدوده مناسب قرار دارد که شامل دو رگه کواتر طلای اصلی میباشد (شکل ۱۱b). این ذخایر در سنگهای ولکانیکی قرار دارد که به محدوده gold ۰۱-۱۴۱۸ و محدوده gold ۰۱-۱۴۲ شباهت دارد.

۵-۶-۵ محدوده مجاز پوسیدا gold ۰۲
الف) نوع ذخیره: رگه های طلای کوارتز سولفیدی در چه کم

ب) سن کانی زایی: پروتروزوئیک تا فلتروزوئیک

ج) نمونه هایی از نوع ذخیره: ذخیره پوسیدا و چندین ذخیره دیگر در داخل محدوده قرار دارد.

د) تاریخچه اکتشافات: تمام محدوده، مخصوصاً قسمتهای جنوبی از نظر ژئوشیمیایی مطالعه شده اند این منطقه دور دست و کوهستانی میباشد از این نظر تصور میشود که مطالعات کامل نبوده باشد و باید مطالعات بیشتری صورت گیرد.

ه) داخل محدوده مرزی: این محدوده در امتداد رخنمون سنگهای پروتروزوئیک در قسمت شمال محدوده قرار دارد که گرانیتوئیدهای تریاس در آن نفوذ کرده اند و سنگهای ولکانیکی و رسوبی با سن پرمو کربنیفر و سیلورودونین بالای آن قرار دارد. این محدوده همچنین شامل دو موقعیت طلا دار دیگر شامل طلای رگه ای پوسیدا و مرکز محدوده و ورسج در ولایت تخار میباشد.

رگه طلای پوسیدا در گنایس و امفیبولیت و شیست های با سن پروتروزوئیک قرار دارد که ۱۵۰ متر طول و ۵ تا ۳ متر پهنا دارد که شیر زونهای آن شامل رگه های کوارتز با ۰.۱ تا ۱.۱ گرم در تن طلا میباشد.

۵-۷-۵ محدوده مجاز طلای ارکنن gold ۰۴
الف) نوع ذخیره: رگه های طلای کوارتزی سولفیدی در چه کم

ب) سن کانی زایی: ارکنن

ج) نمونه هایی از نوع ذخیره: هیچ، اگر چه نمونه هایی از آنومالی های طلای ژئوشیمیایی وجود دارد.

د) تاریخچه اکتشافات: بطور کامل شناخته نشده است.

۶- پلاسر
۶-۱- ذخایر طلای پلاسر

ذخایر طلای پلاسر در دو منطقه از افغانستان وجود دارد. این دو منطقه و احتمالاً مناطق دیگر ممکن است که منابع کافی برای صنایع کوچک باشند.

بزرگترین منطقه طلای پلاسر در امتداد حاشیه ولایت بدخشان و تخار قرار دارد. این منطقه شامل ذخایر سستی و نورابا در ناحیه چاه آب میباشد که منطقه طلای ابرفتی ۸۰۰۰ متر طول و ۹۰۰ متر تا ۱۷۰۰ متر پهنا دارد و همچنین شامل رسوبات استحکام نیافته با متوسط عمق ۲۷.۹ متر میباشد. ذخیره پلاسر سستی شامل دو لایه رسوبی میباشد که لایه پایینی ۲۵ تا ۴۵ متر ضخامت و شامل پیل-ماسه- و مواد با اندازه بولدر میشود و لایه بالایی دارای ۵ تا ۲۰ متر ضخامت بوده و شامل رس ماسه ای میباشد.

منابع طلا تصور میشود از تغییر شکل رسوبات درشت دانه با سن پلیوسن پایینی و پلیوستوسن میانی باشد. منطقه دیگری که دارای طلای پلاسر میباشد منطقه مقر در جنوب ولایت غزنی در داخل مجرای رودخانه است که به نام زرکشان و دینامیت یاد میشود.

حجم ذخیره ای که برای طلا توسط روسها تخمین زده شده است به قرار جدول زیر توسط عبدالله و دیگران (۱۰۷۷ است (جدول ۱).

جدول ۱. تخمین حجم ذخایر طلای پلاسر (مناطق پلاسر و پلاسر) در سال ۱۹۷۷

نوع ذخیره	موقعیت	تخمین منابع (kg Au)
زرکشان	مقر	150 kg Au
پلاسر	مقر	100 kg Au
مزره	مقر	210 kg Au
مقر	مقر	427 kg Au

ذخایر طلای پلاسر در دو منطقه از افغانستان وجود دارد. این دو منطقه و احتمالاً مناطق دیگر ممکن است که منابع کافی برای صنایع کوچک باشند.

شکل 17. نقشه ای که نشاندهنده اکتشافات و پهنای مجاز محدود مجاز 01gold در این نواحی پلاسیر طلا در استان خراسان جنوبی است. محدوده مجاز برای ذخیره طلا و محدوده مناسب برای ذخیره سنگ طلا در این نواحی پلاسیر طلا در استان خراسان جنوبی است.

شکل 18. نقشه ای که نشاندهنده اکتشافات و پهنای مجاز محدود مجاز 01gold در این نواحی پلاسیر طلا در استان خراسان جنوبی است. محدوده مجاز برای ذخیره طلا و محدوده مناسب برای ذخیره سنگ طلا در این نواحی پلاسیر طلا در استان خراسان جنوبی است.

۲-۶- توصیف مدل ذخیره طلای پلاسیر

ذخایر طلای پلاسیر شامل عناصر طلا و به صورت ذرات و قطعات در گراول و ماسه و سیلت و رس میباشد که این ذرات و قطعات منشأ اولیه اترامافیک دارند. محیط زمین شناسی شامل گراول ابرفتی و کنگلومرا و کانی های سنگین میباشد که نشاندهنده منشأ سنگ اترامافیک و دگرگونی میباشد. ولی ماسه و ماسه سنگ در درجه دوم اهمیت قرار دارد. که بافت ذرات بزرگ تا کوچک میباشد. بیشتر این ذخایر سن سنوزوئیک دارد. محیط رسوبگذاری دریاپی (نزدیک ساحل) - رودخانه (گردابان کم تا متوسط) - و ماسه دونهای بیابانی (فرسایشی) و هوزدگی درجا میباشد. نهشته های تکتونیکی شامل کنگلومرای تریساری در امتداد زود گسلی است.

۳-۶- توصیف محدوده طلای پلاسیر

محدوده هایی که برای ذخایر طلای پلاسیر مجاز میباشد در شمال کشور و در ولایات بدخشان و تخار و

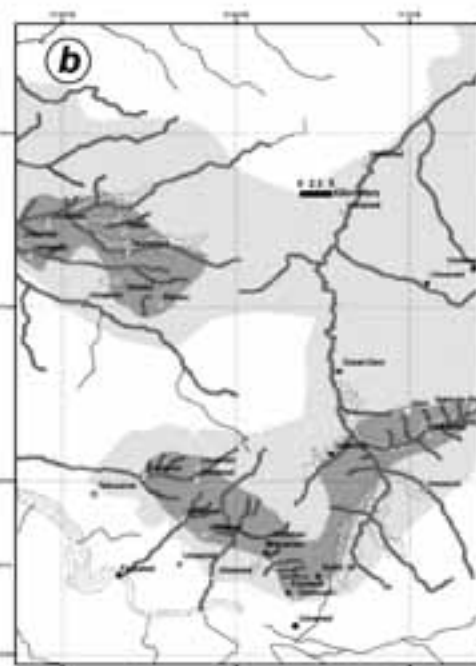
و در جنوب مرکز کشور در شمال شرق قندهار - زابل و غزنی قرار دارد. مناطق وسیعی از رسوبگذاری ابرفتی در پایین دست رودخانه ها به عنوان مناطق مناسب مجاز مشخص شده است.

۴-۶- محدوده مجاز تخار 01gold

الف) نوع ذخیره: طلای پلاسیر

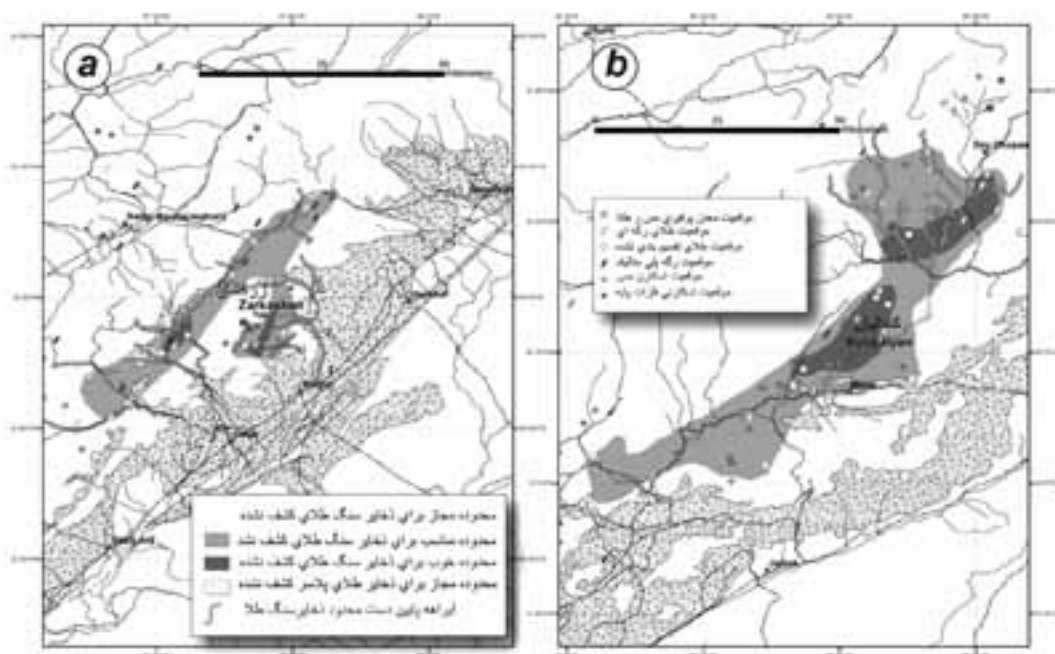
ب) سن کانی زایی: سنوزوئیک

ج) نمونه هایی از نوع ذخیره: سستی و نورابه (نورابه - خسار و دره انجیر) و طلای پلاسیر جاز بانی در مرز ولایات بدخشان و تخار.
در منطقه طلای پلاسیر سه محدوده وجود دارد که از پتانسیل اقتصادی مناسب را دارا میباشد (گالچنکوف و دیگران ۱۹۷۵). ذخیره پلاسیر نورابه شبیه به ذخیره سستی بوده و در دره ای جعبه مانند با دامنه هایی پرشیب قرار دارد. عمق این دره در منطقه خسار بین ۸۰ تا ۱۲۰ متر در منطقه نورابه بین ۵۰ تا ۱۰۰ متر و در منطقه انجیر بین ۵۰ تا ۱۵۰ متر میباشد این ذخیره

شکل 18. نقشه ای که نشاندهنده اکتشافات و پهنای مجاز محدود مجاز 01gold در این نواحی پلاسیر طلا در استان خراسان جنوبی است. محدوده مجاز برای ذخیره طلا و محدوده مناسب برای ذخیره سنگ طلا در این نواحی پلاسیر طلا در استان خراسان جنوبی است. (a) نقشه ای که نشاندهنده موقعیت آراعه ها و رسوبات اطراف محدوده های با پتانسیل خوب کرب و نشیب میباشد. (b) نقشه ای که نشاندهنده تر قسمت مجاز 01gold طلای پلاسیر کشف شده در ولایت بدخشان میباشد.

بزرگترین منطقه طلای پلاسیر در امتداد حاشیه ولایت بدخشان و تخار قرار دارد. این منطقه شامل ذخایر سستی و نورابه در ناحیه چاه آب میباشد که منطقه طلای ابرفتی ۸۰۰۰ متر طول و ۹۰۰ متر تا ۱۷۰۰ متر پهنا دارد

شکل 20. نقشه ای نشان دهنده قسمت جنوبی محدوده pgold02 میباشد. (a) منطقه زرکشان در ولایت غزنی. (b) منطقه کابلان در ولایت زابل و قندهار. قسمتهای رنگی محدوده ذخایر سنگ طلا میباشد که برپسینه عمیق نشان داده شده است.

و در تخار و غرب ولایت بدخشان قرار دارد. علاوه بر آن چندین ابراهه سطحی مناسب به این منطقه مجاز افزوده شده است (شکل ۱۶). مهمترین ذخایر طلای پلاسری شناخته شده عبارتند از دره های سمتی - خسار - انجیر - و نورابه که ذخیره سمتی به صورت نقطه نقطه نشان داده شده است. سازندهای تولید کننده طلا هم روی بدراک یا سنگ بی و هم در ابرفتهای قرار دارند. تجمعات طلا در لایه های رسوبی به ضخامت ۰.۲۵ تا ۲ متر قرار دارد که دارای ۱۰۰ تا ۴۰۰ گرم در تن طلا میباشند.

۵-۶- محدوده مجاز زرکشان pgold۰۲

الف) نوع ذخیره: طلای پلاسری

ب) سن کانی زایی: سنوزوئیک

ج) نمونه هایی از نوع ذخیره: ذخیره طلای پلاسری زرکشان (شکل ۲۰).

ذخیره طلای پلاسری زرکشان در قسمت

شمال محدوده و ۳۰۰۰ متر طول و ۲۰۰ متر پهنا دارد که این لایه رسوبی دارای کانی زایی طلا دارای ۱.۲ تا ۲.۵ متر ضخامت بوده و نزدیک بدراک میباشند. ظرفیتی که برای این ذخیره تخمین زده شده است عبارتست از ۱۱۶ کیلوگرم طلا در قسمت اصلی ذخیره که به طور متوسط دارای ۱۱۱۱ گرم در تن دارای طلا میباشند. سازنده اصلی که کانی زایی طلا دارد دارای حجمی بالغ بر ۱۰۴۴۰۰ مترمکعب بوده و ۲ متر ضخامت و ۱۰۰۰ متر طول دارد. مشرباکوف و بوزنت، ۱۹۷۷؛ عبدالله و دیگران، ۱۹۷۷؛ هومیلیوس، ۱۹۶۸ و ۱۹۷۰.

د) تاریخچه اکتشافات: مطالعاتی که

در بالا دست رودخانه در سنگهای سخت که در منطقه پرفیر زرکشان صورت گرفت منجر به اکتشاف این ذخایر شد.

ه) داخل محدوده مرزی: یک

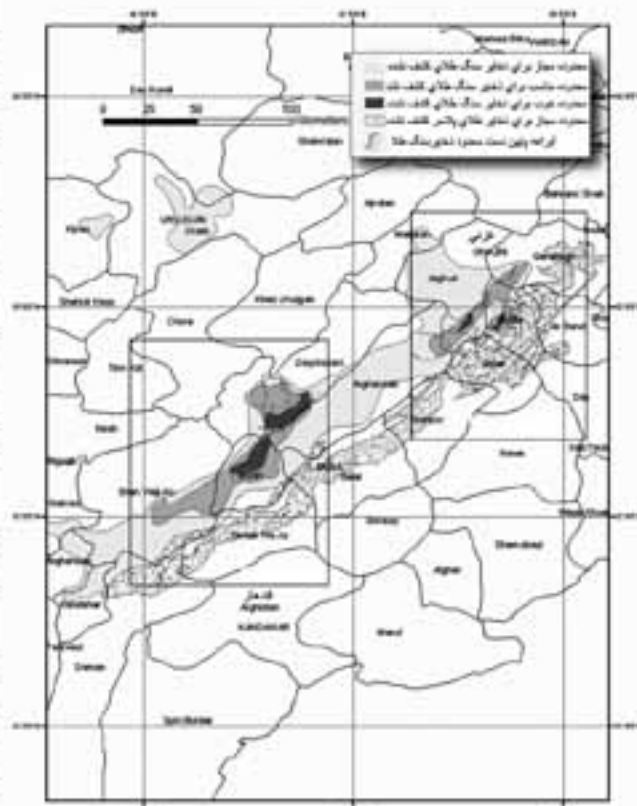
محدوده به طول ۱۸۰ کیلومتر که تماماً به صورت ابرفتی بوده است (شکل ۱۹) موقعیت آن شامل قندهار - زابل - غزنی میشود. همچنین منطقه کوچک فعال پلاسری در ابراهه کوچکی در قسمتهایی از محدوده وجود دارد (شکل ۱۹).

پلاسری شامل ۷ تا ۱۴ متر ضخامت بوده و شامل سنگهای ارژیلوس مانس ای میباشند. ذخیره پلاسری خسار حدود ۴۶۰۰ متر طول و ۳۰ تا ۱۰۰ متر پهنا دارد. ذخیره پلاسری نورابه ۳۸۰۰ متر طول و بین ۱۰ تا ۵۰ متر پهنا دارد و ذخیره دره انجیر ۲۳۰۰ متر طول و بین ۲۰ تا ۷۰ متر پهنا دارد. توزیع طلا در این ذخایر بی قاعده بوده و از ۵۰ تا ۱۰۰ گرم در تن متغیر است و متوسط آن ۱۹ گرم در تن برای تمام ذخایر این منطقه میباشند. ذخایر جزئی که در داخل این ذخایر قرار دارد ممکن است شامل ۲۰۰ تا ۳۰۰ گرم در تن طلا باشد.

د) تاریخچه اکتشافات: معدنکاری و مطالعات

گسترده ای در دره های سمتی - خسار - انجیر - نورابه از ناحیه چاه آب ولایت تخار صورت گرفته است.

ه) داخل محدوده مرزی: محدوده مجاز طلای پلاسری با تعدادی از مناطق جدا از هم در شمال افغانستان

شکل ۱۹. نقشه ای که مرزهای محدوده مجاز pgold01 ذخایر طلای پلاسری نشان میدهد. این ولایت قندهار زابل و غزنی نشان میدهد.

نماینده‌گی انحصاری شرکت HP در کابل گشایش یافت

روز یکشنبه ۱۵ جوزا در مرکز شهر HP نمایندگی کابل در حالی افتتاح گردید که در مراسم آن شماری از مقامات دولتی، اتاق تجارت، رئیس شرکت انحصاری تعدادی از نمایندگان سکتر خصوصی و همچنان عده ای از خبرنگاران حضور داشتند.

آقای حفجو در مورد نقش و اهمیت تکنالوجی امروزی به خصوص کمپیوتر در زندگی مردم صحبت نموده و را پلی برای وصل شدن HP افتتاح نمایندگی انحصاری افغانستان به بازارهای جهانی و همچنان به رسمیت شناختن بازار کشور توسط کمیسی اچ بی توصیف کرد. آقای حفجو در مورد شرکت های انحصاری در افغانستان گفت: عده ای از کمیسی ها به شکل انحصاری توريد بعضی از کالاها را با مارکهای بین المللی به عهده گرفته و جریان انحصاری خود را از طریق اصولی و رسمی طی کرده اند ولی تعدادی از شرکتها نیز بدون اینکه سند معتبر انحصاری داشته باشند، میخواهند با جعل اسناد خود را نمایندگی انحصاری یک شرکت معتبر بین المللی معرفی کنند، که این مسئله خطرناک است و باید جلوی آن گرفته شود.

خواست نا HP آقای حفجو از مسؤلان نمایندگی همانطوریکه جسی با کیفیت را به بازار عرضه میکنند در مورد قیمت مناسب آن نیز توجه داشته باشند. زیرا این محصولات از دست اول و به صورت مستقیم از کمیسی تولید کننده وارد بازار های کشور میگردد که منطفا قیمت خلتر از سایر وارد کننده ها را باید داشته باشد.

محترم غلام محمد بیلاقی معین وزارت تجارت و را در کشور، یک HP صنایع افتتاح نمایندگی کمیسی حرکت خوب و مستمر خواهد و تامین امنیت را در همچو نشینات و سرمایه گذاری مهم دانست. وی ابراز آرزومندی بتواند زمینه تشویق سرمایه HP کرد که این اقدام کمیسی گذاری سایر شرکت ها را نیز فراهم سازد.

در اسب، در HP آقای امیر بنگوش نماینده کمیسی مورد تولیدات کمیسی مذکور نیز به حاضرین معلومات مفصل ارائه کرد.

محترم اینجنیر عطا محمد باری نماینده وزارت مخابرات هم در مورد دسترسی و استفاده وسیع از تکنالوجی معلوماتی و کمپیوتر در افغانستان صحبت نموده و ضرورت آنرا در عرضه اقتصادی مهم خواند.

۷ - نتیجه

افغانستان دارای ذخایر بسیار غنی می باشد. همانطور که بحث شد این ذخایر به سه شکل پرفیری - اسکارتی و دگرگونی - پلاس می باشد. این ذخایر بر اساس محدوده به سه محدوده مجاز - مناسب - خوب - دسته بندی می شود که به بررسی آن پرداختیم.

در هر صورت مطالعات بیشتر و دقیقتر در ساحه و به صورت عملی ضروری به نظر می رسد تا این اطلاعات هر چه بیشتر ناپید شود.

در مورد استخراج این ذخایر و کشفیات بیشتر استفاده از حضور و دانش فنی و نخنیک شرکت های بزرگ بین المللی امری اجتناب ناپذیر است. در هر صورت استفاده از حضور و دانش فنی کمیاتیهای بین المللی همراه با متخصصین و نیروهای افغانی بهترین شکل ممکن استخراج این ذخایر می باشد.

در این راه با توجه به صدماتی که معادن طلا معمولا به محیط زیست وارد می کند توجه ویژه به محیط زیست لازم و ضروری است.

سیستم ترانسپورت جاده ای بین المللی International Road Transport

با گذشت زمان و پیشرفت اقتصادی جوامع، حجم مبادله کالاهای تجاری بین کشورها روز تا روز در حال افزایش است. تولیدات جدید و نوآوری ها در تولید کالاها حجم مبادلات را هر روز بیشتر از پیش زیاد ساخته و در این راستا سیستم ها یا موافقتنامه های ترانزیتی و ترانسپورتی میان کشورها عقد میگردد که پروسه عبور از مرزها و حمل و نقل اموال را در بین کشورها تسریع و تسهیل میسازد. کشورهای که محاط به خشکی اند و دسترسی به آب های قابل کشتی رانی ندارند، کوشش بیشتر میکنند تا با پیوستن به این موافقتنامه ها و یا سیستم های ترانزیتی مشکلات حمل و نقل اموال خود را مرقوع سازند. این موافقتنامه ها گاهی بین دو یا چند کشور و گاهی هم میان چندین کشور در قاره های مختلف عقد میگردد؛ که این موافقت نامه ها بنام موافقت نامه های منطقه ای و یا جهانی به خود نام میگیرند و اهداف و مقاصد خاص تجاری و اقتصادی را دنبال مینمایند.

با سهولت های که سیستم تیر ایجاد مینماید، تعداد زیادی از کشورهای آسیایی نیز علاقه مندی خود را به پیوستن در این سیستم ترانزیت جهانی اعلان نموده اند. اهمیت و موفقیت این سیستم را از روی ارقام ذیل میتوان به خوبی درک نمود.

در سال ۲۰۰۶م. در حدود ۳۶ میلیون کتاچه های تیر صادر شده بود که تقریباً ۱۰۰۰۰۰ حمل و نقل در روز را نشان میدهد و بیانگر بیشتر از ۵۰۰۰۰ عبور روزمره سرحدی در ۵۵ کشور میباشد. تعداد شرکت های ترانسپورتی ذیصلاح از سوی ادارات گمرکات ملی که کتاچه های تیر را استفاده میکنند بیشتر از ۲۸۰۰۰ میباشد. ازدیاد فوق العاده استفاده از سیستم ترانزیت گمرکی تیر را میتوان در خصوصیات ویژه سیستم تیر که برای دست اندرکاران عملیات ترانسپورتی و ادارات گمرکی در امر حمل و نقل بین المللی اموال از طریق سرحدات به شکل ساده، انعطاف پذیر، کم مصرف و مطمئن گمرکی صورت میگیرد، برشمرد.

نظم تجارت کنونی جهان اقتضای انتقال به موقع، سریع و مطمئن اموال و کالای تجاری را میکند. سیستم ترانزیت گمرکی تیر به هدف فراهم آوری این سهولت ها اموال را تحت سرنج مطمئن از کشور مبدا به کشور مقصد انتقال میدهد. این امر از یک سو انتقال مصنون اموال را برای تاجر و از سوی دیگر اطمینان دست اندر کاران ادارات گمرکات را فراهم میکند. اصولاً زمانیکه اموال فلزرو یک کشور را عبور میکند و از سرحد میگردد، ادارات گمرکی آن کشور حق دارد تا نظر به مصالح ملی، آن اموال را بررسی کند و حق عبور و یا توقیف آن را بدهد

موافقتنامه ترانسپورت جاده ای بین المللی (تیر) (International Road Transport) یک سیستم ترانزیت گمرکی است که برای اولین بار در سال ۱۹۴۹م. بین عده محدودی از کشورهای اروپایی منعقد گردیده بود. موفقیت این موافقتنامه محدود منتج به مذاکرات روی طرح یک کنوانسیون گردید که در سال ۱۹۵۹م. کمیته حمل و نقل خشکه ملل متحد آنرا پذیرفت و در سال ۱۹۶۰م. نافذ گردید. با ظهور و پیدایش تخنیک جدید در حمل و نقل به خصوص حمل و نقل چندین شکله مانند جاده ای، ریل، آبهای واقع در خشکه و آبهای بحری ضرورت به اصلاح کنوانسیون تیر سال ۱۹۴۹م. پیدا شد. به همین منظور کنفرانس در سال ۱۹۷۵م. تحت حمایت کمیسیون اقتصادی برای اروپا ملل متحد (UNECE) روی تجدید نظر کنوانسیون منعقد گردید که در سال ۱۹۷۸م. این کنوانسیون نافذ و منتج به ایجاد کنوانسیون ترانسپورت جاده ای بین المللی کنونی گردید. از سال ۱۹۷۵م. تا کنون کنوانسیون تیر چندین بار اصلاح گردیده است که آخرین اصلاح آن در اگست سال ۲۰۰۶م. به عمل آمد.

کنوانسیون تیر یکی از موثرترین و موفقترین سیستم ترانسپورتی و گمرکی در جهان میباشد که به حمایت کمیسیون اقتصادی ملل متحد برای اروپا ایجاد گردید و اکنون دارای ۶۸ عضو در چهار قاره دنیا میباشد. گرچه این سیستم در ابتدا در اروپا ایجاد گردید اما، با دست آوردهای که داشت اکنون تمام اروپا، افریقای شمالی، شرق میانه، ایالات متحده امریکه، کانادا، کشورهای در امریکای جنوبی و آسیا را تحت پوشش خود قرار داده است.

کنوانسیون تیر یکی از موثرترین و موفقترین سیستم ترانسپورتی و گمرکی در جهان میباشد که به حمایت کمیسیون اقتصادی ملل متحد برای اروپا ایجاد گردید و اکنون دارای ۶۸ عضو در چهار قاره دنیا میباشد.

سیستم ترانزیت گمرکی تیر با وجود که این امر را تضمین میکند، به کارمندان ادارات گمرکی کشورها این اجازه را میدهد که با اموال مورد انتقال حین عبور از قلمرو کشورشان، مطابق موازین و رویه های ملی شان برخورد نمایند. سیستم ترانزیت گمرکی تیر با واحد ساختن عملیه ترانزیت بین المللی، تبادل معلومات نادرست را کاهش میدهد که در این صورت رویه های عادی گمرکی را به حداقل میرساند.

اهمیت سیستم ترانزیت گمرکی تیر، برای رشد صنعت، تجارت و ترانسپورت نیز بسیار واضح و آشکار میباشد. اموال تجاری میتواند بدون مداخلات زیاد ادارات گمرکات، سرحدات ملی را عبور کند، با رفع موانع رایج در

ترانسپورتهای رخ داده باشد، یک شریک ملی که بالای تضمین های بین المللی استوار است مسئولیت پرداخت محصول گمرکی و مالیات را به کشور متبوع خود دارد و در این صورت ادارات گمرکی ملی هیچ تشویشی از بهت حصول محصول گمرکی ندارد.

۳. دفترچه تیر (Carnet) که در واقع ستون فقرات سیستم کاری تیر را تشکیل میدهد یک سند بین المللی گمرکی است که تضمین بین المللی را برای اموالیکه تحت سیستم تیر انتقال مییابد تأمین میکند. این کتابچه ها تنها از سوی اتحادیه بین المللی جاده (IRU) که یگانه مرجع دیصلاح بین المللی از سوی مورد اجرایی تیر میباشد چاپ و به انجمن های تضامنی ملی توزیع میشود

کشورهای رو به توسعه، این سیستم تجارت بین المللی را انکشاف داده و باعث پیشرفت اقتصادی میگردد. با کاهش زمان تاخیر ترانزیت و ترانسپورت در مصارف اموال کاهش قابل ملاحظه ای رونما میگردد که باعث سود بردن مستهلکین از استفاده اموال میگردد و در پهلوی این همه فعل و انفعالات حمل و نقل را از نگاه زمانی سرعت داده که این خود در رشد اقتصادی و تجاری موثریت قابل ملاحظه داشته و روند فعالیت اقتصادی را سرعت میدهد.

سیستم ترانزیت گمرکی تیر مبنی بر شش اصل ذیل کار میکند، این شش اصل در حقیقت ستون فقرات سیستم تیر را تشکیل میدهد.

۱. اموال باید در کانتینر یا محفظه های مسنون و تحت سیم و سرغج که امکان دسترسی به محتویات داخل آن میسر نباشد انتقال یابد. سیستم ترانزیت گمرکی تیر معیارات را مسجل ساخته است که هرگاه یک کانتینر یا محفظه باری مطابق با این معیارات باشد، در انصورت ادارات تصدیق کننده ملی مربوطه یا ادارات بازرسی برای وسایط جاده یا کانتینر آنها تحت کتابچه های تیر تصدیق میکنند. بعد از صدور تصدیق از سوی ادارات بازرسی ملی، این تصدیق در تمام کشورهای متعاقد کنوانسیون تیر برسمیت شناخته میشود.

۲. در هر کشور یک نهاد ملی متضمن پرداخت محصول گمرکی و مالیات سیستم تیر میباشد. بدین معنی که، در صورتیکه بی نظمی بی در جریان عملیه

کتابچه های تیر از سوی انجمن های تضامنی ملی به متصدیان ترانسپورت در کشور متبوع طبق شرایط که در اظهار نامه فی مابین انجمن تضامنی ملی و متصدی ترانسپورت موافقت میگردد، صادر میشود. کتابچه های تیر زمانی مورد اطمینان میباشد که دارای نام، مهر و امضای سازمان بین المللی تیر و شرکتهای که آنها صادر نموده و توسط متصدی ترانسپورت خانه پری گردیده است، باشد. کتابچه های تیر تا زمانی معتبر است که حمل و نقل در دفتر گمرک خروجی از سوی شرکت صادر کننده اجرا گردد.

۴. زمانی که اموال از کشور مبدا حرکت میکند، مسئولیت بررسی و کنترل آن به دوش ادارت گمرک آن کشور میباشد و این اعتبار تا کشور مقصد از سوی ادارات گمرکی کشورهای در مسیر حرکت قابل قبول میباشد. بررسی و تفتیش گمرکی در دفتر گمرک خروجی باید دقیق و مکمل باشد، زیرا تمام رویه تیر بالای آن متکی است. دفتر گمرک خروجی باید قبل از نصب سیم و سرغج، کانتینر یا محفظه های باری را معاينه نماید تا مطابق با معیارات کنوانسیون تیر باشد و در صورتیکه چنین نباشد، تصدیق نامه به آنها صادر نمیکردد. این در حالیکه این امر حقوق دفاتر گمرکی مسیر حرکت را برای تفتیش اموال در صورت بروز شک و تردید ساقط کرده نمیتواند، چنین حالاتی از این اعتبار استثنی میباشد و دفاتر گمرکی میتوانند این محفظه یا کانتینر را تفتیش نمایند.

اهمیت سیستم ترانزیت گمرکی تیر، برای رشد صنعت، تجارت و ترانسپورت نیز بسیار واضح و آشکار میباشد. اموال تجاری میتواند بدون مداخلات زیاد ادارات گمرکات، سرحدات ملی را عبور کند. با رفع موانع رایج در کشورهای رو به توسعه، این سیستم تجارت بین المللی را انکشاف داده و باعث پیشرفت اقتصادی میگردد.

انداخته و مصارف را چند چند بلند میبرد. شاهد بر این ادعای ما مشکلاتی است که از سوی کشورهای همسایه چون پاکستان، ازبکستان، ایران و غیره برای افغانستان خلق میگردد و باعث جابجایی و جنگال های اقتصادی و سیاسی میشود؛ با وجود موافقتنامه های بین کشوری هنوز هم این مشکلات ادامه دارد و تا زمانی که این توافقنامه ها از پشتوانه بین المللی برخوردار نباشد این مشکلات همچنان ادامه خواهد داشت.

در همین ارتباط اولین سیمینار که روی اهمیت پیوستن افغانستان به کنوانسیون تیر بحث مینمود از سوی سازمان همکاری های اقتصادی در اواخر ماه نور سال جاری در کابل برگزار گردید که دو روز دوام نمود. در این سیمینار همه ی اشراک کنندگان با توجه به موقعیت حساس جیوپولیتیکی افغانستان روی فرصت های که از پیوستن به این کنوانسیون نصیب افغانستان میگردد بحث نمودند و توافق نظر نشان دادند. افغانستان از نگاه جغرافیایی در منطقه ای واقع شده که میتواند منجبت گذرگاه اصلی برای تواصل کشورهای صنعتی آسیای جنوبی به بازارهای بزرگ مصرفی آسیای مرکزی و از آسو انتقال مواد خام چون نفت و گاز به کشورهای آسیای جنوبی نقش ایفا کند. همچنان تواصل کشور صنعتی با تولیدات ارزان یعنی چین را به بازارهای کشورهای شرق میانه با منابع غنی نفتی و مردمان با درآمد بالا را مساعد سازد که این فرصت بدون شک در پیشرفت اقتصادی افغانستان بسیار مفید خواهد بود و باعث افزایش درآمد سرانه و رفاه اقتصادی-اجتماعی مردم خواهد شد.

دست یافتن به این اهداف فقط زمانی ممکن میباشد که زیربنای ترانسپورتی افغانستان احیا گردد، امنیت و مسئولیت اموال ترانزیتی تامین گردد و نظام شفاف گمرکی ایجاد گردد. همه این شرایط در صورتی بدست میاید که فساد اناری از میان رود و مدیران دلسوز و مدبر

در راس امور قرار گیرد و با وجدان سالم و وطن دوستی عمیق برای مردم خدمت نمایند. نا گفته نباید گذاشت که برآورده شدن و تحقق اهداف فوق اقتصادی تا زمانی که امنیت کامل حکمفرما نگردد تا ممکن به نظر میرسد، بنا مسئولین امور برای رسیدن به رشد و توسعه اقتصادی باید ایجاد امنیت و اجماع ملی را در دستور کار خویش در اولویت قرار دهند.

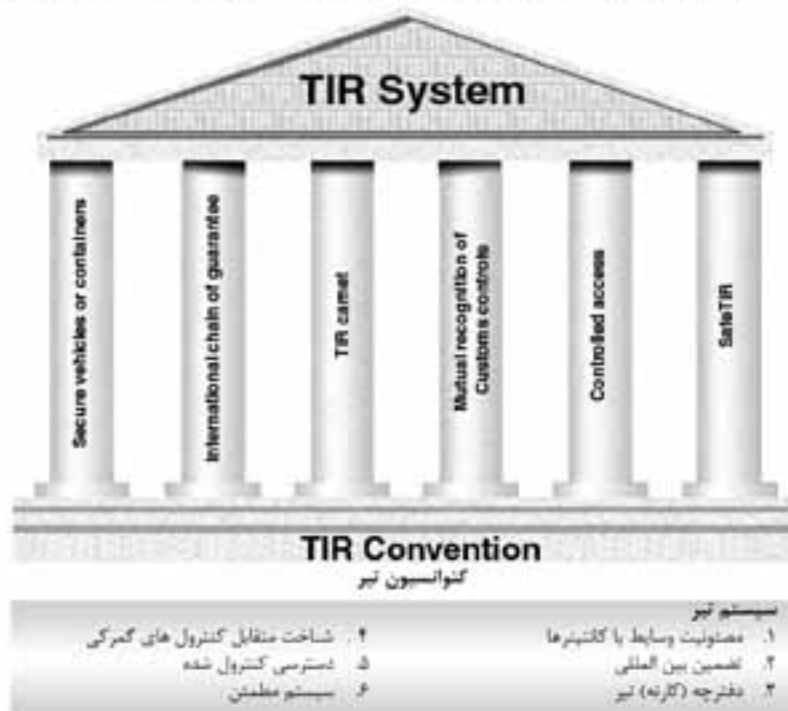
به امید آرزوی

۵. دسترسی کنترل شده به معلومات سیستم تیر یکی دیگر از اصول این سیستم است. جهت جلوگیری از هر گونه فعالیت های تدویر آمیز به خصوص جرایم سازمان یافته بین المللی و به خاطر تامین اطمینان و تحفظ سیستم، باید معلومات کنترل شده از سوی مجامع ملی در دسترس اتحادیه بین المللی جاده (IRU) قرار گیرد. به خاطر حصول اطمینان، صلاحیت به آن مجامع ملی (ادارات گمرکی) داده میشود که دارای سابقه شفاف، سیستم مالی سالم، کارکنان مجرب و دارای تعهد در برابر قوانین گمرکی و مالیاتی باشد. بعداً آمده شرکت های ترانسپورتی از سوی مجامع ملی ذیصلاح شناخته میشود که دارای دوام شهرت مالی، عدم موجودیت جرایم و عدم سرپیچی از قوانین گمرکی و مالیاتی باشد. سپردن یک اظهارنامه تحریری به انجمن ملی صادر کننده کتابچه های تیر یکی دیگر از مکلفیت های شرکت ترانسپورتی میباشد.

۶. مسئولیت سیستم از طریق کنترل معلومات ثبت شده در بانک معلومات که از سوی بورد اجرایی تیر با استفاده از سیستم کود تشخیص ذخیره میگردد آخرین اصل کاری سیستم تیر میباشد. بخاطر قابلیت پیگیری و جلوگیری از خطر، معلومات کتابچه های تیر به قسم برقی ذخیره گردیده و در صورت بروز کدام خطر و یا تقلب به آسانی قابل تشخیص میباشد.

موفقیت و موثریت سیستم تیر دلایل زیادی را به میان میآورد که طرف های ذیدخل در امور حمل و نقل اعم از ادارات گمرکی، شرکت های ترانسپورتی و تجار را علاقه مند الحاق در این سیستم میسازد. این سیستم به خصوص برای کشورهای مفید است که محاط به خشکی اند و برای حمل و نقل اموال نیاز به استفاده از قلمرو کشورهای همسایه اند. این وابستگی اکثراً باعث بروز مشکلات میگردد که حمل و نقل اموال را به ناخیر

موفقیت و موثریت سیستم تیر دلایل زیادی را به میان میآورد که طرف های ذیدخل در امور حمل و نقل اعم از ادارات گمرکی، شرکت های ترانسپورتی و تجار را علاقه مند الحاق در این سیستم میسازد.

با بازسازی فابریکه (کود و برق)

۱۰۵۰۰۰

تن کود کیمیاوی در سال تولید می شود

سفارت امریکا در افغانستان در نظر دارد تا فابریکه کود برق مزارشریف را به هزینه ۱۵۸ میلیون دالر از کمک های بدون باز پرداخت خویش دوباره سازی نماید.

کرسون کولمن مشاور بخش زراعت سفارت امریکا در افغانستان عین بازدید از فابریکه کود و برق مزار شریف به رسانه ها گفت سفارت امریکا در افغانستان میخواهد این فابریکات را در مراحل مختلف که حدوداً بیش از دو سال را در بر خواهد گرفت بازسازی نماید.

وی هدف بازسازی این فابریکات را کمک به زارعین و خود کفایی افغانستان از طریق زراعت عنوان کرده افزود امریکا با بازسازی زیربنایی اقتصادی افغانستان زمینه خوب کاری برای مردم و تولیدات کود های کیمیاوی (شیمیایی) و برق را در سطح ولایات شمال افغانستان افزایش میدهد.

انجنیر پیوند رئیس فابریکات کود و برق مزار شریف نیز میگوید، از شش ماه بدین سو ایالات متحده امریکا توجه جدی بر این فابریکات داشته و بازسازی آن میتواند سطح تولیدات کود شیمیایی را تا ۱۰۵۰۰۰ تن در سال بالا ببرد که در اینصورت افغانستان نیاز بر وارد کردن کود های زراعتی از سایر کشور ها را ندارد. وی به رسانه های محلی همچنین گفت، اگر این فابریکات بازسازی درست گردد تولیدات برق آن به ۴۶ میگاوات در ساعت میرسد که ۱۱ میگاوات آن در فابریکات کود و برق ضرورت است و باقی آن میتواند نیازمندی های شهر مزار شریف را تا جدی مرفوع کند.

رئیس کود برق مزار شریف همچنان گفت برای بازسازی بخش های مختلف این فابریکات به ۱۷۳ میلیون دالر نیاز است که ۱۵۸ میلیون آن را امریکا پرداخت مینماید و باقی آن که ۱۵ میلیون دالر میشود از بودجه انکشافی دولت پرداخت خواهد شد.

گفته میشود که ایجاب ذخیره گازی در ولایت جوزجان، بازسازی فابریکات کود و برق و اعمار لوله گاز از شهر شبرغان الی کود و برق مزار شریف به طول ۸۵ کیلو متر شامل پروسه بازسازی این فابریکات خواهد بود.

در عین حال، برخی ناظرین بازسازی این فابریکه را بدون همکاری متخصصین روسی کار مشکل خوانده اند.

مقامات دولتی در بلخ می گویند به زودی کار احیاء دو کارخانه بزرگ تولید کود کیمیاوی و برق در شهر مزارشریف آغاز می گردد.

آقای پیوند رئیس فابریکات کود و برق مزارشریف به رسانه های جمعی گفت: این فابریکه ها به کمک دفتر انکشافی ایالات متحده امریکا (یو.اس.ای. دی) با موافقه دولت افغانستان بازسازی خواهد شد.

وی اضافه کرد کار بازسازی فابریکات کود و برق مزارشریف بیش از ۲ سال زمان می برد که در این مدت تمامی دستگاههایی که استهلاک شده است تبدیل می گردد.

رئیس فابریکه و کود برق گفت: با بازسازی دوباره این فابریکات، کار و تولید آنها به حالت اولی برگشته و میزان تولید آن به ظرفیت اولی خویش (۳۰۰ هزار تن کود کیمیاوی در سال) خواهد رسید.

فابریکه کود و برق در سال ۱۳۵۲ میلادی در ساحه ۷۳ جریب زمین در ولسوالی دهدادی ولایت بلخ به همکاری کشور اتحاد شوروی (روسیه فعلی) اعمار گردید. این فابریکه در گذشته در یک سال علاوه بر تامین برق شهر مزار شریف و مناطق اطراف فابریکه ها، ۳۰۰ هزار تن کود کیمیاوی (پوریا) نیز تولید می نمود.

مواد سو ختی این دو فابریکه گاز می باشد که از جاهای نفت و گاز ولایت جوزجان تامین میگردد، اما نزدیک به دو دهه است که این فابریکات به علت جنگ و بحران یا رکود مواجه گردیده و اکنون میزان تولید آن از ۳۰۰ هزار تن در سالهای قبل به حدود ۴۰ هزار تن کاهش یافته و تعداد کارگران آن نیز از ۳۵۰۰ نفر به ۲۶۰۰ کارگر کاهش یافته است.

در چند سال اخیر دولت چندین بار تصمیم بر خصوصی سازی فابریکات کود و برق مزارشریف نمود اما کارگران و کارمندان آن دست به اعتراض زده و مانع این کار شدند.

فابریکات کود و برق مزارشریف زمایی از بزرگترین فابریکه های تولیدی در کشور به حساب می آمد و اکنون که از طرف اداره انکشافی ایالات متحده امریکا و دولت بازسازی می شود، امیدواری زیادی وجود دارد که این تأسیسات اقتصادی رونق گذشته خود را باز یابد.

مدیریت آب مالداری و اقتصاد تریاک

مضمونی از واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان

زارعین عموماً گشت زراعی خودشان را براساس نیازمندیهای قابل خود اولویت بندی می کنند تا به درجه ای از بازار مستقل شوند. اکثراً برای خرید نیازمندیهای خودشان احتیاج به عایداتی دارند که درآمد داشته باشد به همین دلیل محصولات قیمتی گشت می کنند. حیوانات خودشان را می فروشند و یا از معاش کار خارج از زراعت آن را تامین می کنند.

توصیه های عینی را برای افزایش موثریت پالیسی دهات و زراعت فراهم آورد. برای دستیابی به این هدف، تیم این پروژه تحقیق ساحوی را با استفاده از روشهای تحقیق ترکیبی و ادغام مطالعات متنوع فرعی از طریق رویکرد تجربی سیستم های زراعتی در ۸ ولایت و بسیاری از اجتماعات مردمی دردهات به عهده گرفته است. مطلب مهم توانایی بالقوه برای اجتماعات دهاقین می باشد که به فرصتهای پلان شده برای رشد زراعت و اینکه چطور ابتکارات پالیسی به شکل موثرتر تطبیق شود، پاسخ بگویند.

یافته ها به صورت اجمالی

اگر به انکشاف زراعتی از زاویه سیستم های زراعتی دیده شود، یافته های این تحقیق ارتباطات پیچیده بین تولید زراعتی و ساختار معیشت در دهات را روشن میسازد.

نوت

تحقیق حاضر، یافته ها و توصیه های حاصل از ۳ سال تحقیقات انجام شده - توسط واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان - تحت عنوان پروژه تحقیق موضوعی - کاربردی در مدیریت آب، مالداری و اقتصاد مواد مخدرات است. این تحقیق مستقیماً براساس یافته های ارایه شده یا موضوع کاربرد در مدیریت آب، مالداری و اقتصاد مواد مخدر انجام شده است.

اهداف اصلی این تحقیق بالا بردن پایداری معیشت مردم افغانستان در دهات و کاهش وابستگی به محصولات غیر قانونی بوسیله فراهم آوری معلومات دقیق و شفاف درباره استفاده، مدیریت و نقش منابع طبیعی در سیستمهای زراعتی برای سازنده گان پالیسی می باشد، و اینکه چطور این امر می تواند فرصتهایی را برای انکشاف زراعتی ایجاد کند، مقصد تحقیق حاضر این است که

شواهد نشان دهنده این است که یکپارچگی عمیقی بین تولید زراعتی، به منظور تامین نیازهای بازار و تولید زراعتی به منظور تامین نیازهای خانواده و فعالیتهای اقتصادی غیر وابسته به زمین زراعتی وجود دارد. اگرچه اهمیت نسبی هر عنصر با توجه به استراتژیهای مربوط به هر خانواده متفاوت می باشد و پالیسی فعلی بر تولید برای بازار تاکید می کند و سهم با ارزش تولید غذا برای مصرف داخلی در سکتور زراعت نادیده گرفته می شود.

و این مساله بخصوص در ساحات دورافتاده یعنی جاهایی که دسترسی به بازار نامنظم بوده، فرصتهای عایدات غیر از زمین زراعتی محدود بوده و مبادلات پولی غالباً کم است، در چنین وضعیتی تولیدات برای مصارف داخلی بخش اصلی فعالیتهای زراعتی پایدار است و مازاد بر مصرف برای بازار تولید می شود. یافته های تحقیقاتی و توصیه های پالیسی که برخاسته از این تحقیق است به صورت جزیی در ذیل می آید.

معیشت در دهات

قرار گرفتن در معرض خطر و فقدان وسایل برای مقابله با آن، سبب پایداری فقر و آسیب پذیری می شود. خطر باعث می شود که خانواده ها فرصتهایی را که سبب بیرون شدن از فقر می شوند از دست بدهند. خطر برای خانواده های دهاتی به اشکال متنوع است که عبارتند از خشکسالی، زمستانهای خشن و سرد، نوسانات در قیمت، شیوع بیماریهای انسانی و گیاهی و مرگ اعضای فامیل. خطر همچنین شامل استفاده خودسرانه و بی حساب از قدرت توسط دولت و یا بازیگران غیر دولتی مانند تریاک سالاران drug lords می باشد که به فقرا صدمه زده و باعث بدتر شدن نابرابری ها می گردد.

معلومات نشان دهنده وابستگی شدید روستاییان به معاش در زمینهای آبی می باشد که انعکاس دهنده فقر

از خطر، در یک محیط تولید، فوق العاده خطرناک می باشد. زارعین عموماً کشت زراعتی خودشان را براساس نیازمندیهای فامیل خودشان اولویت بندی می کنند تا به درجه ای از بازار مستقل شوند. هر چند یک تعداد اندکی از دهاقین دسترسی به منابع مورد نیاز برای خودکفایی را دارا می باشند اکثر آنها برای خرید نیازمندیهای خودشان احتیاج به عایداتی دارند که درآمد داشته باشد به همین دلیل محصولات قیمتی کشت می کنند، حیوانات خودشان را می فروشند و یا از معاش کار خارج از زراعت آن را تامین می کنند.

غالب دهاقین افغان از استراتژی تنوع استفاده می کنند. تولیدات تخصصی برای تامین نیازمندیهای بازار بین دهاقینی که شامل تحقیق موضوعی کاربردی در مدیریت آب، مالداري و اقتصاد مواد مخدر بوده اند رایج نبوده و معمولاً با خطرات بالایی همراه می باشند. زراعت تجاری بعضی اوقات بوسیله دهاقین سرمایه دار که منابع کافی طبیعی، مالی و اجتماعی دارند صورت می گیرد تا کمبود محصولات زراعتی را جبران کرده و یا قیمت را در بازار بشکنند. تنها در چنین شرایطی می باشد که دهاقین اعتماد به نفس دارند تا رفتار از پدید عایدات از خود نشان دهند. ازجانبی دیگر، خانواده هایی که تحت شرایط کمبود شدید منابع هستند در صورتی که با منابع در دسترس نتوانند نیازمندیهای غذایی خودشان را تهیه نمایند ممکن است مجبور شوند برای بازار تولید نمایند که در افغانستان به شکل تولید مواد مخدر می باشد.

در این تحقیق پیشنهاد می شود که رشد در تولیدات باغداری در قدم اول، دهاقینی را مستفید خواهد ساخت که به سیستم آبیاری دسترسی دارند، پس رشد اقتصادی در آغاز از نظر فضایی در ساحاتی جمع می شود که تقریباً به صورت مقایسوی مرفه می باشند حتی درجایی که تولیدات باغداری خارج از زمینهای آبی درجه یک، تشویق

اسد آباد (کنرا)

خطر برای خانواده های دهاتی به اشکال متنوع است که عبارتند از خشکسالی، زمستانهای خشن و سرد، نوسانات در قیمت، شیوع بیماریهای انسانی و گیاهی و مرگ اعضای فامیل. خطر همچنین شامل استفاده خودسرانه و بی حساب از قدرت توسط دولت و یا بازیگران غیر دولتی مانند تریاک سالاران drug lords می باشد که به فقرا صدمه زده و باعث بدتر شدن نابرابری ها می گردد.

توليدات مالداري) آندسته فعاليتهاي اقتصادي را تقويت نمايد كه مربوط به شرايط اجاره زمين نباشد.

مدیریت آب

به جهت خاصیت ساختار آبیاری هایدرولیک و طریقه ای که منابع آب مدیریت می شود دهقینی که در ساحات پایین دست سیستم آبیاری قرار دارند در مورد فراهم بودن آب با نابرابری سیستماتیک مواجه می شوند. کميابی آب در قسمت انتهایی کانال های آبیاری امکان نوع ارزش بالای محصولات را محدود کرده و منتج به کاهش بلزده برای سایر انواع محصولات زراعی نیز می گردد. متعاقباً فرصتهای زراعی و امنیت معاش در مطابقت با حجم سیستم آبیاری و حوضه های دریاها به طور عموم کم می شود و دهقینی که در ساحات پایین دست قرار دارند به شدت محروم می شوند. کميابی آب بوسیله وضعیت ساختار آبیاری در افغانستان دشوارتر می شود، براساس تخمین وزارت زراعت، آبیاری و مالداري به خاطر فقدان نگهداری و طراحی نامناسب در حد اوسط به ندرت از نصف منابع بالقوه آب به صورت کارا استفاده میشود.

تحقیقات تایید می کند که دهقین ساحات نیمه آبی بالا دست نسبت به کسانی که در ساحات آبی پایین دست قرار دارند با مشکلات متفاوتی مواجه می شوند. در حالی که فراهم بودن آب در منبع یکی از موانع اصلی در ساحات آبی بالادست محسوب می گردد، بهبود بالقوه سیستم ممکن است باعث مدیریت موثرتر منابع موجود شده و سبب افزایش گزینه های کشت و امنیت دهقین در

شده بخاطر واقعات زیاد "مزارعه" (sharecropping)، در آن ساحات قسمت مهمی از منافع مستقیماً به صاحبان زمینها و مشتریان دائمی برمی گردد.

اگر حمایت از تجارت زراعتی تنها در ساحات صورت بگیرد، امکان بسیار زیادی وجود دارد اجتماعات ساحاتی که حاشیه نشین می باشند سهم مساوی در دسترسی به فرصتهای جدید اشتغال را نخواهند داشت. به علاوه، در جاهایی که دهقین بدیل های معیشتی اندکی دارند، تمرکز انکشاف زراعتی در مناطقی که تقریباً دسترسی بیشتر به فرصتهای اقتصادی و منابع دارند، الزاماً کمی در رسیدن به هدف کاهش تولید گوشتار خواهد داشت.

این تحقیق نشان می دهد که مالداري در شرایطی که مرتع وجود دارد به طور مقایسوی دارای امتیاز می باشد. ساخت زنجیره ارزشی مالداري در ساحات حاشیه ای، ساحاتی که زمینهای آبی ندارند و دهقین و چوپانها گزینه های معیشتی اندکی داشته و تحت آسیب پذیری و خطر بیشتری می باشند یک فرصت واقعی برای کاهش فقر به شمار می رود و این تحقیق اهمیت درک شرایطی را که تحت آن تغییر به تجاری سازی بیشتر، استراتژی معیشت خانواده ها را تقویت می کند مورد تاکید قرار می دهد.

تصدی زمین

داشتن یک سیستم ثبت و رجستر جامع برای زمینها که بتواند به عنوان اساس و زیربنای اداره آینده زمینها نقش ایفا نماید به صورت واضح مورد نیاز است. اما چالشهای زیادی فراروی ایجاد چنین سیستم ثبت وجود دارد. استدلالهای قوی به نفع ثبت اسناد/ قبایله های زمین به عنوان یک گام میانی برای به رسمیت شناختن حق مالکیت کامل وجود دارد. ثبت اسناد قبایله های زمین منافع زیادی می تواند (هم برای استفاده کننده و هم برای دولت) داشته باشد.

ایجاد یک چنین سیستمی برای اجتماعات مردمی می تواند در دسترسی باشد و به طور مقایسوی شروع آن هزینه های کمتری را در بردارد. به علاوه در هنگام پلان گذاری برای رشد زراعت و کاهش فقر ثمالی وجود دارد که حقوق مالکیت دهقان بر زمین در نظر گرفته شود. * تحقیق موضوعی - کاربردی در مدیریت آب، مالداري و اقتصاد مواد مخدر اشاره می کند که ممکن است حدود ۳۰ فیصد از زمینهای آبی به شکل حقوق تبعی باشد (اساساً به شکل قراردادهای اجاره زمین). این تحقیق همچنین نشان می دهد که شرایط اجاره زمین برای محصولات با ارزش (مثل آن دسته محصولات که طبق استراتژی سکتور زراعت اولویت بندی شده اند) به جای اینکه به نفع دهقان باشد به طور چشمگیری به نفع صاحب زمین می باشد. این یافته ها به طور خاص در قلم اینکجه چطور منافع رشد پلان شده در سکتور فرعی باغداری تقسیم خواهد شد حایز اهمیت می باشد. در نتیجه، مقصد اینکارات انکشاف زراعتی این است که به آسیب پذیرترین مردم منفعت برساند، این امر وقتی موثرتر است که از طریق عایدات غیر وابسته به زمین وبا

این تحقیق همچنین نشان می دهد که شرایط اجاره زمین برای محصولات با ارزش مثل آن دسته محصولات که طبق استراتژی سکتور زراعت اولویت بندی شده اند به جای اینکه به نفع دهقان باشد به طور چشمگیری به نفع صاحب زمین می باشد

مالداری

مطالعات مالداری تحقیق موضوعی- کاربردی در مدیریت آب، مالداری پیشنهاد می کند که تولید چهارپایان کوچک تحت شرایط گسترده سیستم های مرتع (یعنی چوپانی کوچی ها و یا یکپارچه با سیستم های زراعتی للمی) نسبت به سیستم های زراعتی آبی، یعنی جایی که حیوانات معمولاً منبع عمده برای عایدات زمین محسوب نمی شد گرایش بازار محورتری دارد. مفاد تولیدات خام مالداری ظاهراً این را تأیید می کند.

بنابراین درحالی که ممکن است بالاترین رقم تولیدات چهارپایان در ادغام به سیستم های زراعتی آبی حاصل شود ولی امکان دارد مفاد خام آن به دلیل قیمت بالای تغذیه حیوانات کاهش یابد. بهترین سود خام چهارپایان ظاهراً از طریق سیستم های کم مصرف و کم حاصلی قابل دستیابی می باشد که حیوانات به ندرت به قابلیت جنتیکی خودشان می رسند. اگرچه اینگونه اشکال وسیع تولید چهارپایان بخاطر عدم دسترسی به چراگاه های سنتی و فرسایش خاک به صورت روزافزون در معرض تهدید می باشد.

معلومات تلفیقی درباره معاملات چهارپایان در بازار نشان می دهد که همستگی بسیار ناچیزی بین خصوصیات حیوان (یعنی اندازه، سال ووزن) و قیمت وجود دارد و بنابراین کمکهای کم و جدی برای تولید کننده گان جهت سرمایه گذاری و بهبود خصوصیات حیوان وجود دارد. باوجود این، شواهد روایتی نشان می دهد که دریک رویه روبه رشد دهاقین تعداد کمی از بره های تازه از شیر گرفته شده را از تولید کننده گان مرتع می خرند و آنها را بوسیله محصولات پس مانده، محصولات جانبی غله جات و علوفه پرورش یافته، چاق می کنند و سپس به قیمت های بالا به فروش می رسانند. این می تواند یک قسمت مهمی از تنوع برای دهاقین کوچک به حساب آمده و سبب افزایش ارزش در سکتور مالداری گردد.

درحالی که استراتژیهای تقویت زنجیره ارزشی برای محصولات باغداری در وهله اول به کسانی مفاد می رساند که دسترسی بهتر به زمین و آب زراعتی دارند، انکشاف زنجیره ارزشی پیرامون مالداری قابلیت هدفگیری مردم فقیر و آن دسته تولید کننده گان زراعتی را دارد که به حاشیه رانده شده اند اینها شامل دهاقین ساحات دورافتاده مراتع و خورده کاران یا اجاره داران در دره های کوهها که قادر به تولید محصولات با ارزش نیستند می شود.

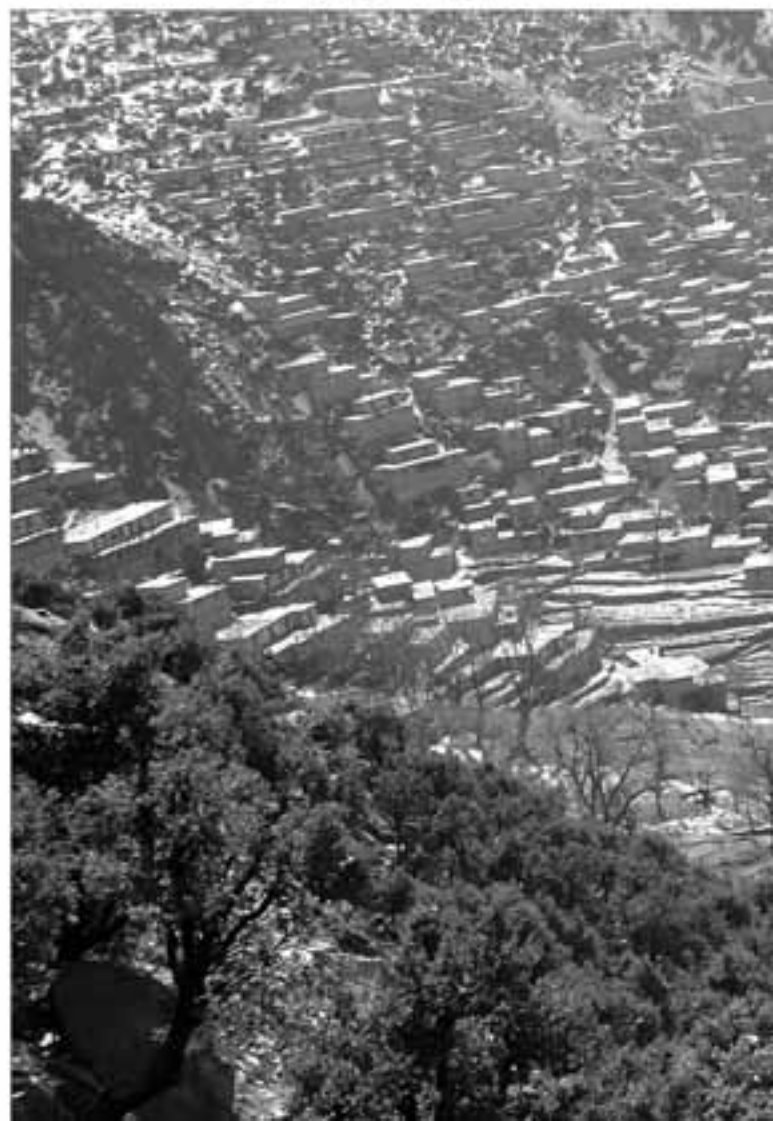
انکشاف چنین زنجیره ارزشی می تواند در کاهش فقر سهم گرفته و موثرترین استراتژی برای تحریک رشد اقتصادی را به نمایش بگذارد.

اقتصاد تریاک

فقر، مواد مخدر و عدم امنیت به صورت درونی در افغانستان یا یکدیگر مرتبط می باشند. درحالی که کوکنار بوسیله گروپهای مختلف اقتصادی-اجتماعی

ساحات بزمصرف دهات شود. این می تواند به اجتماعات مردمی آسیب پذیر که در بعضی ساحات به شدت به کشت کوکنار اتکاء دارند منفعت برساند و بناً مطابق با اهداف بالیسی حمایت از مردم فقیر نیز می باشد. مطالعات در این تحقیق پیشنهاد می کند که وقتی جریان آب کافی برای نیازهای همه کسانی که به آبیاری نیازمند هستند (چه بالا دست و چه پایین دست) موجود باشد ممکن است سیستم های مدیریت آب مردمی در تخصیص حق آب مشترکین موثرتر باشد هر چند فشار شدید آب احتمال دارد توانایی مدیریت آب مردمی برای جبران نمودن کمبودات را مضمحل نماید. برخلاف آبهای سطحی، آبهای زیرزمینی حاصل از چاه و کازیرهای سنتی خارج از صلاحیت سیستم مدیریت مردمی، به عنوان مالکیت خصوصی توسط مالکان اداره می شود. بهره برداری نامنظم، مقدار آب موجود را برای سایر استفاده کننده گان کاهش داده است و سبب بروز نگرانی هایی در مورد عرضه پایدار آب زیرزمینی به صورت دراز مدت شده است.

نیاز به یک چارچوب فراگیر بر مقیاس آبیگر وجود دارد تا تمام استفاده کننده گان آب را جوابگو نگهدارد و میکانیزم های را برای حل منازعات تاسیس نماید. بزرگترین چالشهای مدیریتی برای سازمانهای آبیگر دریاها ایجاد هماهنگی در مدیریت آب بین استفاده کننده گان در سطح آبیگر می باشد، جایی که هیچگونه سابقه ای مبنی بر همکاری وجود ندارد.

معلومات تلفیقی درباره معاملات چهارپایان در بازار نشان می دهد که همستگی بسیار ناچیزی بین خصوصیات حیوان (یعنی اندازه، سال ووزن) و قیمت وجود دارد و بنابراین کمکهای کم و جدی برای تولید کننده گان جهت سرمایه گذاری و بهبود خصوصیات حیوان وجود دارد.

دولتی پاسخ گفته و تولید تریاک را کاهش دهند بستگی به توانایی شان برای ساخت (بزار) معیشت خارج از اقتصاد تریاک دارد. دستیابی به یک اقتصاد پایدار و عاری از تریاک احتمالاً سالهای زیادی را دربر می گیرد و سرانجام گمان پالیسی باید به طور کامل آگاه باشند که همه ولایات، ولسوالی ها یا گروههای اجتماعی-اقتصادی نمی توانند به یک اندازه برای رسیدن به این هدف پیشرفت داشته باشند. علی رغم این، موارد بسیار قوی از فشار آوردن بر دهاقین تروتمند تریاک، نماینده گان، فروشندگان گان و حمایت کننده گان آنها (به شمول کارمندان فاسد دولتی) وجود دارد تا این تجارت را ترک نمایند.

توصیه های عمومی

در دسترسی به منابع طبیعی بی عدالتی ها را مورد توجه قرار دهید به ابتکاراتی نیاز است تا به تقویت ظرفیت و اداره نهادها و میکانیزم هایی مردمی که دسترسی به منابع طبیعی در افغانستان را میانجیگری می کند کمک نماید.

در حالی که این ممکن است نیازمند برخی اصلاحات تقنینی و نظارت خارجی باشد. با تصمیم گیری های همگانی و تشویق اشتراک وسیع، پیشرفتهای قابل توجهی می تواند صورت بگیرد ارتباط دادن تصمیم گیری در مورد منابع طبیعی به ساختارهای اخذ تصمیم در حال شکل گیری مانند شوراهای اکتشاف مردمی ممکن است در برخی موارد به اصلاح قدرت بی تناسب میراثی کمک نماید.

تشخیص مشارکتی گذشته و فعلی مسایل و رویه های مدیریت آب باید نقطه شروع هرگونه کوششی برای تقویت رویه های مدیریت در سطح کاتال آب باشد. این باید توأم با جمع آوری معلومات درباره توزیع آب و مشخصات هیدرولیک سیستم های کاتال باشد تا بتواند شواهدی را برای تشخیص و تصمیم گیری فراهم آورد. طرحهای اولیه برای ساخت انجمن استفاده کننده گان آب باید به نفع فقط نظم کافی (یا Just enough organization) منع شوند تا اجتماعات مردمی را قادر سازند بتوانند با مشکلات واقعی برخورد نموده و نسبت به تغییرات تدریجی در مورد نقشها و تنظیمات نهادی به توافق برسند.

در ساحات وسیعی کشت می شود ولی از نظر گرایشی در ساحاتی که دسترسی محدود به زمینهای آبی داشته، از تراکم جمعیت بیشتری برخوردار بوده و فرصتهای کمتر عایداتی مستقل از زمین زراعتی دارند و یا جایی که بی امنی بیشتر است تمرکز یافته اند.

تولید تریاک به طور عمیقی در اقتصاد دهات جای گرفته است و اثرات مضاعفی بر شکل اشتغال زایی و ایجاد فرصتهای کاری مستقل از زمین داشته است. در فقدان هدفگیری دقیق و سریع، کاهش وسیع در تولید کوکنار چه بوسیله دستیابی به ازبین بردن (تریاک) و یا از طریق فشار بر دهاقین مبنی بر عدم کشت، اثرات منفی و عمده به بار آورده است. اثر مستقیم شامل از دست دادن عایدات خانواده بخاطر عدم کشت کوکنار می باشد و اثر غیر مستقیم آن سبب کاهش نرخ دستمزد، کاهش اشتغال و فرض دار شدن خانواده ها دردهات شده است.

کاهش اجباری در تولید تریاک به تناسب، اثرات شدیدی بر فقیرترین و آسیب پذیرترین افراد دارد اگرچه تریاک برای یک تعداد اندک مالکان زمین سرمایه دار نماینگر یک محصول با ارزش و پرمفعت می باشد ولی برای بسیاری از فامیلهای که مبتلا به کمبود شدید منابع هستند، با توجه به منابع موجود آنها کشت کوکنار تنها محصولی است که می تواند معیشت مبتنی بر زمین را تداوم بخشد.

درک بیشتری از نقشی که تریاک در معیشت دهات بازی کرده است مورد نیاز می باشد. بعضی محصولات بخصوص به عنوان بخشی از سیستم های محصولات مختلط توأم با فرصتهای عایدات مستقل از زمین می تواند با عایدات تریاک، وقتی که قیمت آن پایین می باشد رقابت کند ولی هیچ محصولی ویژه گی های کیفیتی تریاک را دارا نمی باشد به طور نسبی مقاوم در برابر خشکسالی، فاسد نشدن، تقریباً بازار تضمین شده دارد، تاجرانی که در برابر محصول آینده پیشاپیش پول می دهند، مشتریانی که سر زمین محصول را خرید می کنند و مالکان زمین که از طریق اجاره زمین و مضارعه دسترسی بهتری را برای دهقان (فراهم می آورد).

ویژه گی های تریاک و نقشی که آن با در نظر داشت افزایش امنیت غذایی از طریق پرداخت پول و افزایش عایدات فامیل (در اقتصاد دهات بازی کرده است، فرصت اقتصادی) دسترسی به زمین، اعتبارات مالی، بازار و سایر نیازهای حیاتی (و خطر کم، نوع مناخلات و اکتشاف دستاوردهایی را پیشنهاد می کند تا با تریاک مقابله نموده و اثرات منفی وابسته به کاهش تولید تریاک را تقلیل دهد.

مطالعات تحقیق موضوعی - کاربردی در مدیریت آب، مالدار و اقتصاد مواد مخدر پیشنهاد می کند که پالیسی مبارزه با مواد مخدر به جای علل ریشه ای، با تمرکز بر توقیف دامنه فضایی خطرات تولید تریاک نشانه های اقتصاد تریاک را مورد هدف قرار می دهد و به احتمال کمی می تواند سهولت انتقال پایدار از محصول را ایجاد نماید. اینک دهاقین بتوانند به تشویقهای مالی و یا تهدید

تولید تریاک به طور عمیقی در اقتصاد دهات جای گرفته است و اثرات مضاعفی بر شکل اشتغال زایی و ایجاد فرصتهای کاری مستقل از زمین داشته است. در فقدان هدفگیری دقیق و سریع، کاهش وسیع در تولید کوکنار چه بوسیله دستیابی به ازبین بردن تریاک و یا از طریق فشار بر دهاقین مبنی بر عدم کشت، اثرات منفی و عمده به بار آورده است.

ایجاد تعادل در آجندای رشد اقتصادی حمایت از مردم فقیر

اجتماعات افغانها دردهات دارای ظرفیتهای مختلف برای اشتراک در سکتور فرعی زراعت هستند. درحالی که رشد در سکتور فرعی باغداری گرایش به تقویت وضعیت فعلی اقتصادی - اجتماعی دارد، مداخلات هدفمند برای تقویت زنجیره ارزشی می تواند سبب ایجاد فرصتهایی برای حمایت از مردم فقیر در ساحات دورافتاده، مراتع حاشیه ای و دهاقین کوچک شده و همچنین بهترین رویکرد برای انکشاف سکتور فرعی مالداري محسوب می گردد.

باید تلاشهایی صورت بگیرد تا از تمرکز کلیه اینکارها زراعتی، خدمات و سهولتها در ساحات پر جمعیت جلوگیری شود، جایی که به طور سنتی فعالیتهای انکشافی تمرکز یافته است. دستیابی به رشد اقتصادی در سکتور زراعت در همه موارد سازگار با هدف سیاسی وسیع تر دستیابی به ثبات دهات نمی باشد. سازنده گان پالیسی نیاز دارند تا این معامله لاینفک را مورد توجه قرار داده و در مورد رونق بخشیدن به یک اقتصاد رقابتی دهات و ساختن یک اجتماع باثبات دردهات تعادل ایجاد نمایند. با قبول نمودن اینکه ثبات دردهات یک پیش شرط برای رشد پایدار در اقتصاد دهات می باشد.

تقویت سیستم های زراعتی، نه فقط زنجیره بازار

تحریک تولید زراعتی برای بازار محتاج این است که معیشت اجتماعات دهاقینی که در داخل سکتور زراعت کار می کنند مورد حمایت قرار گیرد. فعلاً استراتژی های انکشاف تمایل دارند که درباره تولیدات زراعتی فقط بر ساخت زنجیره بازار تمرکز نمایند اما امنیت معیشت زراعتی همچنین می تواند بوسیله دسترسی بهتر به عایدات مستقل از زمین و یا بوسیله حمایت از تولید زراعتی برای مصرف داخلی افزایش یابد. پلانگذاران انکشافی باید درباره اینکه چگونه معیشت زراعتی ساخته شده است یک دیدگاه وسیع داشته باشند.

شناسایی ارزش تولیدات زراعتی غیربازاری تمرکز زیاد پالیسی بر تولیدات زراعت برای عرضه به بازار، خطر نادیده گرفتن کارکردهای مهم غیربولی تولید را در پی دارد. به خصوص در ساحات دور افتاده ای که دسترسی به بازار و خدمات ضعیف است، تولیدات زراعتی می تواند سهم مهمی را در رفاه فامیل چه به صورت دراز مدت و چه طی دوره های معین بحران و نیازهای ویژه داشته باشد. این کارکردها شامل ایجاد پل در دوران کمیابی نقدینگی، انتقال غیربولی به شبکه های خدمات اجتماعی و نگهداری چهارپایان به عنوان ذخایر ارزشی می باشد.

گسترش فرصتها برای نیروی کاری زراعتی، نیمه زراعتی، و غیر زراعتی

کارکرد بازار کار و فرصتهای اشتغال کافی با نرخ معاش مناسب در دستیابی به بهبود امنیت معیشت در دهات اهمیت مرکزی دارد. استراتژیهای فعلی می تواند از تفاوت بیشتر بین کارهای زراعتی (آناتیکه زمین دارند و خود روی آن کار میکنند و از حاصلات آن استفاده مینمایند)، نیمه زراعتی (آناتیکه روی زمین های زراعتی دیگران در بدل مزد کار میکنند)، و غیر زراعتی (آناتیکه بجز از زراعت در دیگر سکتور ها مشغول فعالیت اند) مستفید شوند.

همه این کارها می توانند در تنوع و تولید عایدات نقش مهمی بازی کنند. به علاوه، این مهم است که به طور سیستماتیک مورد توجه قرار بگیرد که چگونه مداخلات پیشنهادی به طور مستقیم یا غیر مستقیم فرصتهای اشتغال را متاثر می سازد تا اطمینان حاصل کرد که تلاشها برای افزایش تولیدات زراعتی باعث از بین رفتن کارها نمی شود.

حمایت از گذار به معیشت زراعتی مشروع

ایجاد محیطی مناسب که رشد پایدار به سوی زراعت قانونی را حمایت کند نیازمند تلاشهای درازمدت برای برخورد با علل اساسی فقر و موانع پیشرفت در دهات افغانستان می باشد. این شامل اقداماتی است که به طور معین نیازمندیهای اجتماعات را مورد هدف قرار می دهد (گسترش فرصتهای اقتصادی در ساحات اطراف، رونق امنیت معیشت و برخورد کردن با عدم تناسب در دسترسی به منابع). تلاشها برای ممنوعیت کشت کوکنار باید به صورت انتخابی مناطقی را مورد هدف قرار دهد که دهاقین می توانند بین کشت و عدم کشت کوکنار انتخاب نمایند.

ترویج تصمیم گیری های مبتنی بر شواهد

مطالعات تلفیقی ۱ ساله تحقیق موضوعی - کاربردی در مدیریت آب، مالداري و اقتصاد مواد مخدر بر نیاز به ایجاد معیارهای جمع آوری معلومات در افغانستان تاکید می کند تا ادغام و مقایسه معلومات از منابع مختلف را ترویج نموده و معلومات را جهت سهولت در دسترسی

رشد در سکتور فرعی باغداری گرایش به تقویت وضعیت فعلی اقتصادی - اجتماعی دارد. مداخلات هدفمند برای تقویت زنجیره ارزشی می تواند سبب ایجاد فرصتهایی برای حمایت از مردم فقیر در ساحات دورافتاده، مراتع حاشیه ای و دهاقین کوچک شده و همچنین بهترین رویکرد برای انکشاف سکتور فرعی مالداري محسوب می گردد.

به طور سنتی، سکتور زراعت قسمت بزرگی از اقتصاد مردم افغانستان را تشکیل می دهد، با فروش میوه های خشک و مغزیاب ۴۰ فی صد درآمدهای اواخر دهه ۱۳۴۸ را تشکیل می داد و در عین زمان پرورش چهارپایان و محصولات ناشی از آن نیز بخش مهمی از عایدات ملی را تشکیل می داد. (۶) در سال ۱۳۵۶ افغانستان نه تنها از نظر غذایی خود کفا بود بلکه یکی از صادرکننده گان قابل توجه محصولات زراعتی محسوب می گردید. (۷)

تقریباً هنگامی که افغانستان در حال خارج شدن از یک بی ثباتی مزمین بود (۱۳۸۰ در زمان اداره جدید انتقالی افغانستان چندین خشکسالی خشن ساحات دهات را در جنوب و غرب کشور ضربه زد و منجر به خشک شدن وسیع چشمه ها و چاههای آب، کمیود حاصلات زراعتی و رها شدن زمینهای زراعتی گردید. (۸) و از آنجا که پرورش انبوه چهارپایان به صورت وسیعی وابسته به چراگاه ها و مراتع طبیعی است این شرایط ناگوار به سختی به سکتور مالداری صدمه وارد آورد.

در حالی که گزارشات و ارزیابی ها تمایل به ساده کردن اثرات مشترک منازعات و خشکسالی تحت عنوان "بلایای طبیعی" برای دهات افغانستان دارد ولی آزمایش معلومات موجود نشان دهنده اختلاف نظر می باشد. (۹) با برخی شواهد اثبات شده همه سکتورهای فرعی زراعتی به یک شکل صدمه ندیده است.

معلومات نشان دهنده این است که محصولات ساحات زمینهای آبی از ۳ میلیون هکتار در اواسط ۱۳۴۸ به حدود ۲ میلیون هکتار در اواسط دهه سالهای ۱۹۹۰ سقوط کرده است. که این مرتبط به مهاجرت دهاقین از دهات در طی اشغال کشور توسط شوروی می باشد. (۱۰) در سال ۱۳۸۱ علی رغم شرایط خشکسالی در برخی ساحات کشور ساحات تحت کشت زمینهای آبی از دوران سالهای دهه ۱۳۴۸ بیشتر شد. متعاقباً، کشت آبی دوباره کاهش یافت و حدود ۲/۴ سه چهارم ساحات کشت شده دوران قبل از جنگ را تشکیل می داد.

اگر غلات (گندم، برنج، جو و جوری) را به عنوان یک شاخصه وسیع برای محصولات غذایی در نظر بگیریم، معلومات نشان دهنده این است که تولید غلات طی دوران جنگ مقاوم بوده و تا اواخر دهه ۱۹۹۰ عموماً سالانه سه میلیون تن تولید داشته است و این تقریباً ۷۵ فی صد تولیدات دهه ۱۳۴۸ را تشکیل می دهد. ولی ظاهراً تولید غلات در برابر اثرات خشکسالی سالهای ۱۳۸۷ - ۱۳۸۰ بسیار حساس بوده و تقریباً تولیدات ۵۰ فی صد سقوط کرده است.

جمعیت گوسفند و بز بسیار متغیر بوده است، طی سالهای اوایل جنگ (اواخر دهه ۱۳۴۸ و شروع دهه ۱۳۷۰ تعداد چهارپایان کوچک در حد یک ثلث کاهش یافت

در یک دینا بیس مرکزی گردآوری تمایذ در سال ۱۳۸۵ با ساخت سیستم ملی معلوماتی زراعت در وزارت زراعت، آبیاری و مالداری پیشرفتهای چندی در این زمینه حاصل شده است. به عنوان گام بعدی اولویت مهم باید به ترسیم فاکتورهای داده شود که میزان خطر و فرصتهای معیشتی دردهات را مشخص کند، تا بتوان مداخلاتی را برنامه ریزی نموده، هماهنگ کرده و بر حسب نیاز مورد توجه قرار داد.

این مداخلات عبارتند از: دسترسی به سرکهای بازار، خدمات و زیرساختهای آبیاری، خصوصیات منظره، مشخصات منابع طبیعی، معلومات اقلیمی، میزان معاش، عایدات خانواده و سایر معلومات اجتماعی-اقتصادی، شاخصه های امنیتی، قیمتهای بازار، واقعبات امراض غلات و احشام و سایر عوامل مهم، ترسیم موقعیتی که فرصتهای معیشتی و انتخابهای دهاقین را قالب بندی نماید و تلاشها برای مورد هدف قرار دادن ابتکارات مبارزه با مواد مخدر را در ساحات استراتژیک حمایت کرده و سبب کاهش اثرات منفی آن بر گروههای آسیب پذیر و مردم فقیر شود. این مداخلات همچنین از تلاشهای تطبیق یک استراتژی انکشاف دهات و زراعت حمایت می نماید که سبب رشد اقتصادی و کاهش و تخفیف فقر میشود.

زراعت در افغانستان

افغانستان یک کشور خشن و کوهستانی است که حدود ۶۵ میلیون هکتار وسعت دارد ولی فقط ۱۲ فی صد (۸ میلیون هکتار) آن تحت کشت می باشد. تقریباً نیمی از این زمینها آبی و مابقی للمی می باشد، هر چند این تناسب همه ساله در نوسان است.

اگرچه بدلیل حاصلات کم زمینهای غیر آبیاری و للمی (دیمی) شده، این قسمت زمینهای آبی است که قسمت وسیعی از جمعیت دهات را در خود جای داده و تقریباً ۸۰ فی صد مجموع حاصلات بدان وابسته است. (۲) بنابراین بیشتر ساحات مسکونی و زراعتی در نواحی صاف رسوبی و کناره های دریا و رودخانه واقع شده اند.

عرضه آب برای آبیاری در این دره ها به صورت فصلی به ذوب شدن برفهای کوهستان وابسته است. (۳) در جاهایی که شرایط اجازه می دهد (در دره های رودخانه های گرم با آب کافی برای آبیاری) کشت دوفصلی (در یک سال) نیز امکان پذیر می باشد. به منظور استفاده خانگی و عرضه به بازار انواع مختلف و متنوع محصولات زراعتی در افغانستان کشت و تولید می شود.

ساحات کوچکی از جنگلهای کوهستانی در مناطق مرتفع شرق و جنوب شرقی افغانستان باقی مانده است که تقریباً ۴۵ فیصد ساحه زمین ملی تحت نام "مرتع" طبقه بندی شده است (۴) که زمینه تولید وسیع احشام بوسیله چوپانهای کوچی و زارعان یکجا نشین را فراهم می آورد. از نظر تاریخی، چوپانهای مهاجر تولید کننده گان اصلی چهارپایان خرد و محصولات منتج از آن بوده اند. (۵)

اگرچه بدلیل حاصلات کم زمینهای غیر آبیاری و للمی (دیمی) شده، این قسمت زمینهای آبی است که قسمت وسیعی از جمعیت دهات را در خود جای داده و تقریباً ۸۰ فی صد مجموع حاصلات بدان وابسته است. بنابراین بیشتر ساحات مسکونی و زراعتی در نواحی صاف رسوبی و کناره های دریا و رودخانه واقع شده اند.

ولی بعد از سال ۱۳۷۹ علی رغم جنگ در برخی مناطق جمعیت آنها به سالهای قبل از جنگ نزدیک گردید ولی دوباره به دلیل خشکسالی های بعدی تعداد بز و گوسفند در سرانسیب سقوط قرار گرفت. اخیراً تعداد قابل توجهی گوسفند و بز در کشور وجود دارد ولی هنوز به اندازه جمعیت قبل از جنگ نمی رسد. همچنین، بزهای کم ارزش که برای مصرف خانگی تولید می شوند

نسبت به سالهای قبل هم اکنون قسمت وسیعی از رمه های ملی را تشکیل می دهند. (۱۱) در مقابل، معلومات نشان دهنده این است در حالی که جمعیت ملی رمه های گاو به سرعت در سالهای اولیه جنگ سقوط نمود ولی به صورت تدریجی در دهه ۷۰ خورشیدی توانست دوباره تثبیت شود. پروسه پرورش مجدد رمه های گاو نسبت به پرورش چهارپایان خرد و تولید غلات در برابر خشکسالی از حساسیت کمتری برخوردار بوده است.

معلومات سراسری، هر چند به صورت غیر قابل اعتماد، نشان دهنده پیچیدگی واکنش اقتصاد زراعتی در ساحات مختلف در برابر خشکسالی، بیجا شدگی و دوره های جنگهای محلی و سراسری می باشد. در حالی که ساحات تولید غلات اخیراً به سطوح دوران قبل از جنگ برگشته است، پیشرفت در حاصلات به معنی اینست که تولید سراسری غلات اکنون به صورت قابل توجهی از حاصلات قبل از جنگ بیشتر میشود. ولی نه سراسر ساحات کشت آبی و نه پرورش چهارپایان هنوز به اندازه سطوح مشابه قبل از جنگ نمی باشد.

شواهد مشابه همچنین نشان دهنده کاهش در حاصلات باغی سردرختی مانند بادام، چهار مغز، زردآلو و انجیر است. (۱۲) متعاقباً محصولات مهم صادراتی و زنجیره بازار که به صورت تاریخی عرضه کننده اینگونه محصولات بود، تضعیف گردید. (۱۳)

گرایش اخیر در استفاده از منابع طبیعی و باروری زراعتی نیازمند این است که در متن جمعیتی که این منابع رامورد پوشش قرار می دهد در نظر گرفته شود. تخمین ها به این اشاره دارد که از اواخر دهه ۱۳۴۸ جمعیت افغانها از ۱۳ میلیون نفر به حدوداً ۲۴.۵ - ۲۹.۵ میلیون نفر در سال ۱۳۸۵ افزایش یافته است. (۱۴) مطالعه ی که در بهار سال ۱۳۸۵ انجام شده بود میزان فقر فصلی را ۴۲ فی صد برآورد کرده است. (۱۵) این رشد جمعیت و میزان بالای رشد فقر دلالت بر نگهداشت زمین خودکفایی غلات و وابستگی به واردات دارد.

اولاً، شواهدی فراوانی وجود دارد که معیشت دهات در حال متنوع شدن و عدم وابستگی به تولید خاصی زراعتی می باشد. این مساله یا به خاطر استراتژیهای مقابله برای مردم فقیر است و یا استراتژیهای تراکمی برای نروتمندان. تحقیقی که نسبت به معیشت دهات در سالهای ۱۳۸۱ - ۱۳۸۲ انجام شده است نشان می دهد که بیش از نیمی از خانواده های دهاتی که مورد مطالعه قرار گرفته بودند از نظر غلات خودکفا نبوده و برای منبع اولیه عایداتی خودشان وابسته به کار بر غیر زراعتی بودند. (۱۶)

ثانیاً، افغانستان به سرعت در حال تبدیل شدن به یک کشور ناکافی غذایی می باشد. حتی در یک سال خوب زراعتی مانند سال ۱۳۸۳ افغانستان هنوز با ۱۰ فی صد کمبود غلات مواجه بود. (۱۶) همانطوری که تولیدات محلی از حد تقاضای مصرف کننده کمتر شد، گرایشهای روشنی از افزایش واردات بسیاری از انواع غذاهای تولید محلی وجود دارد.

زمانی که پروژه مدیریت آب، اقتصاد مواد مخدر و مالداری در سال ۱۳۸۳ شروع شد، بازگشت بیجا شده گان بعد از سالهای جنگ و خشکسالی باعث ایجاد مانع قابل توجهی در استفاده و مدیریت منابع زمینهای محدود زراعتی گردیده و منجر به شدید تر شدن بی عدالتی گردید. فرسوده گی حقوق عرفی زمین و تضعیف مکاتیبهای دولت برای اداره زمین به این معنی است که عدم امنیت در مالکیت زمین به یک موضوع جدی تفرقه آمیز در برخی اجتماعات دهات شده است. (۱۷) در مجموع این مشکلات با آسیب پذیری روابط استثماری و کمی بازدهی در دهات همراه شده است. معلومات نشان دهنده این است که در بسیاری از ساحات زمینهای زراعتی ممکن است بسیار کوچکتر از آن باشد که بتواند عایدات کافی برای خانواده ایجاد نماید. (۱۸)

اگرچه، در حالی که کمیابی غذا در سالهای پر آشوب سیاسی هنوز به عنوان یک مشکل باقی مانده است، ضعف نهادی، عدم امنیت و از بین رفتن زنجیره بازار به شدت بعضی از انواع با ارزش تولیدات زراعتی را متاثر ساخته است (به عنوان نمونه کشت سبزیجات) و در مقابل در عین شرایط کشت و بازاریابی غیرقانونی کوچکتر رونق گرفت.

بر طبق اداره جرایم و مواد مخدر ملل متحد در باره سروی تریاک افغانستان در سال ۱۳۸۶ این کشور ۷۷۰۰ تن تریاک را از ۹۰ فی صد تولید غیرقانونی تریاک در جهان را تشکیل می دهد (۱۹) این رقم در مقایسه با سال ۱۳۸۵ کاهش داشته است. در این سال ۸۲۰۰ تن تریاک از ۱۹۳۰۰۰ هکتار زمین برداشت شده است. افزون بر این تعداد ولایتهای غاری از کشت تریاک در سال ۱۳۸۵ از ۱۳ ولایت به ۱۸ ولایت افزایش یافته است. در سال ۱۳۸۶ حدود ۹۸ فی صد تولید در کل کشور در ۷ ولایت جنوب غربی متمرکز یافته بود. در حالی که کشت کوچکتر تنها در ۲ فی صد زمینهای زراعتی افغانستان انجام می شود

اگرچه کمیابی غذا در سالهای پر آشوب سیاسی هنوز به عنوان یک مشکل باقی مانده است، ضعف نهادی، عدم امنیت و از بین رفتن زنجیره بازار به شدت بعضی از انواع با ارزش تولیدات زراعتی را متاثر ساخته است به عنوان نمونه کشت سبزیجات و در مقابل در عین شرایط کشت و بازاریابی غیرقانونی کوچکتر رونق گرفت.

زیرساختهای آبیاری قبل از جنگ چه سنتی و چه مدرن از خدمات دورانیهای جنگ و آشوب در امان مانده اند ولی اکثرآ مورد غفلت قرار گرفته و رها شده اند. این مساله باعث تضعیف کارکرد آن شده است. شاید به طور خیلی مشخص، شواهدی وجود دارد که تغییر مناسبات قدرت در دهات ممکن است بر کارکرد نهادهای سنتی مدیریت آب اثر گذاشته باشد و در نتیجه توزیع آن را نیز متاثر ساخته باشد.

ولی اثرات اقتصادی آن بسیار وسیع ترمی باشد. در سال ۱۳۸۳ ارزش صادرات تریاک به کشورهای همسایه به طور کلی برابر با ۲۶ فی صد تولید ناخالص داخلی (GDP) قانونی تخمین زده شده است. (۲۰) تخمینها اشاره به این دارد که حدود ۲.۴ میلیون دهقان افغان شامل گشت تریاک می باشد. تقریباً ۱۰ فی صد از کل جمعیت کشور، افزون بر این یک تعداد نا معلومی از افغانها هم در سایر بخشهای تجارت تریاک مشغول می باشند. آخرین گشت موجود ساحات زمینهای آبی به سال ۱۳۵۴ برمی گردد به همین دلیل در شروع پروژه مدیریت آب، اقتصاد مواد مخدر و مالداري معلومات کمی در مورد آبیاری وجود داشت. در حالی که بسیاری از زیرساختهای آبیاری قبل از جنگ (چه سنتی و چه مدرن) از خدمات دورانیهای جنگ و آشوب در امان مانده اند ولی اکثرآ مورد غفلت قرار گرفته و رها شده اند. این مساله باعث تضعیف کارکرد آن شده است. شاید به طور خیلی مشخص، شواهدی وجود دارد که تغییر مناسبات قدرت در دهات ممکن است بر کارکرد نهادهای سنتی مدیریت آب اثر گذاشته باشد و در نتیجه توزیع آن را نیز متاثر ساخته باشد.

شواهد اشاره به این دارد که در سال ۱۳۸۳ علی رغم برخی پیشرفتهای در عرصه بازسازی، بازدهی آبیاری به اندازه ۵۰ فیصد توانایی بالقوه سیستم آبیاری بوده است. (۲۱) به طور مشخص، بر طبق سروی ملی سال ۱۳۸۱، فقدان آب زراعتی مانع بزرگی برای زراعت محسوب می گردد. (۲۲) بررسی معلومات موجود درباره مدیریت منابع طبیعی، تولیدات زراعتی و معیشت دهات در سالهای بعد از ۱۳۷۹ اشاره به این دارد که خود این معلومات موجود نیز ممکن است دارای مشکلاتی باشند و سبب شود که نتوان به صورت دقیق شرایط ملی را ارزیابی نمود. با وجود این، در حالی که پارامتر های دقیق تغییر ممکن است نامعلوم باشد، وزنه شواهد نشان دهنده این است که بازدهی زراعتی بوسیله خدمات مشترک جنگ، خشکسالی و ضعف مزمن نهادی در افغانستان متاثر شده است. وقتی که مرتبط به رشد جمعیت در یک دوره مشابه می باشد، سقوط نسبی سکتور زراعت سبب ایجاد موضوعاتی برای امنیت غذایی، بازار کار و بهبود اقتصاد می شود.

نخستین پالیسی ها بعد از سال ۱۳۷۹ اهمیت زراعت برای بازسازی و انکشاف را مورد شناسایی قرار دادند. استراتژی تصویب شده اخیر انکشاف سکتور زراعت و دهات در قالب استراتژی انکشاف ملی افغانستان (۱۳۸۶) (و مسوده چوکات انکشاف ملی زراعت) ۱۳۸۷، (بخش بعدی تلاشهای پالیسی را برای ایجاد یک چوکات برای یافته ها و توصیه های پالیسی مدیریت آب، اقتصاد مواد مخدر و مالداري فراهم می آورد.

پی نوشت:

۲. سازمان غذا و زراعت ملل متحد استراتژی زراعت. روم: سازمان غذا و زراعت، ۱۳۵۷
۳. رافی فایره و فلام کمال، اطلس آبریز افغانستان، کابل: AIMS، سال ۱۳۸۲

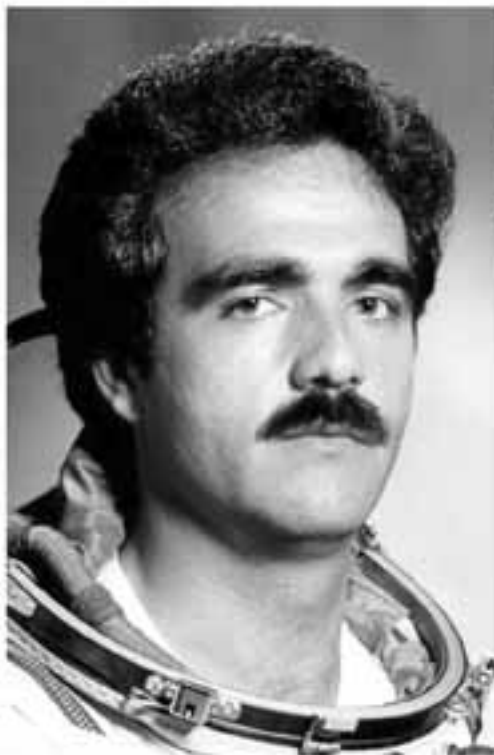
۴. بانک انکشاف آسیایی، بازیابی منابع طبیعی، بانک انکشاف آسیایی، مانیلا، سال ۱۳۸۲
۵. منظور از KCOTSEVIL, GRIWEHE DAIC در این تحقیق گوسفند و بز می باشد.
۶. بانک انکشاف آسیایی، منابع طبیعی
۷. سازمان غذای ملل متحد استراتژی زراعت افغانستان
۸. وزارت آبیاری، منابع آب و محیط زیست، ارزیابی اضطراری خشکسالی در ۱۲ ولایت آسیب پذیر جنوبی
۹. وزارت آبیاری، منابع آب و محیط زیست، کابل، سال ۱۳۸۲
۹. معلومات بسیار کمی برای توصیف زراعت مالداري و جمعیت انسانی ملی سالهای ۱۳۵۸ و ۱۳۶۸ وجود دارد.
۱۰. اعداد وارقامی که در دفتر احصایه مرکزی ارائه شده است باید فقط به عنوان نشانه تلقی شوند.
۱۰. سازمان جهانی غذای ملل متحد، استراتژی زراعتی افغانستان
۱۱. معلوماتی از اداره مرکزی احصایه، سالنامه احصایه افغانستان، کابل: اداره مرکزی احصایه، سال ۱۳۸۴
۱۲. اداره مرکزی احصایه، سالنامه احصایه افغانستان
۱۳. هر چند صادرات میوه خشک و مغز باد به صورت قابل توجهی از سال ۱۳۷۹ به بعد افزایش یافته و اکنون ۲۲/۵ فی صد مجموع صادرات را تشکیل می دهد. اداره مرکزی احصایه، سالنامه احصایه افغانستان
۱۴. این آمارها بوسیله سازمان غذا و زراعت ملل متحد داده شده است. افغانستان، سهمگیری در استراتژی حفاظت روم سازمان غذا و زراعت، اداره مرکزی احصایه، جمعیت تخمین زده شده افغانستان سال ۱۳۸۶ -
۱۵. سالنامه احصایه افغانستان کابل: اداره مرکزی احصایه، نشان دهنده رقم پایین تر ۲۵ میلیون نفر را نشان می دهد. در حالی که دفتر حقایق AIC در سال ۱۳۸۷ جمعیت بالای ۳۳ میلیون نفر را نشان می دهد www.cia-publications.factbook/print.af.html.
- در سنبله ۱۳۸۷ بازدید شده است
۱۵. صندوق بین المللی پول، جمهوری اسلامی افغانستان: مقاله استراتژی کاهش فقر - یادداشت مشترک کارمندان مشاوره گزارش کشور شماره ۸۰ / ۲۹۱، پاولنگتن-صندوق وجهی بین المللی، ۱۳۸۶، ۱.
۱۶. سازمان غذا و زراعت ملل متحد، زوایای زراعتی افغانستان برای سال پیش رو، کابل: وزارت زراعت، آبیاری و مالداري، سال ۱۳۸۲
۱۷. لیز الن - ویلی، حقوق زمین در بحر ان احیای امنیت نسبی زمین در افغانستان کابل: واحد تحقیق و ارزیابی افغانستان، ۱۳۸۱
۱۸. بانک انکشاف آسیایی، کمکهای تکنیکی به دولت جمهوری اسلامی افغانستان برای ارتقای ظرفیت در سیاستگذاری و اداره زمین کابل: بانک انکشافی آسیایی، ۱۳۲۸
۱۹. اداره جرایم و مواد مخدر ملل متحد، سروی تریاک افغانستان در سال ۱۳۶۸، کابل: اداره جرایم و مواد مخدر ملل متحد، ۱۳۸۶
۲۰. ویلیام بیرد و دوریس بودنبرگ، افغانستان: صنعت مواد مخدر و پالیسی مبارزه با مواد مخدر واشنگتن: بانک جهانی، سال ۱۳۶۸، فصل ۱.
۲۱. وزارت آبیاری، منابع آب و محیط زیست، پالیسی آبیاری، کابل: دولت انتقالی اسلامی افغانستان، ۱۳۸۲
۲۲. تقریباً یک سوم کل دهاقین ۱۲ فی صد فقدان آب آشامیدنی را به عنوان مانع اصلی برای باروری زراعتی ذکر کرده اند. واحد تحلیلیها و آسیب پذیری وزارت احیاء و انکشاف دهات، بخش ترسیم و تحلیل های آسیب پذیری برنامه غذای جهانی و ارزیابی خطر آسیب پذیری ملی جمهوری اسلامی افغانستان، کابل: برنامه غذای جهان، سال ۲۰۰۳

عبدالاحد مومند اولین فضا نورد افغانستان

میدویدیف اولین فضانورد افغان را تقدیر نمود

دستوری میدویدیف رئیس جمهور روسیه به مناسبت پنجاهمین سالروز پرواز یوری گاگارین به فضا با فرمان خود گروه بزرگ فضانوردان و ستاره شناسان خارجی را به خاطر خدمات در عرصه فضانوردی سرشناس دار و توسعه همکاری بین المللی با مدارهایی "به پاس خدمات در امر تسخیر فضا" تقدیر نمود از جمله تقدیرشدگان "عبدالاحد مومند" فضانورد جمهوری اسلامی افغانستان نیز شامل بود.

عبدالاحد مومند پرواز خود را به فضا از تاریخ ۲۹ اگست سال ۱۹۸۸ تا ۷ سپتامبر همان سال در سفینه "سایوز" و ستیش "میر" به صفت فضانورد محقق انجام داد و بعنوان تنها مسلمان فضا نورد در جهان نامش را به ثبت رساند.

عبدالاحد مومند نخستین فضانورد افغانستان و زاده (۱۱ جدی ۱۳۲۷) است او در سال ۱۹۸۸ میلادی ۹ روز را در ایستگاه بین المللی فضایی میر گذراند. وی هم اکنون در شهر اشتونگارت در کشور جرمنی ساکن است. عبدالاحد مومند در ولایت غزنی و السوالی اندر در سرده افغانستان به دنیا آمد و از مدرسه عالی پلی تکنیک کابل و سپس دانشگاه نیروی هوایی فارغ التحصیل شد او در نیروی هوایی افغانستان به خدمت پرداخت و بعداً در اتحاد جماهیر شوروی به عنوان پیلوت آموزش دید.

ماموریت فضایی

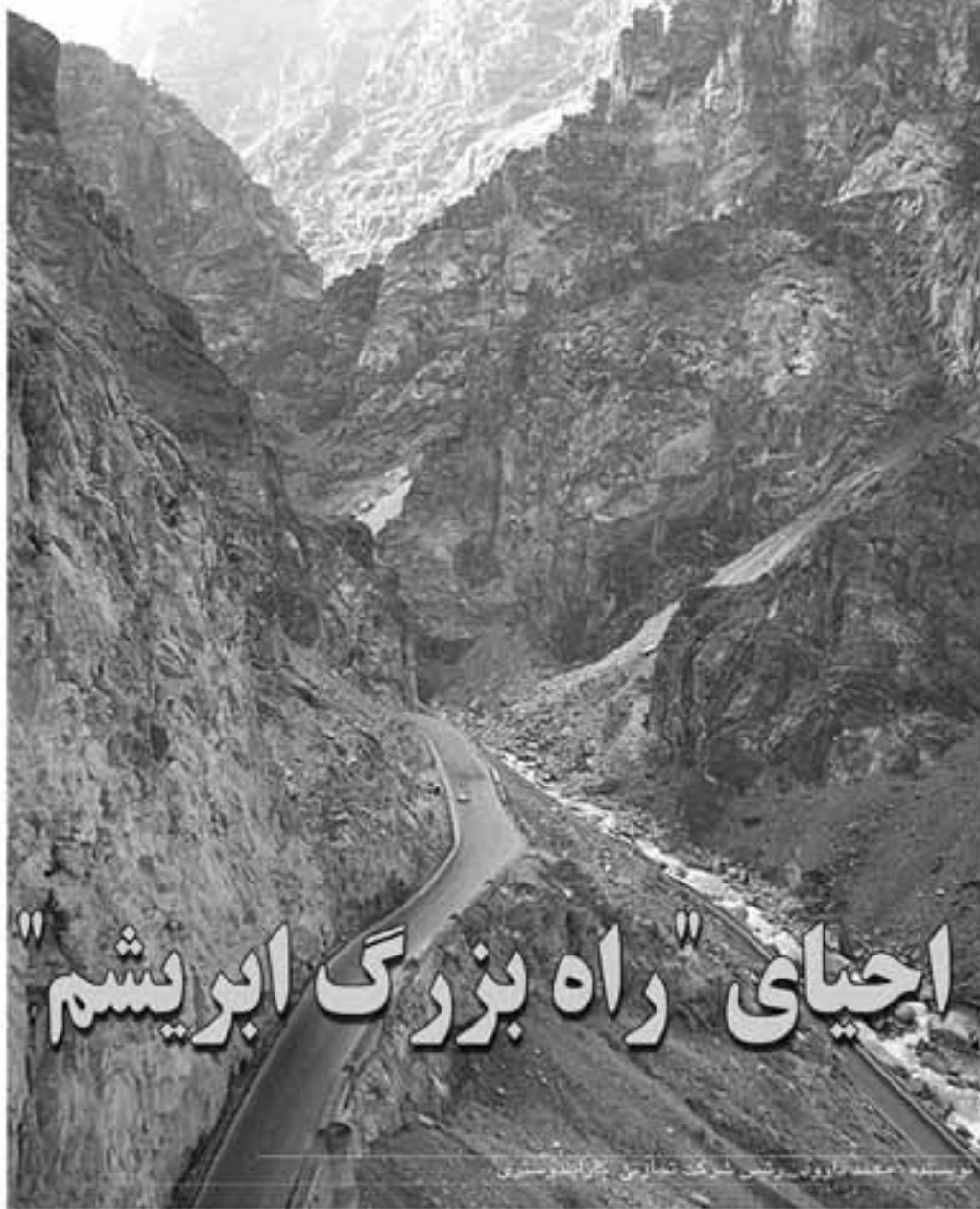
همراهی مومند در برنامه فضایی شوروی، نماد مهمی در دوران اشغال افغانستان از سوی شوروی بشمار می آمد. اتحاد شوروی در آن دوران طی برنامه ای با نام اینترکاسموس، سعی در افزایش مشارکت فضانوردان از کشورهای دیگر به ویژه کشورهای بلوک شرق در برنامه اکتشافات کیهانی داشت.

مومند به همراه قومندان ولادیمیر لیاخوف و دکتر والرئ پولیاکوف عضو یک تیم سه نفره در ماموریت سایوز تی-ام-۶ بود، که در تاریخ ۲۹ اوت ۱۹۸۸ از پایگاه فضایی بایکونور قزاقستان به فضا پرتاب شدند. فضاییهای آنها سپس به ایستگاه فضایی بین المللی میر متصل شد، و فضانوردان در طول اقامت در آن ایستگاه به پژوهش های علمی و کیهانی دست زدند.

عبدالاحد مومند در جریان اقامت در ایستگاه فضایی میر، از افغانستان عکسبرداری نمود و در آزمایش های اختر فیزیکی، پزشکی و زیست شناختی شرکت کرد.

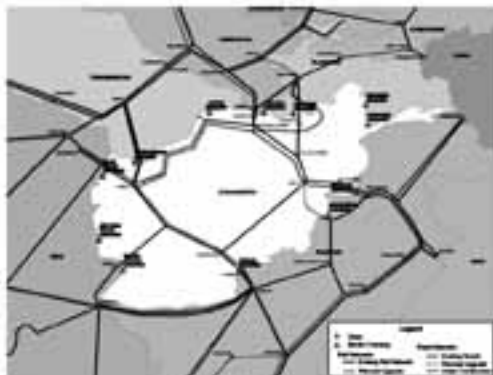
وی از ایستگاه فضایی میر با محمد نجیب الله، رئیس جمهور وقت افغانستان نیز گفتگویی تلفنی داشت. برخی رسانه های انگلیسی زبان به بخش اخبار نادرستی درباره این ماموریت فضایی پرداخته و وضعیت بازگشت فضانوردان به زمین را پر مخاطره و سخت دانسته و ایشان را "گمشده در فضا" گزارش می دادند، اما این اخبار بی پایه بود و سایوز تی-ام-۵ با فرودی موفقیت آمیز در زرقازگان در قزاقستان بر زمین نشست.

احیای "راه بزرگ ابریشم"

پولیتکنیک صنعتی، اولین و بزرگترین شرکت تولیدی در افغانستان

انرژی و امکانات نو ترانزیتی محسوب میشود. کارشناسان اشاره میکنند که هند همین اکنون با کمبود مواد سوخت برای تولید انرژی برق مواجه می باشد و ذخایر ذغال سنگ این کشور بسیار کم می باشد. به عقیده ما، یگانه منبع برای تولید مقدار لازم انرژی برای اقتصاد هند و اقتصاد کشورهای دیگر منطقه صدور گاز از کشورهای آسیای مرکزی و روسیه محسوب میشود. تامین این گونه صادرات مستقیماً به انکشاف شبکه ترانسپورتی منطقه مربوط می باشد. امروز شبکه های خطوط راه آهن که از طریق ایستگاه گلوبا - حیرتان و سرحد ات - تورغندی عبور میکند، نقش هرچه بیشتر و مهمتر را در تامین انتقالات ترانزیتی بازی میکند. قابل یادآوری است که تا ۷۰٪ حمل و نقل محموله ها از طریق ایستگاه گلوبا - حیرتان صورت میگیرد. طوریکه تجربه

احیای پروژه راه بزرگ ابریشم به یکی از مواد کلیدی اجندای سیاسی و اقتصادی دول آسیای مرکزی و خاور میانه مبدل میگردد. صحبت بر سر عصری سازی بنیادی سیستم ترانسپورتی - لوژیستیکی منطقه مطرح بحث می باشد که عصری سازی ناگزیر خواهد گذاشت. افغانستان که بدون مرکزی و جنوبی تاثیر خواهد گذاشت. افغانستان که بدون آن عصری سازی شبکه ترانزیتی آسیای مرکزی تصور شده نمی تواند، احتمالاً در پروژه راه بزرگ نو ابریشم یکی از نقش های کلیدی ایفاء خواهد کرد.

طوریکه تاریخ نشان میدهد، راه بزرگ ابریشم، در ماهیت امر، مدت زمان طولانی یگانه شاهراه برای آسیای مرکزی بوده است.

روشن است، که اوضاع به مرور زمان تغییر کرده است. ولی به نظر ما، امروز احیای پروژه راه بزرگ ابریشم یکبار دیگر قبل از همه برای آسیای معاصر با واقعیت های نو آن، یا اقتصاد در حال رشد سریع، منابع و پوتنسیال صنعتی آن به ضرورت مبرم مبدل میگردد.

فقط یک مثال را یادآوری می کنیم ما امروز می بینیم که هند با گذشت هر سال با چه تحرک فعالانه انکشاف اقتصادی می کند. قدرت تولیدی و اقتصادی این کشور به سرعت زیاد رشد می نماید. معلومات منتشره اخیر به موجودیت ذخایر بزرگ عناصر نادره زمینی در این کشور اشاره می کند که در صنایع عالی تکنالوژیکی استفاده میشوند. شرایط کلیدی انکشاف موفقانه اقتصادی هند، مانند انکشاف سایر کشورهای منطقه، دسترسی بر منابع

روشن است، که اوضاع به مرور زمان تغییر کرده است. ولی به نظر ما، امروز احیای پروژه راه بزرگ ابریشم یکبار دیگر قبل از همه برای آسیای معاصر با واقعیت های نو آن، یا اقتصاد در حال رشد سریع، منابع و پوتنسیال صنعتی آن به ضرورت مبرم مبدل میگردد.

نشان می دهد، این ایستگاه ها از عهده حجم های ارسال کنندگان بار، قبل از همه، نسبت قابلیت پائین عبوری ایستگاه های سرحدی برآمده نمی توانند. بگانه راه بیرون رفت از وضع موجود توسعه شبکه های باربری و ترمینال های باری در داخل افغانستان شمرده میشود. صحبت قبل از همه راجع به اعمار شاخه راه آهن حیرتان - مزارشرف - هرات تا ایران مطرح بحث می باشد.

طوریکه معلوم است، دهلز بین الملی موجود ترانسپورتی شمال - جنوب که از طریق مسیر بندر عباس - سرخس عبور میکند، بسیار مصروف است و از عهده جریان روز افزون انتقالات برآمده نمی تواند و اداره خطوط ریل آهن مجبور میشود در جریان سال چند بار بر حمل و نقل ممنوعیت اعلان نماید که در نتیجه آن ارسال کنندگان بار مجبور می شوند.

دهلیزهای دیگر ترانسپورتی و بازارها را برای فروش کالای خود جستجو نمایند که به ذات خود مانع انکشاف تجارت در منطقه میشود.

به نظر ما، در چنین وضع، راه بیرون رفت اعمار دهلز الترانیتف شمال - جنوب با راه یافتن به بنادر گوادر و کراچی از طریق خاک افغانستان بوده میتواند.

تحقق چنین پروژه ترانسپورتی میتواند شبکه انتقالات ترانزیتی را در آسیای مرکزی بصورت بنیادی عصری سازد. ولی برای این کار دستیابی بر سطح کیفی امنیت در افغانستان ضروری شمرده میشود.

واضح است که به ثبات سیاسی در افغانستان بیشتر از همه دول آسیای میانه علاقمند می باشند. باید گفت که انکشاف دهلیزهای ترانسپورتی از طریق افغانستان و در داخل افغانستان مقدمات اضافی را برای حفظ امنیت در منطقه ایجاد میکند. برای عصری سازی شبکه ترانسپورتی برای جامعه افغانی به معنی ایجاد مشاغل نو، افزایش تولید و برقی ساختن کشور می باشد. اعمار خطوط ریل آهن و سرک ها و لوله های انتقال گاز و نفت میتواند شبکه ترانسپورتی و تولیدی را در افغانستان بوجود آورد که در آخرین تحلیل به نفع بلند بردن سطح زندگی مردم و ایجاد شرایط مساعد برای توسعه تشبثات داخلی و برای جلب سرمایه گذاری ها تمام خواهد شد. فکر میکنم که ثبوت این مساله ضرورت نیست و می توان گفت که رشد سطح رفاه مردم افغانستان مطمئن ترین تضمین صلح و ثبات در افغانستان و موثرترین سلاح برضد تروریسم، تندروی مذهبی و سیاسی محسوب میشود.

بازار در حال انکشاف افغانستان میتواند به مشوق اضافی برای انکشاف دهلیزهای ترانسپورتی در منطقه تبدیل گردد. در سال های اخیر افزایش دوران کالا بین کشورهای آسیای مرکزی و افغانستان مشاهده میشود. بازار افغانستان برای صادرکنندگان مواد سوخت و انرژی، مواد غذایی، غله، کالای صنعتی و اقلام مورد ضرورت عامه از جمهوری های مشترک المنافع آسیای میانه به بازار خوب برای فروش تبدیل می گردد.

قابلیت پائین عبوری دهلز شمال - جنوب که در حال حاضر نسبت انتقال محموله های ناتو نیز مصروف می باشد، تقریباً به بگانه مانع بر سر راه رشد حجم صادرات به افغانستان تبدیل گردیده است. متشبین افغانستان معتقد اند که توسعه شبکه خطوط ریل های آهن و اعمار ترمینال های باری در داخل افغانستان قابلیت عبوری ایستگاه ترانسپورتی حیرتان را افزایش خواهد داد و به کاهش حجم کالاهای صادراتی قاچاقی که از سرحدات افغانستان در غرب، جنوب و شرق کشور عبور میکند منجر خواهد شد.

افغانستان از برکت موقعیت جغرافیایی خود از پوتنسیال قابل ملاحظه ترانزیتی برخوردار می باشد که می تواند برای کشور عواید خوبی به بار آورد. فکر میکنم که میتوان این پوتنسیال را به مثابه باب جداگانه در ساختار محصول ناخالص ملی کشور، طوریکه در آسیای جنوب - شرقی (سنگاپور، مالیزیا) عملی میشود، درج نمود. بودجه افغانستان باید از وضع وابستگی به کشورهای کمک کننده برآید. چون دهلیزهای ترانسپورتی و ترانزیتی نیروی محرکه اقتصاد هر کشور محسوب میشود و انکشاف آن میتواند به عصری سازی موفقانه اقتصاد افغانستان منجر شود.

قرار معلومات پنتاگون که در سال ۲۰۱۰ اعلام گردید، افغانستان ذخایر بزرگ فلزات نادره زمینی که در صنایع

افغانستان از برکت

موقعیت جغرافیایی خود

از پوتنسیال قابل ملاحظه

ترانزیتی برخوردار می

باشد که می تواند برای

کشور عواید خوبی به بار

آورد. فکر میکنم که

میتوان این پوتنسیال را

به مثابه باب جداگانه در

ساختار محصول ناخالص

ملی کشور، طوریکه در

آسیای جنوب - شرقی (

سنگاپور، مالیزیا) عملی

میشود، درج نمود.

عالی تکنالوژیکی استفاده میشوند، دارا می باشد. متأسفانه، فعلاً در خود افغانستان انرژی برق، تکنالوژی ها و امکانات ترانسپورتی برای انکشاف این رشته صنایع، کفایت نمی کند. ولی این دلیل وزین برای همگرا ساختن هرچه فعالیت اقتصاد افغانستان در سیستم تقسیم بین المللی کار و تولید شمرده می شود.

افغانستان برای این امر کاملاً آماده می باشد، تا از سیستم فعلی کمک گیری به سیستم سرمایه گذاری های بین المللی گذار نماید. روشن است، که در صورت اعمار لوله گاز ترکمنستان - افغانستان - پاکستان - هند (TAPI)، می توان انکشاف گسترده صنایع استخراج معادن را در افغانستان انتظار داشت. ترانزیت موفقانه منابع مواد سوخت و انرژی از کشورهای آسیای میانه به سواحل بحر هند از طریق افغانستان امکان استفاده از امکانات موسسات مالی بزرگ بین المللی و جلب سرمایه گذاری های کلان در منطقه را فراهم ساخته می تواند. شرکت موسسات بزرگ بین المللی مالی در این پروژه ها می تواند، بالاخره، اختلافات سیاسی بین افغانستان و پاکستان را که تا اندازه زیادی تحرک بحران معاصر سیاسی افغانستان را تعیین میکند، رفع نماید و در دورنما به قطع عملیات جنگی در افغانستان مساعدت نماید. طوریکه تاریخ نشان میدهد، منافع بزرگ مالی موسسات جهانی می تواند هر جنگی را هم متوقف و با هم شعله ور سازد. خصوصاً کنترل بر دهلزهای مهم ترانسپورتی - ترانزیتی در این رابطه از اهمیت دوجندان برخوردار می باشد.

ازبکستان نه تنها منفعت ملموس و بزرگ مالی بدست خواهد آورد، بلکه نقش کشور کلیدی ترانسپورتی را در منطقه بازی خواهد کرد و بدینوسیله الترانزیت واقعی به دهلز فعال ترانسپورتی الاشینکو - دوستیک - الماتا - بندر آق ناو (دهلیز شرق - غرب) بوجود خواهد آورد که در حال حاضر سخت مصروف می باشد. روشن است که در رتاشکنند این موضوع را می دانند سیاست فعالی که مقامات ازبکستان در باره عصری سازی پونسیال ترانسپورتی کشور عملی می سازد، بیلنگر این گفته است. فقط مدتی قبل در تهران جلسه مشورتی چهار جانبه راجع به دهلز ترانسپورتی ازبکستان - ترکمنستان - عمان پایان یافت. با شرکت فعال تاشکنند کار بالای موافقت نامه سه جانبه راجع به دهلز ترانسپورتی از طریق افغانستان بین ازبکستان، افغانستان و ایران قبلاً آغاز گردیده است. ضرورت به انتقالات باربری قابلیت عبوری فعلی این دهلز را بالا می برد. باید گفت که دهلز ترانسپورتی چین - قرقیزستان - ازبکستان - افغانستان - ایران امکان کاهش دو برابر زمان انتقال محموله ها را میسر می سازد. ما ضمن صحبت در باره عصری سازی شبکه ترانسپورتی منطقه این مساله را درک می کنیم که انتقالات ریل آهن نسبت به انتقالات بحری دو برابر گرانتر تمام میشوند. ولی، اقتصاد در حال رشد آسیا به وضاحت تمام به انتقالات بین القاره ای، منجمه در عرصه انتقال محموله هایی که زودتر خراب میشوند و انتقال محموله هایی که باید بصورت عاجل انتقال یابند نیاز دارد. ایجاد چنین پروژه های ترانزیتی زمینی که می توانند با انتقالات

اعمار لوله گاز ترکمنستان - افغانستان - پاکستان - هند می توان (TAPI) انکشاف گسترده صنایع استخراج معادن را در افغانستان انتظار داشت. ترانزیت موفقانه منابع مواد سوخت و انرژی از کشورهای آسیای میانه به سواحل بحر هند از طریق افغانستان امکان استفاده از امکانات موسسات مالی بزرگ بین المللی و جلب سرمایه گذاری های کلان در منطقه را فراهم ساخته می تواند.

ضمن صحبت راجع به شرکت روسیه در پروژه های عصری سازی ترانزیتی شرق اوسط و آسیای جنوبی، باید تذکر داد که کشورهای آسیایی بصورت بسیار فعال انکشاف میکنند و به منابع مواد سوخت و انرژی نیازمندی روزافزون احساس می شود. به نظر من، در دورنمای نزدیک روسیه به مسیرهای الترانزیت انتقال و فروش گاز که قبل از همه، متوجه جنوب - شرق آسیا می باشد ضرورت دارد.

تاشکنند در صورت عصری سازی سیستم ترانزیتی منطقه، آغاز اعمار دهلزهای ترانسپورتی در جهت ازبکستان - افغانستان - ایران که با دهلز های ترانزیتی وصل گردد که کار ساختمانی آنها را همین اکنون چین، قرقیزستان و ازبکستان (از طریق کونل ناروگر) پیش می برند، بیشتر از همه از این گونه پروژه ها نفع خواهد برد.

ریل آهن رقابت نمایند، ضرورت واقعی محسوب میشود بطور مثال، انتقال محموله ها از روسیه مرکزی از طریق بحر تا آسیای جنوبی، مدت زمان دو تا دو نیم ماه را در بر گرفته و از طریق دهلز "شمال - جنوب" انتقال عین محموله مدت دو تا سه هفته را در بر میگیرد.

ضمن نتیجه گیری، تذکر این نقطه را لازم می دانم که انکشاف دهلزهای ترانزیتی آسیای مرکزی و دهلز ترانسپورتی از طریق خاک افغانستان می تواند نقشه عنعنوی ترانزیتی قاره آسیا را بصورت بنیادی تغییر دهد. راه بزرگ تجارتي ابریشم نو را تداعی بخشیده و میتواند قابلیت رقابتي کشورهای آسیایی را در بازار جهانی بالا برده و شرایط تجارت را در منطقه بهبود بخشد، مدت انتقال محموله ها را کاهش دهد، مخارج ترانسپورتی را پائین آورد و وضع مساعد را برای سرمایه گذاری های بزرگ خارجی ایجاد کند.

اولین طیاره وطنی

طیاره ساخته شده توسط یک جوان افغان در انتظار اجازه پرواز است

طیاره، صحبت های مقدماتی داشته است. وی افزود: این یک کار تخنیکی است؛ یک طیاره ایجاب آنرا میکند که از وزارت هوانوردی سرتفیکیت بگیرد. معین هوانوردی افزود که وزارت هوانوردی، برای این طیاره تا زمانی اجازه پرواز را نمی دهد که از طرف تیم انجنیری و تخنیکی این وزارت، چک شود. صابرشاه، از دادن معلومات در مورد چگونگی ساخت طیاره، به پژواک خودداری کرد و گفت تا زمانی به رسانه ها معلومات نمیدهد که طیاره اش چک گردد و زمانی که طیاره اش پرواز کرد، وی مصاحبه خواهد کرد. موصوف افزود که تا هنوز در زمینه چگونگی ساخت این طیاره، به هیچ کسی معلومات نداده است. این طیاره، دارای بدنه ای به شکل ماهی می باشد، ۲ تیر داشته و ماشین آن در عقب بدنه اش قرار دارد. همچنان این طیاره، دارای یک چتر مثلثی شکل میباشد.

بامیان (پژواک) طیاره ساخته شده توسط یک جوان ولسوالی جاغوری، در انتظار اجازه پرواز است. این طیاره به ابتکار "صابرشاه" ساخته شده است. قرار معلومات ولسوال جاغوری، صابرشاه با طیاره خود، به دستور حامد کرزی رئیس جمهور کشور به کابل منتقل شده تا قبل از پرواز، معاینات تخنیکی آن صورت گیرد. ظفر شریف ولسوال جاغوری، به آژانس خبری پژواک گفت که از ساخت این طیاره کوچک، مردم جاغوری استقبال زیاد کرده و این ابتکار را ستوده اند. ولسوال گفت که این طیاره، از طرف تیم تخنیکی وزارت هوانوردی، مورد ارزیابی قرار میگردد و بعداً برایش اجازه پرواز داده خواهد شد. ولسوال از قول صابرشاه گفت که این طیاره، میتواند در یک پرواز ۲۰ کیلومتر فاصله را طی کند، اما وی در مورد توان ارتفاع آن از سطح زمین، معلومات نداد. ولسوال افزود که این طیاره، توسط هلیکوپترهای وزارت دفاع ملی، به کابل منتقل گردیده است. انجنیر راسخ معین وزارت هوانوردی ملکی، گفت که از ساخت این طیاره خبردارد و چندین بار با صانع این

شب های روشن کابل

صابره، دختر جوانی که در دانشگاه کابل درس می خواند، می گوید که اکنون می تواند تا هر وقت شب که بخواهد، بیدار بماند و درس بخواند و یا از طریق اینترنت با نامزدش در آمریکا گپ زند.

البته، این خبر خوشایندی برای عده ای دیگر نبود. برای کسانی که در سال های گذشته در نبود برق شهری، به نحوی متولیان برق بودند، صاحبان شبکه های خصوصی و کوچک برق، وارد کنندگان و فروشندگان زراتورها و باتری ها و همین طور لوازم قابل شارژ از این دسته هستند.

دیروز و امروز برق افغانستان

اولین دستگاه تولید برق در افغانستان ۱۱۵ سال قبل، در سال ۱۲۷۲ خورشیدی توسط یک مهندس انگلیسی به نام میسر براون (Mr. Brown) و برای قصر عبدالرحمن خان، پادشاه وقت نصب و راه اندازی شد که تنها قادر به روشن کردن چهار لامپ الکتریکی بود. بعد از آن تعدادی دستگاه تولید برق کوچک دیگر، مانند دستگاه تولید برق بیست کیلوواتی باغ ارگ کابل، دستگاه نوزده کیلوواتی شهر جلال آباد و دستگاه پانزده کیلوواتی پغمان نصب و فعال شدند که همگی با نیروی بخار کار می کردند.

آن وقت ها که مصادف بود با صنعتی شدن سریع ممالک شرقی، افغانستان هم ضرورت این انرژی حیاتی را درک کرده و کار مطالعه بند (سد)ها در سراسر کشور آغاز

بالاخره انتظار به سر رسید؛ شب های سیاه بی برقی به سر آمد و شب های روشن برقی از افغانستان به کابل رسید. باشندگان بیشتر نواحی شهر کابل که تا چندی پیش بهره شان از نعمت برق فقط پنج ساعت در سه شبانه روز بود، هم اکنون برق تقریباً همیشگی دارند.

شهروندان کابل که سال های سال صبورانه در انتظار برق موعود شب را صبح و روز را شب می کردند، از این رویداد به گرمی استقبال کرده اند.

از هم اکنون فروشگاه های لوازم الکترونیکی وقت سرخاراندن ندارند و برقی ها و سیم کش ها کارشان پرروتق شده است.

مردم افغانستان همواره گله می کردند که میلیاردها دالر کمک سرازیر شده به افغانستان در هفت سال گذشته تغییر محسوسی را در زندگی آنها وارد نکرده است. اما آیا اکنون می توان گفت که تغییر محسوسی در زندگی حداقل مردم پایتخت خودی نشان داده است؟

داستان شور و شمع مردم از به قول خودشان ۲۴ ساعته شدن برق شنیدنی است. آنها اکنون کارهایی را می توانند انجام دهند که در گذشته قادر به انجامش نبودند. ذبیح الله، نوجوانی که دو سال پیش به شوق یادگیری کامپیوتری خریده بود، اما به علت نبود برق و چند بار خرابی بر اثر استفاده از برق زراتور نوسیدانه دستگاهش را در گوشه ای انداخته بود، اکنون به تمیز کردن و پاک کاری کامپیوترش مشغول است. تا یادگیری را از سر بگیرد.

بعضی از شهرهای بزرگ افغانستان در سال های گذشته به برکت همسایگی با کشورهای آسیای میانه و ایران وضعیت برق بهتری داشته اند. از آن جمله شهرهای مزار شریف و هرات از چند سال قبل برق تقریباً شبانه روزی داشته اند.

اکثر روستاها و مناطق دورافتاده اما هیچ گاه برق دولتی نداشته اند، چه در گذشته ها و چه در سال های اخیر. اما اینکارات محلی و کمک های سازمان های بین المللی باعث شده که در بسیاری از روستاها و قصبات، مردم هم اکنون به انرژی برق دسترسی داشته باشند. با نصب توربین های کوچک آبی و اهدای پانل های رایگان خورشیدی این امر محقق شده است.

گفته می شود که برق مورد نیاز شهر کابل در حال حاضر ۳۰۰ مگاوات ساعت است. از این مقدار هم اکنون ۲۰ مگاوات ساعت برق وارداتی از ازبکستان، ۴۰ مگاوات ساعت برق حرارتی و حدود ۹۰ مگاوات ساعت برق دیگر از ۳ بند اطراف کابل، به شبکه برق کابل تزریق می شود اما هنوز یک مشکل جدی وجود دارد.

مردم نواحی گسترده ای در شهر هنوز از برق محرومند. مسئولین برق شهر کابل اعلام کرده اند که برای توسعه شبکه برق به نواحی ای که بیرون از آن است و نو سازی شبکه کهنه و فرسوده برق، پروژه ای با بودجه ای ۱۲۰ میلیون دلاری را روی دست دارند.

قرار است حدود ۲۵۰ مگاوات ساعت برق دیگر از کشورهای همسایه وارد شبکه برق کشور شود، تا علاوه بر تامین کامل برق شهروندان کابل مازاد آن به دیگر ولایات مجاور انتقال یابد.

بدین ترتیب، امید می رود که همه شهروندان کابل از برق مطمئن و ثابت بهره مند شوند و دیگر بی برقی را تجربه نکنند.

شد در سال ۱۳۹۹ دستگاه آبی جبل السراج با سه توربین ۵۰۰ کیلوواتی ظرفیت تولید ۱۵۰۰ کیلووات برق آماده بهره برداری شد و پس از آن اولین شبکه انتقال برق از جبل السراج به کابل به طول تقریبی صد کیلومتر ساخته شد که حتی تا ۱۴ سال بعد از آن نیز به علت کمبود مصرف کننده، نیمی از آن به هدر می رفت. با تصویب لایحه اداره و توسعه صنایع در افغانستان در سال ۱۳۱۴، اولین کارخانه های صنعتی داخلی و خارجی در افغانستان تاسیس شدند و پس از آن نیاز روز افزون به این انرژی خارق العاده و جادویی احساس شد.

مدتی پس از آن حکومت یک برنامه ۱۰ ساله اقتصادی را آغاز کرد که بر اساس آن باید ظرفیت تولید برق کشور به ۱۰۰ مگاوات ساعت برق می رسید. بر این اساس در فاصله سال های ۱۳۳۰ تا ۱۳۴۰ چند سد آبی و نیروگاه حرارتی در افغانستان به بهره برداری رسید که از آن جمله می توان به بند سروبی اشاره کرد که در سال ۱۹۵۷ کار آن به پایان رسید و برای اولین بار در افغانستان دو خط انتقال برق فشار قوی ۱۱۰ کیلوولت به طول ۸۶ کیلومتر ساخته شد.

بعدها در سال های جنگ های میان گروهی زبیرنهای برق رسانی هم مثل سایر عرصه ها آسیب فراوان دید که آثار زلزله آن تا کنون همچنان بر زندگی مردم این کشور سایه افکنده است چنانچه بازسازی ها و تلاش های هفت سال آرامش نسبی هنوز نتوانسته این کشور را به جایگاه ۳۰ سال پیش برساند.

بعضی از شهرهای بزرگ افغانستان در سال های گذشته به برکت همسایگی با کشورهای آسیای میانه و ایران وضعیت برق بهتری داشته اند. از آن جمله شهرهای مزار شریف و هرات از چند سال قبل برق تقریباً شبانه روزی داشته اند.

رق مورد نیاز شهر کابل در حال حاضر ۳۰۰ مگاوات ساعت است. از این مقدار هم اکنون ۴۰ مگاوات ساعت برق وارداتی از ازبکستان، ۴۰ مگاوات ساعت برق حرارتی و حدود ۹۰ مگاوات ساعت برق دیگر از ۳ بند اطراف کابل، به شبکه برق کابل تزریق می شود

جایگاه روسیه در اقتصاد افغانستان

در روزهای اخیر موضوع گسترش روابط میان افغانستان و روسیه در عرصه های سیاسی و اقتصادی مورد توجه رسانه ها و حلقه های سیاسی قرار گرفته است. دیدار رئیس جمهور از مسکو و تأکید رهبران دو کشور بر افزایش مناسبات دو جانبه در حالی صورت می گیرد که کشورهای غربی و بویژه آمریکا برنامه ای را برای خروج تدریجی قسمت عمده نیروهای خود از افغانستان اعلام کرده اند. روابط بین افغانستان و روسیه پیشینه ای دراز دارد و به دوران دولت پادشاهی افغانستان از یک طرف و اتحاد جماهیر شوروی و روسیه تزاری از طرف دیگر باز می گردد. در آن سال ها مناسبات بازرگانی گسترده به مقیاس این دوره میان دو کشور وجود داشت. شماری از فرآورده های روسی میان مردم افغانستان از شهرت زیادی برخوردار بود و برخی از محصولات افغانستان به طور سنتی به روسیه، و از جمله به کشورهای مستقل آسیای میانه کنونی، صادر می شد.

با توجه به پیشینه مناسبات اقتصادی میان افغانستان و روسیه، شرایط هم در پهنه جهانی و هم در هر دو کشور افغانستان و روسیه به صورت بنیادی تغییر کرده است و مناسبات دو جانبه در شرایط حاضر می تواند بر پایه برابری حقوق و حفظ مواضع مستقلانه هر یک از دو کشور در مطابقت با هنجارها و مقررات پذیرفته شده جهانی تأمین گردد.

پیشینه مناسبات اقتصادی افغانستان و روسیه
این مناسبات در جریان "بازی بزرگ" میان امپراتوری روسیه تزاری و امپراتوری بریتانیای کبیره، فراز و نشیب زیادی به خود دید. در دهه ۱۹۲۰ و دوران پادشاهی امیر امان الله که از یکسو افغانستان استقلال خویش را به دست آورد و ازسوی دیگر با پیروزی انقلاب اکتبر، روسیه جای خود را به اتحاد شوروی داد. مناسبات گسترده بازرگانی و همکاری های اقتصادی، دیپلماتیک و سیاسی میان دو کشور، آغاز شد. در این سال ها، افغانستان کمک های اقتصادی و فنی قابل توجهی از اتحاد شوروی آن زمان دریافت کرد.

با این وصف، مناسبات سیاسی و همچنین بازرگانی میان دو کشور تا زمانی که سردار محمد داوود به عنوان صدراعظم افغانستان آغاز به کار کرد (دهه ۴۰ خورشیدی)، محدود بود. ولی در دوران ده ساله حکومت وی، افغانستان از نگاه توسعه اقتصادی- اجتماعی شرایط نوینی را تجربه کرد که کمک های اقتصادی و فنی اتحاد شوروی نقش مرکزی را در آن داشت. بر اساس نخستین برنامه پنج ساله رشد اقتصادی - اجتماعی (۱۹۵۶ - ۱۹۶۱) که با همکاری گروه پلانگذاران اتحاد شوروی مستقر در وزارت پلان افغانستان طرح گردیده بود، صدها پروژه متوسط و بزرگ اقتصادی عمدتاً با کمک های اقتصادی و فنی اتحاد شوروی تکمیل و به بهره برداری سپرده شد. همچنان برنامه پنج ساله دوم (۱۹۶۲ - ۱۹۶۷) نیز طرح گردید و با همان شرایط برنامه پیشین عمدتاً در دوران حکومت دکتر محمد یوسف به اجرا درآمد. به دنبال آن، برنامه پنج ساله سوم (۱۹۶۸ - ۱۹۷۳) نیز طرح و در دوران حکومت های دوره موسوم به دهه دموکراسی با نتایج نه چندان موفقیت آمیز به پایان رسید. بر پایه برنامه های پنج ساله، بویژه با اجرای برنامه های اول و دوم، شماری از پروژه های مهم اقتصادی و اجتماعی مورد بهره برداری قرار گرفت. غالب سرمایه گذاری ها از سوی دولت در چهارچوب اقتصادی مختلط و ناکمبودی رهبری شده با تشویق و توسعه بخش خصوصی اقتصاد، انجام گرفت. بخش بیشتر پروژه ها حاصل زیربنایی داشت که با اجرای آنها زیرساخت های لازم اقتصادی ایجاد شد. با توجه به پیشینه مناسبات اقتصادی میان افغانستان و روسیه، از سرگیری و گسترش چنین روابطی در شرایط کنونی امکان پذیر و از اهمیت ویژه ای برای دو طرف برخوردار است. باید در نظر گرفت که شرایط هم در پهنه جهانی و هم در هر دو کشور افغانستان و روسیه به صورت بنیادی تغییر کرده است و مناسبات دو جانبه در شرایط حاضر می تواند بر پایه برابری حقوق و حفظ مواضع مستقلانه هر یک از دو کشور در مطابقت با هنجارها و مقررات پذیرفته شده جهانی تأمین گردد. این پروژه ها با امدادها و قرضه های درازمدت اتحاد شوروی و با کمک های فنی و تجهیزاتی آن کشور عملی شد که عمده ترین آنها عبارتند از: احداث شاهراه کابل- پلخمری از طریق رشته کوه های هندوکش و تونل سالنگ، شاهراه بنونی قندهار- هرات- تورغندی، تأسیسات آبیاری ننگرهار، سد و دستگاه برق آبی درونته، سد و دستگاه برق آبی نغلو، دستگاه برق حرارتی مزار شریف، دستگاه برق آبی غوری، کارخانه کود کیمیاوی مزار شریف، کارخانه خانه سازی کابل، میدان هوایی ها و پایگاه های بگرام و شیندن، میدان هوایی قندوز و میدان هوایی مزار شریف. شرکت تفحصات نفت و گاز شمال، تمدید خط لوله گاز شیرخان، اعمار بندرگاه هایی روی دریای آمو در ولسوالی امام صاحب قندوز و حیرتان، اعمار مرحله اول میکورریان ها در کابل، شفاخانه چهارصد بستر کابل، پولی تکنیک کابل، انستیتوی های پولی تکنیک کابل و مزار شریف و ده ها موسسه بزرگ و متوسط دیگر با اهمیت در زندگی اقتصادی و اجتماعی

مردم افغانستان. پرورش صدها هزار کارگر فنی در پروژه های اقتصادی و موسسات آموزشی اتحاد شوروی نیز در شکل نیروی کار در افغانستان از اهمیت بزرگی برخوردار شد.

کشورهای غربی و سهم گیری در برنامه های اقتصادی افغانستان

در چهارچوب برنامه های پنج ساله، افزون بر اتحاد شوروی، کمک های اقتصادی قابل توجهی از سوی برخی از کشورهای دیگر مانند ایالات متحده آمریکا، جمهوری فدرال آلمان، برخی از کشورهای عربی، هند و مؤسسات مالی بین المللی مانند بانک جهانی و بانک توسعه آسیایی، انجام می شد. به گونه نمونه، ساختمان شاهراه کابل- قندهار- لشکرگاه، میدان هوایی قندهار و توسعه تأسیسات پروژه وادی هلمند از سوی آمریکا و دستگاه های برق آبی سروبی و ماهی پر و ساختمان کارخانجات نساجی گلنهار و پلخمری از سوی آلمان انجام شد.

دهه ۱۹۸۰ میلادی و مناسبات اقتصادی افغانستان - اتحاد شوروی

با تغییر و تحولی که از نخستین روزهای سال ۱۹۸۰ در نظام سیاسی کشور پدید آمد، کمک ها و همکاری های اتحاد شوروی در عرصه های اقتصاد و فرهنگ نه تنها ادامه یافت، بلکه تنوع و گستردگی ویژه ای کسب کرد. در سال های هشتاد میلادی همچنین رشد اقتصاد بر پایه زیرساخت های پیشین انجام شده و تداوم و گسترش یافت. در نخستین سال های دهه هشتاد، به موازات انجام آمادگی ها برای طرح برنامه پنج ساله نوین، برنامه های کوتاه مدت یک ساله طرح و مورد اجرا قرار گرفت. در این برنامه ریزی ها و تأمین هزینه های آنها نیز کمک های اقتصادی و فنی اتحاد شوروی جایگاه مهمی داشت. در آن سال ها که منابع مالی افغانستان محدود بود، کمک های خارجی عمدتاً از سوی اتحاد شوروی و اندکی از سوی برخی از کشورهای دیگر سوسیالیستی و همچنین شماری از کشورهای دیگر مانند هند انجام شده و از این کمک ها به عنوان سرمایه گذاری های دولتی و مختلط، استفاده می شد. شایان ذکر است که سرمایه گذاری های دولتی و کارهای ساختمانی از سوی مؤسسات دولتی دو کشور (افغانستان و شوروی) بدون وجود تکه دارهای خصوصی صورت می گرفت و به این شکل زمینه ای برای استفاده های نادرست به میان نمی آمد. همچنین مناسبات اقتصادی و بازرگانی از جمله میان روسیه و افغانستان بر پایه برابری حقوقی، تفاهم و همکاری متقابل انجام می شد.

سهم کمک های خارجی در اقتصاد افغانستان

در سال های هشتاد میلادی بخش بزرگی از درآمد های دولتی از منابع داخلی و خارجی صرف امور توسعه اقتصادی و اجتماعی می شد. به طوری که حجم سرمایه گذاری های توسعه از منابع داخلی بیش از یک سوم بودجه دولت را تشکیل می داد و بیش از ۹۰ درصد درآمد های خارجی در امور توسعه به مصرف می رسید. سهم کشورهای سوسیالیستی در سرمایه گذاری ها از منابع

مناسبات سیاسی و همچنین بازرگانی میان دو کشور تا زمانی که سردار محمد داوود به عنوان صدراعظم افغانستان آغاز به کار کرد (دهه ۴۰ خورشیدی)، محدود بود. ولی در دوران ده ساله حکومت وی، افغانستان از نگاه توسعه اقتصادی- اجتماعی شرایط نوینی را تجربه کرد که کمک های اقتصادی و فنی اتحاد شوروی نقش مرکزی را در آن داشت.

رسید و کار ساختمانی ۲۴۷ پروژه دیگر آغاز گردید. تأمین مالی ۹۰ درصد این پروژه ها به کمک اتحاد شوروی صورت گرفته است.

برخی از مهمترین پروژه های زیربنایی عبارتند از: ساختمان پل های بزرگ و کوچک، ایجاد خط ریل روی آمودریا و همچنین ایجاد تأسیسات بندری و مرزی حیرتان؛ ساختمان بزرگراه ها و بازسازی شاهراه ها؛ ساختمان و توسعه فرودگاه ها؛ ایجاد گدام ها و ذخیره گاه های مواد نفتی و مواد جامد؛ ساختمان سیلواها، آسیاب ها و کارخانجات نان پزی؛ گسترش کار تفحص نفت و گاز، انتقال و فرآوری گاز طبیعی، تولید گاز مایع و پروژه سازی کارخانه تصفیه نفت خام در ولایت سرپل؛ بازسازی معادن ذغال سنگ؛ فرآوری و پروسس مواد معدنی از جمله آماده ساختن معدن مس عینک برای استخراج و بهره برداری. در عرصه امور زراعتی می توان به ساختمان سدهای ذخیره آب و شبکه های گسترده آبیاری به شمول توسعه تأسیسات مجتمع آبیاری ننگرهار و همچنین پروژه بزرگ آبیاری و زراعتی کوچک در خواجه غار ولایت تخار؛ ایجاد کوپراتیفاها (صندوقهای تعاونی) و ایستگاه های میکاتیزه زراعتی و نهادهای کمک کننده کشاورزی و دامپروری اشاره کرد. به طور کلی، دولتمردان افغانستان

خارجی بیش از ۹۰ فیصد مجموع کمک ها و امداد ها و از آن جمله سهم اتحاد شوروی بیش از ۷۰ فیصد آن بود. امدادها و قرضه های خارجی برای ایجاد زیرساخت های اقتصادی و تأسیسات زیربنایی مانند تولید انرژی، تفحص و استخراج معادن، رشد زراعتی و توسعه شبکه های آبیاری، راه سازی و ایجاد زمینه های عینی برای سرمایه گذاری های خصوصی در عرصه های صنعتی، به کار گرفته می شد. این کمک ها در شرایطی که قرضه ها و امدادها از کشورهای غربی، مؤسسات مالی بین المللی و سازمان های وابسته به ملل متحد با کاهش شدید از ۱۵ درصد پیشین به صرف ۲ درصد افت داشت، به ضرورتی جدی مبدل شده بود. در سال های هشتاد میلادی بخش بزرگی از درآمد های دولتی از منابع داخلی و خارجی صرف امور توسعه اقتصادی و اجتماعی می شد. به طوری که حجم سرمایه گذاری های توسعه از منابع داخلی بیش از یک سوم بودجه دولت را تشکیل می داد و بیش از ۹۰ فیصد درآمد های خارجی در امور توسعه به مصرف می رسید. سهم کشورهای سوسیالیستی در سرمایه گذاری ها از منابع خارجی بیش از ۹۰ فیصد مجموع کمک ها و امداد ها و از آن جمله سهم اتحاد شوروی بیش از ۷۰ فیصد آن بود.

در شرایط پس از جنگ سرد باید به تنوع منابع مالی برای رشد و توسعه اقتصادی، تأمین صلح و امنیت پایدار و کاهش فقر شدید باندیشند، از تمام امکانات به شکل معقول و مؤثر استفاده کنند و با روحیه تبعیض و تمایز در مناسبات بین المللی مبارزه کنند. ارتقاء اعتبار افغانستان در عرصه بین المللی در گرو تأمین مناسبات سیاسی، اقتصادی و فرهنگی میان افغانستان و کشورهای دیگر بر پایه برابری، تقاضا و همکاری متقابل خواهد بود.

کار در عرصه هایی چون ساختمان نیروگاههای تولید برق از جمله دستگاه های بزرگ تولید برق حرارتی در کابل و مزار شریف و توربینهای گازی در ولایات کابل، قندهار، کاپیسا و سمنگان؛ تمدید شبکه های توزیع برق و ساختمان خطوط انتقال برق با ولتاژ بلند از مرزهای شمالی کشور تا کندز، پلخمیری، مزار شریف و شیرغان؛ توسعه چند برابر فابریکه خانه سازی کابل، با بیش بینی ساخت چند هزار آپارتمان در سال؛ آغاز کار احداث کارخانه های تولید خست (آجر) پخته؛ توسعه نهیلات مخابراتی و فرستنده های تلویزیونی ماهواره ای؛ ایجاد ایستگاه های پخش نشرات رادیویی و تلویزیونی و دستگاه های مکمل تولید برق حرارتی در مراکز ولایات کشور؛

بودجه دولتی و همکاری های اقتصادی

به طور کلی بودجه دولتی متشکل از دویخش بودجه عادی و بودجه انکشافی (توسعه) بود. بودجه عمومی از یکسو نیازمندی های عادی تمام ارگان های مرکزی و محلی دولت از جمله وزارتخانه ها و ادارات، ارگان های قضاء، دادستانی و نظامی را برآورده می ساخت و ازسوی دیگر مسئله رشد آتی اقتصاد و فرهنگ را بازتاب می داد. در این دوره حدود ۹۰ فیصد بودجه انکشافی برای رشد اقتصاد و فرهنگ به کار می رفت. همچنین بودجه توسعه دارای دو بخش منابع داخلی و خارجی بود. بخش خارجی به شکل مواد صنعتی، ماشین آلات، وسایل و تجهیزات و خدمات و بخش داخلی از ناحیه درآمدهای پولی دولت تأمین می شد.

نمونه هایی از همکاری های اتحاد شوروی

همکاری های اقتصادی اتحاد شوروی با افغانستان بیش از هر مورد دیگر در طرح و اجرای پروژه های اقتصادی با کمک مالی و فنی آن کشور برجستگی دارد. در دهه هشتاد میلادی بیش از ۲۵۰ پروژه بزرگ و متوسط در زمینه های گوناگون تکمیل و به بهره برداری

در دهه هشتاد میلادی بیش از ۲۵۰ پروژه بزرگ و متوسط در زمینه های گوناگون تکمیل و به بهره برداری رسید و کار ساختمانی ۲۴۷ پروژه دیگر آغاز گردید. تأمین مالی ۹۰ فیصد این پروژه ها به کمک اتحاد شوروی صورت گرفته است.

میوه‌ها و سبزی‌های افغانستان به ۴۱ کشور جهان صادر می‌شود

اداره انکشاف و صادرات افغانستان به ۴۱ کشور میوه و سبزی صادراتی کند این درحالی است که ۶ سال پیش تنها به ۷ کشور صادراتی شد.

سید عظیم مصطفی هاشمی رئیس اداره انکشاف صادرات کشمش و میوه‌های خشک به رسانه‌های جمعی گفت: به علت اشتراک افغانستان در نمایشگاه‌های بین‌المللی صادرات میوه‌های خشک و میوه‌های تازه و سبزی‌های افغانستان در بازارهای جهانی در حال افزایش است و با آنکه صادرات میوه‌ها و سبزی‌ها نسبت به سال گذشته کاهش یافته اما هنوز هم میوه‌ها و سبزی‌های افغانستان در سال روان به ۴۱ کشور صادر می‌شود.

وی همچنین ادامه داد علت کاهش صادرات میوه‌های تازه و سبزی‌ها را می‌توان در کمبود حاصلات کشور دانست و از سوی دیگر این اداره از نبود سردخانه‌های معیاری برای نگهداری فرآورده‌های تولیدی توسط زارعین کشور نیز انتقاد می‌کند.

بر بنیاد آماراداره انکشاف صادرات کشمش امسال در حدود ۱۲۰۰ تن میوه‌های خشک، ۸۲۰۰ تن میوه‌های تازه، ۶۱۰۰ تن سبزی و ۱۱۰۰ تن نباتات طبعی طی سال ۱۳۸۹ صادر شده است.

احداث پروژه‌های آبرسانی و تهیه آب آشامیدنی در مسیر رودخانه‌های کابل و لوگرا قبر ریزی سرک‌های شهری و همچنین ساختمان شفاخانه‌ها و مراکز صحتی و کلینیک‌ها از دیگر جنبه‌های همکاری اتحاد شوروی را تشکیل می‌داد. در عرصه‌های آموزشی، ایجاد دانشگاه‌ها و مؤسسات آموزش عالی و از جمله توسعه پلی‌تکنیک و ساختمان انستیتوت علوم اجتماعی و انستیتوت دولتی طب کابل شایان ذکر است. گفتنی است که تعلیم و تربیه گروه‌های بزرگی از جوانان در مؤسسات آموزشی افغانستان و اتحاد شوروی از دیگر عرصه‌های همکاری دو طرفه بود که بعدها به سرمایه معنوی و فرهنگی بزرگی برای افغانستان تبدیل شد. به عنوان مثال در سال‌های دهه هشتاد میلادی سالانه بیش از یک هزار دانشجو از افغانستان در اتحاد شوروی در رشته‌های گوناگون علمی و فنی آموزش می‌دیدند.

عرصه‌های کنونی گسترش مناسبات اقتصادی

با توجه به پیشینه مناسبات اقتصادی میان افغانستان و روسیه، از سرگیری و گسترش چنین روابطی در شرایط کنونی امکان پذیر و از اهمیت ویژه‌ای برای دو طرف برخوردار است. باید در نظر گرفت که شرایط هم در پهنه

جهانی و هم در هر دو کشور افغانستان و روسیه به صورت بنیادی تغییر کرده است و مناسبات دو جانبه در شرایط حاضر می‌تواند بر پایه برابری حقوق و حفظ مواضع مستقلاً هر یک از دو کشور در مطابقت با هنجارها و مقررات پذیرفته شده جهانی تأمین گردد. با این وصف، گسترش مناسبات و همکاری بازرگانی، ترانزیتی و تدارکاتی و همچنین مبارزه با قاچاق مواد مخدر را با فدراتیو روسیه و کشورهای مستقل آسیای میانه و اوکراین به نفع افغانستان خواهد بود. مقامات افغانستان می‌توانند از امکانات این کشورها برای بازسازی تأسیسات ساخته شده و نیمه کاره و ایجاد تأسیسات مشابه نوین بهره‌گیرند. آشنایی قبلی با سیستم صنعتی و اقتصادی این کشورها در افغانستان می‌تواند انجام پروژه‌های مختلف را با هزینه‌های کمتر و به شکل آسان‌تر در افغانستان امکان پذیر سازد. به طور کلی، دولتمردان افغانستان در شرایط پس از جنگ سرد باید به تنوع منابع مالی برای رشد و توسعه اقتصادی، تأمین صلح و امنیت پایدار و کاهش فقر شدید بیاورند. از تمام امکانات به شکل معقول و مؤثر استفاده کنند و با روحیه تبعیض و تمایز در مناسبات بین‌المللی مبارزه کنند. ارتقای اعتبار افغانستان در عرصه بین‌المللی در گرو تأمین مناسبات سیاسی، اقتصادی و فرهنگی میان افغانستان و کشورهای دیگر بر پایه برابری، تفاهم و همکاری متقابل خواهد بود.

ایجاد بزرگترین مرکز تولید و پروسس

قالین

وی در هر یک از این مراکز برای حداقل ۱۴۰۰ نفر زمینه کار فراهم خواهد شد که ۷۰ درصد آنان را زنان تشکیل خواهند داد.

وی از انجام تمام مراحل تولید و پروسس قالین در این مراکز خبر داد و گفت: بلند بودن ظرفیت تولیدی این شرکت و پیش بینی صادرات ماهانه ۴۰ هزار متر مربع قالین، مطالعه تختیکی سه ساله ی قبل از آغاز کار، داشتن کیفیت بالا، دستیابی به بازارهای جهانی و توجه به مسائل اجتماعی و خانوادگی کارگران و پرسونل را به عنوان نقاط قوت و متفاوت این سرمایه گذاری نام برد.

قرار معلومات الحاج داود جبارخیل رییس گروه کمیته های جبارخیل و شرکت تنویر FBMI، تمام تولیدات مراکز یاد شده از مرحله ابتدایی تا ختم پروسس و صادر شدن قالین توسط خود افغانها صورت خواهد گرفت و سرانجام تولیدات نیز به نام افغانستان به کشورهای خارجی صادر خواهد شد.

سنگ تهداب اولین و بزرگترین مرکز تولید و پروسس قالین در کابل گذاشته شد.

قالین های خال محمدی، پروک، قزل ایاق، اندخویی و چوبی رنگ که در افغانستان تولید می گردند از جمله مرغوب ترین قالین های افغانی در بازار های جهانی به شمار می رود اما نبود فابریکه های پروسس قالین در کشور از جمله مشکلات پیش روی صنعت قالین به حساب می آمد.

با همت متشکین ملی در سال روان، مراسم نهادن گذاری بزرگترین مرکز تولید و پروسس قالین افغانستان در کابل با اشتراک مسئولین عالی رتبه دولتی و نمایندگان سکتور خصوصی کشور گذشته شد.

به گفته احمد فهیم پیرزاده رییس اجرایی شرکت تنویر FBMI، مرکز تولید و پروسس قالین کابل با سرمایه ۲۱۵ میلیون دالر در ۹ جریب زمینی که از جمعیت افغانی سره میاشت اجاره گرفته شده، ایجاد می گردد. موصوف می گوید که همچو مراکز در ولایت ننگرهار و ۱۳ ولایت دیگر در آینده نزدیک ایجاد خواهد شد که سرمایه گذاری شرکت تنویر FBMI در مجموع این ۱۵ ولایت ۳۳ میلیون دالر خواهد بود. قرار معلومات

قالین های خال محمدی، پروک، قزل ایاق، اندخویی و چوبی رنگ که در افغانستان تولید می گردند از جمله مرغوب ترین قالین های افغانی در بازار های جهانی به شمار می رود اما نبود فابریکه های پروسس قالین در کشور از جمله مشکلات پیش روی صنعت قالین به حساب می آمد.

محترم هدایت امین ارسال، مشاور ارشد ریاست جمهوری اسلامی افغانستان نیز در محفل یاد شده، از قالدین به عنوان صنعت عنعنوی مردم افغانستان یاد کرد که طی ۳۰ سال جنگ با مشکلات روبرو گردید است. موصوف افزود که به دنبال این مشکلات با وجودیکه قالدین در افغانستان تولید می گردد اما پروسی آن در کشورهای دیگر صورت گرفته و به این علت حصه زیادی از عایدات صادراتی و اسعاری افغانستان از دست می رود. موصوف افزود که سکتور خصوصی باید در ترفی و پیشرفت افغانستان نقش آنجن را داشته باشد و حکومت زمینه رشد سکتور خصوصی را فراهم می سازد.

محترم انوار الحق احدی وزیر تجارت و صنایع نیز در این محفل از قالدین به عنوان یکی از عمدۀ ترین تولیدات و یکی از اقلام مهم صادرات کشور نام گرفت و از آن به عنوان معرف هویت افغانستان یاد کرد. قرار معلومات وی از حدود ۴۰۰ میلیون دالر صادرات سال گذشته کشور ۱۵۰ میلیون آن را قالدین تشکیل می داده است.

محترم محمدفرمان حقجو رییس هیئت عامل اتاق تجارت و صنایع نیز در محفل یاد شده، از قالدین به عنوان وسیله شناخت و معروفیت افغانستان در جهان نام گرفته و

یک امر ضروری خواند و از آن قدردانی نمود وی در حالی که کاهش صادرات قالدین افغانستان را طی سالهای اخیر تأیید نموده برای حل مشکلات پیشنهاداتی ارائه نمود و گفت: فراهم سازی گرننی ها و قرضه های بانکی، ایجاد پارکهای صنعتی مخصوص برای صنعت قالدین، حل مشکل برقی، افزایش مفاد در حجم بیشتر تولیدات، انجام تجارت مسلکی با انجام سروی ها و رقابت سالم از جمله کارهایی می تولد باشد که به رشد و انکشاف صنعت قالدین در کشور سرعت بیشتری خواهد داد.

محترمه فاطمه گیلانی رییس جمعیت افغانی سره میاشت نیز در محفل یاد شده گفت که شرکت تنویر FBMI در یک پروسه شفاف، زمین سره میاشت را از طریق رقابت به دست آورده است. وی فعالیت شرکت تنویر FBMI را از لحاظ فراهم سازی زمینه کار برای زنان بیوه و معلولین دارای اهمیت خوانده و از آن قدردانی نمود.

همچنان در پایان محفل تهداب گذاری این مرکز از سوی شرکت تنویر FBMI برای بیش از ۷۰۰ تن از کارگران اثاث این شرکت از ولایات کابل و ننگرهار مواد ارتزافی کمک شد.

گفت: 'توجه به قالدین افغانستان توجه به شناخت افغانستان در سطح بین المللی است و هر چه بهتر این شناخت در مارکیت جهانی انعکاس یابد خدمت به افغانستان است.'

وی نیز توجه به مسئولیت اجتماعی در قبال کارگران را از سوی شرکت تنویر FBMI قدردانی نموده و آن را الگو و نمونه ای برای سایر فعالیت های سکتور خصوصی خواند. همچنان موصوف برای این که قالدین افغانستان معیاری گردد، ایجاد یک انستیتوت دیزاین و تولید قالدین را از سوی وزارت های کار و امور اجتماعی، معارف و اطلاعات و فرهنگ پیشنهاد نمود.

محترم احمد جاوید رییس اداره انکشاف صادرات نیز در محفل تهداب گذاری مرکز یاد شده، اقدام شرکت تنویر FBMI را برای ایجاد مراکز تولید و پروسی قالدین

به اساس ارقام ارائه شده از سوی اتحادیه قالدین بافان در کل کشور، حدوداً هفت ملیون تن مصروف بافتن قالدین اند. که از این رقم، هفتاد فیصد آنان در ولایات شمالی کشور به سر می برند.

آگاهان امور به این باور اند که اگر به مشکلات این مولدین توجهی صورت نگیرد، آنان ممکن که ترک پیشه نمایند.

نیود مارکیت مناسب برای فروش قالدین، مشکلات ترانسپورت، عدم دستیابی به ویژه در وقت مناسب از جمله مشکلات تاجران و مولدین بزرگ قالدین می باشد.

همچنان فروشندگان و خریداران قالدین باوردارند که ناامنی ها، عدم توجه دولت به این صنعت برروند تجارت درکل، و به ویژه تجارت قالدین افغانستان تأثیر منفی گذاشته است.

بلند بودن ظرفیت تولیدی این شرکت و پیش بینی صادرات ماهانه ۴۰ هزار متر مربع قالدین، مطالعه تخنیکی سه ساله ی قبل از آغاز کار، داشتن کیفیت بالا، دستیابی به بازارهای جهانی و توجه به مسائل اجتماعی و خانوادگی کارگران و پرسونل را به عنوان نقاط قوت و متفاوت این سرمایه گذاری می توان نام برد.

L/C اعتبار اسنادی

Letter of Credit

اعتبار اسنادی Letter of Credit چیست؟

۲ - امکان کنترل تاریخ حمل و تحویل نهایی اسناد
۳ - تحویل اسناد حمل، مطابق با مفاد موافقت اولیه تحت شرایط قرارداد میان طرفین.
۴ - اطمینان از اینکه پرداخت وجه اعتبار به فروشنده فقط بعد از انتقال و فک مالکیت کالا از وی صورت میگیرد.

۵ - امکان کسب تسهیلات بیشتر برای فروشنده در مقابل اعتبار گشایش یافته برای تهیه کالای سفارش شده
۶ - تعهد بانک برای پرداخت بها در معاملات بجای فرد فروشنده.

در مورد اعتبارات اسنادی از جهات مختلف، تقسیماتی وجود دارد که مهمترین آنها به شرح زیر میباشد:

انواع اعتبار اسنادی

۱ - اعتبار اسنادی وارداتی یا صادراتی:
به اعتباری که خریدار برای واردات به کشور خود گشایش می کند اعتبار وارداتی و این اعتبار از لحاظ فروشنده کالا که در کشور دیگر قرار دارد اعتبار صادراتی میباشد.

اعتبار اسنادی تعهدی از بانک است که به خریدار و فروشنده داده می شود. تعهد می شود که میزان پرداختی خریدار به فروشنده بموقع و با مبلغ صحیح به دست فروشنده خواهد رسید. هرگاه که خریدار قادر به پرداخت مبلغ خرید نباشد، بانک موظف است باقیمانده یا تمام مبلغ خرید را بپردازد.

اعتبارات اسنادی اغلب در معاملات بین المللی به منظور اطمینان از دریافت مبالغ پرداختی مورد استفاده قرار می گیرد. بدلیل ماهیت معاملات بین المللی که شامل عواملی همچون مسافت و تفاوت قوانین کشورها و ... اعتبارات اسنادی یک جنبه بسیار مهم در تجارت بین المللی شده است. بانک همچنین به نیابت از خریدار که نگهدارنده اعتبارات اسنادی است تا زمان دریافت تأییدیه که کالاهای خریداری شده حمل شده اند وجه را پرداخت نخواهد کرد.

مزایای اعتبارات اسنادی:

۱ - اطمینان فروشنده از اینکه پس از ارایه اسناد حمل وجه اعتبار را مطابق شرایط اعتبار از بانک کارگزار و عامل یا تأیید کننده دریافت میکند.

اعتبار اسنادی تعهدی از بانک است که به خریدار و فروشنده داده می شود. تعهد می شود که میزان پرداختی خریدار به فروشنده بموقع و با مبلغ صحیح به دست فروشنده خواهد رسید. هرگاه که خریدار قادر به پرداخت مبلغ خرید نباشد، بانک موظف است باقیمانده یا تمام مبلغ خرید را بپردازد.

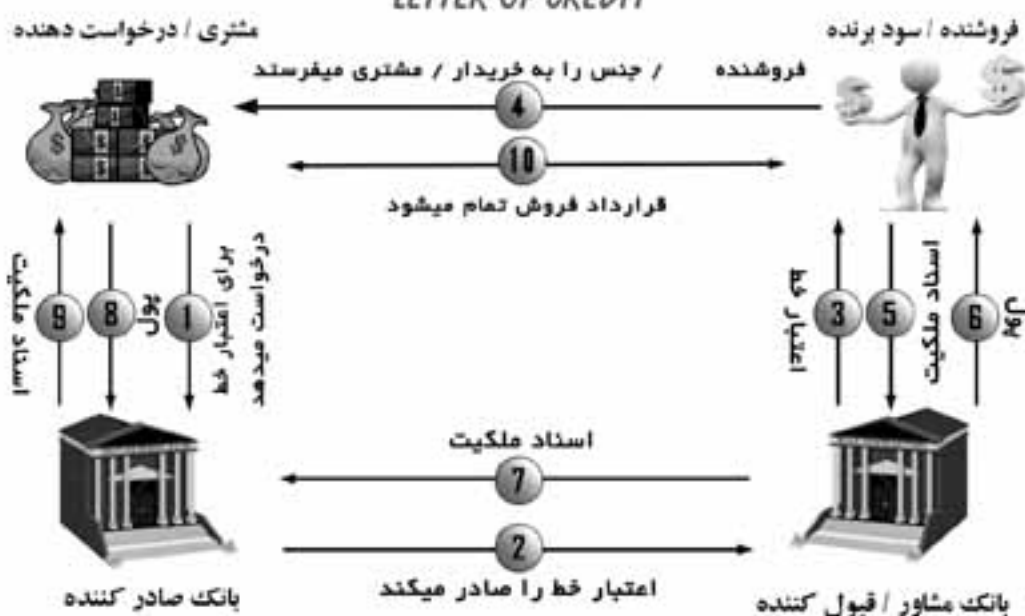
**۲ - اعتبارات اسنادی قابل برگشت:
Revocable L/C**

در این نوع اعتبار، خریدار و یا بانک گشایش کننده اعتبار میتوانند بدون اطلاع ذینفع، هرگونه تغییر یا اصلاحی در شرایط اعتبار بوجود آورده (بدون اجازه فروشنده) واضح است از این نوع اعتبار استفاده چندانی نمیشود زیرا فروشنده اطمینان لازم را نسبت به پایدار ماندن اعتبار و انجام تعهدات خریدار ندارد.

**۵ - اعتبار اسنادی تایید نشده:
Unconfirmed L/C**

این نوع اعتبار در شرایط متعارف و بدون نیاز به تایید بانک دیگری گشایش می یابد. اگر در شرایط اعتبار کلمه **Confirmed** ذکر نشود آن اعتبار تایید نشده تلقی میشود.

**روش کاری اعتبار خط (لیتر آف کدیت)
LETTER OF CREDIT**

**۳ - اعتبار اسنادی غیر قابل برگشت:
Irrevocable L/C**

در اعتبار اسنادی غیر قابل برگشت هرگونه تغییر شرایط اعتبار از جانب خریدار یا بانک گشایش کننده اعتبار منوط به موافقت و رضایت فروشنده بوده، فروشنندگان معمولاً از این گونه اعتبار استقبال بیشتری میکنند. براساس آخرین مقررات اتاق تجارت بین المللی در صورت عدم تصریح و سکوت در اعتبار اسنادی مبنی بر قابل برگشت یا غیر قابل برگشت بودن آن، اعتبار غیر قابل استرداد خواهد بود.

**۶ - اعتبار اسنادی قابل انتقال:
Transferable L/C**

به اعتباری گفته میشود که طبق آن، ذینفع اصلی حق دارد همه یا بخشی از اعتبار گشایش شده را به شخص یا اشخاص انتقال دهد. در واقع این نوع اعتبار یک امتیاز برای فروشنده محسوب میشود.

**۷ - اعتبار اسنادی غیر قابل انتقال:
Untransferable L/C**

به اعتباری گفته میشود که ذینفع حق واگذاری کل یا بخشی از آن را به دیگری ندارد. در تجارت بین الملل عرف بر غیر قابل انتقال بودن اعتبار است.

۴ - اعتبار اسنادی تایید شده: Confirmed L/C

اعتباری است که خریدار ملزم میشود تا اعتبار صادره از سوی بانک خود را به نایب هر بانک معتبر دیگر که مورد نظر فروشنده است، برساند این نوع اعتبار اسنادی حاکی از اطمینان نداشتن به حیثیت اعتباری بانک صادر کننده و یا وضعیت متزلزل سیاسی یا اقتصادی کشور خریدار است. هم اکنون بسیاری از فروشنندگان خارجی تقاضای اعتبارات تایید شده از خریداران افغانستانی میکنند که این مسئله به خاطر وضعیت سیاسی و اقتصادی حاکم بر کشور می باشد.

**۸ - اعتبار اسنادی نسیه یا مدت دار (یوزانس):
Usance L/C**

اعتباری است که وجه اعتبار بلافاصله پس از ارائه اسناد از سوی ذینفع، پرداخت نمیشود بلکه پرداخت وجه آن، بعد از مدت تعیین شده صورت میگیرد. در واقع فروشنده به خریدار مهلت میدهد که بهای کالا را پس از دریافت و فروش آن بپردازد. معامله یوزانس معمولاً در کشورهایی انجام میگردد که کمبود ارز دارند.

اعتبارات اسنادی اغلب در معاملات بین المللی به منظور اطمینان از دریافت مبالغ پرداختی، مورد استفاده قرار می گیرد. بدلیل ماهیت معاملات بین المللی که شامل عواملی همچون مسافت و تفاوت قوانین کشورها و ... اعتبارات اسنادی یک جنبه بسیار مهم در تجارت بین المللی شده است.

نابودی ۳۰ هزار هکتار

جنگلات پسته سمنگان

در سال‌های گذشته

جنگلات پسته ولایت سمنگان از ۷۰ هزار هکتار به ۴۰ هزار کاهش یافته است این ولایت بعد از ولایت فاریاب در شمال کشور دارای بیشترین جنگلهای پسته می‌باشد، اما مسولان زراعت ولایت سمنگان می‌گویند، قطع بی‌رویه این جنگلها در سال‌های گذشته از سوی افراد سودجو، هم‌چنان ادامه دارد. عبدالرزاق، رییس زراعت ولایت سمنگان، به خبرنگاران گفت، این ولایت دارای ۷۰ هزار هکتار جنگل پسته بوده اما اکنون این مقدار به ۴۰ هزار هکتار کاهش یافته است. به گفته وی، هنوز هم قطع این جنگلها در سمنگان ادامه دارد.

موصوف اضافه کرد، کار زنده ساختن جنگلهای پسته در سال گذشته، از سوی وزارت زراعت و آبیاری در این ولایت روی دست گرفته شده که تا کنون یکصد هزار هکتار زمین نهال پسته فرض گردیده است. با وجودی که ولایت سمنگان از جمله ولایات زراعتی در شمال کشور است، اما مسولان این ولایت، کمبود آب را از عمده ترین و مهمترین مشکل باغداران می‌دانند و یادآور می‌شوند در صورتی که دولت در این ولایت بندهای آبگردان ایجاد نماید، گام بزرگی در جهت انکشاف پرورش پسته و بادام صورت خواهد گرفت که در نهایت امر برای عده ای زیادی از باشندگان ولایت سمنگان اشتغال و کار ایجاد خواهد شد.

۹ - اعتبار اسنادی دیداری:

At Sight L/C

اعتباری است که طبق آن بانک ابلاغ کننده پس از رؤیت اسناد حمل ارایه شده از طرف ذینفع (فروشنده)، در صورت رعایت تمامی شرایط اعتبار از سوی وی، بلافاصله مبلغ آن را پرداخت میکند.

۱۰ - اعتبار اسنادی پشت به پشت (اتکایی):

Back to Back L/C

این نوع اعتبار اسنادی متشکل از دو اعتبار جدا از هم است. اعتبار اول به نفع ذینفع گشایش می‌یابد که خود به هر دلیلی قادر به تهیه و ارسال کالا نیست. به همین جهت با انکا بر اعتباری که به نفع وی گشایش یافته است اعتبار دیگری برای فروشنده دوم (ذینفع دوم) که میتواند کالا را تهیه و ارسال کند،

۱۱ - اعتبار اسنادی ماده قرمز:

Red Clause L/C

در این نوع اعتبار، فروشنده میتواند قبل از ارسال کالا، وجوهی را بصورت پیش پرداخت از بانک ابلاغ کننده با تایید کننده دریافت کند. علت این نام گذاری آن است که اولین بار که این اعتبار گشایش یافت بانک بازکننده اعتبار برای جلب توجه بانک ابلاغ کننده شرایط اعتبار را که به مقداری از وجه اعتبار را به عنوان پیش پرداخت به ذینفع پرداخت می‌کند را با جوهر قرمز نوشت که از آن به بعد به اعتبار ماده قرمز معروف شد.

۱۲ - اعتبار اسنادی گردان:

Revolving L/C

اعتباری است که پس از هر بار استفاده ذینفع از اعتبار، همان مبلغ اسناد تا سطح اعتبار اولیه افزایش می‌یابد در واقع بدون احتیاج به افتتاح یا اصلاح اعتبار جدید، اعتبار موجود خود به خود تجدید میشود.

افغانستان عضویت اداره جهانی (EITI) را بدست خواهد آورد

افغانستان بعد از یک سال، عضویت اداره جهانی ابتکار شفافیت صنایع استخراجی (EITI) را به دست خواهد آورد.

این اظهارات را عمر زاخیلوال وزیر مالیه افغانستان در یک نشست خبری مشترک با وحید الله شهرانی وزیر معادن و اوهانس موبرگ (Jonas Moberg) رئیس اداره یاد شده در کابل ابراز کرد.

زاخیلوال گفت که به اساس فیصله سال گذشته شورای وزیران، وزارت معادن تلاش ها را برای عضویت این اداره آغاز کرده و تا ۱۴ ماه آینده، عضویت این اداره را به دست خواهد آورد.

چگونگی قراردادها در بخش استخراج معادن و اطلاع دهی مردم از عواید دولت از این طریق، شرط مهم عضویت در اداره یاد شده میبند.

وی گفت که یکی از شرایط آن این است که اگر قرارداد به نفع ملت افغانستان نباشد، ملت حق لغای آنرا دارد. زاخیلوال میگوید که برای سکرتریت اداره ابتکار صنایع استخراجی افغانستان (EITI)، یک دفتر را در صحن وزارت مالیه ایجاد کرده که رهبری آن به عهده وزرای مالیه و معادن میباش.

وی افزود که در این دفتر به شمول حکومت، جامعه مدنی و نماینده گان سرمایه گذاران، ۱۵ تن کار مینمایند. وی افزود که این اداره، در دو نشست قلی تمام قرارداد های کوچک و بزرگ معادن را بررسی کرده است.

وزیر معادن ۱ در این نشست خبری گفت که به منظور حسابدهی شفاف به ملت و به دست آوردن عضویت اداره ابتکار شفافیت صنایع استخراجی، تمام قرار دادها به لسان های دری و پشتو در صفحه اینترنتی این وزارت نشر شده است.

وی افزود که طی ۹ ماه گذشته در این وزارت، یک سیستم بانکی ایجاد شده که تمام امور وزارت به گونه مستقیم از طرف وزارت مالیه و منابع بیطرف بررسی شده میتواند.

اوهانس موبرگ رئیس اداره جهانی ابتکار شفافیت صنایع استخراجی گفت که ۲۸ کشور جهان، عضویت این اداره را دارند و پنج کشور دیگر به شمول افغانستان، کاندید آن اند.

قرار معلومات وی، اداره یاد شده در کشور های فعالیت دارد که معادن زیاد دارد و برای ملت در زمینه قراردادهای سهم کامل داده میتوانند و بطور شفاف معادن را استخراج و ملت از آن استفاده میکند.

به گفته وی، افغانستان برای عضویت اداره نزدیک شده و در آینده عضویت آنرا به دست خواهد آورد.

وی افزود که بعد از عضویت، این اداره مشکلات را که در قرارداد ها و مالیه دهی پیدا میشود، نخست با حکومت، کمپنی تطبیق کننده و جامعه مدنی و اگر اصلاحات در آن رونما نشد، با رسانه ها شریک میسازد.

به گفته وی، اگر با وجود این اصلاحات صورت نگیرد اداره یاد شده عضویت کشور مربوطه را لغو و قرارداد فسخ میگردد.

شیرده های عملی

مبارزه و بیرون رفت از

فساد اداری

عبدالسلام کوهی ◆ در کشور از دیدگاه سکتور خصوصی

الف: فساد سازمان یافته که بیشتر در ادارات دولتی دیده میشود.

ب: فساد انفرادی و روزمره که متأسفانه سکتور خصوصی هم در آن به شکلی از اشکال ذیدخل میباشد

فساد سازمان یافته معمولاً در مراجع ذیل بستر گسترانیده است:

۱ - در اجرائیات امور گمرکی و فعالیت های بنادر، یعنی در ترخیص و طی مراحل گمرکی و بندری اموال حین خروج و یا دخول روی عوامل گوناگون زمینه استفاده های سوء مساعد بوده بنه فساد میتواند رونما گردد.

۲ - حین اخذ جواز فعالیت سکتوری و اقتصادی در پروسه اخذ جواز فعالیت و اجازه نامه ها به نحوی از انجا فساد موجود می باشد، گرچه در پروسه جواز دهی و اجازه نامه، سهولت، قابل ملاحظه ای نسبت به سیستم غامض و طولانی قبلی سهولت های قابل ملاحظه ای رونما گردیده اما این به هیچ وجه به معنی محو فساد نمی تواند باشد.

۳ - دسترسی به امکانات زیر بنایی مانند گرفتن زمین، آب و برق به منظور اعمار فابریکات و دستگاههای تولیدی، خیلی محدود بوده و همین پروسه در هر قدم، خود فساد را در قبال دارد.

۵ - در موقع عقد قرارداد های اقتصادی و غیر اقتصادی، چه این قرارداد با دولت باشد و یا منابع خارجی و غیر دولتی، فساد به طور گسترده دیده می شود.

۶ - پیشبرد اكمال پروژه ها در سطوح مختلف و درجهان طی مراحل قرارداد از اخذ قرارداد تا اكمال و تحویلدهی قرارداد، فساد موجود بوده که متأسفانه در این دو مورد سکتور خصوصی خود یکی از عوامل ایجاد فساد میباشد، زیرا در ترویج فساد سکتور خصوصی بستر سازی مینماید.

واژه فساد در ساختار سیاسی، اقتصادی و اجتماعی جوامع بشری به عنوان یک پدیده خطرناک محسوب گردیده که جوامع و کشور ها را در سطوح مختلف متأثر و شیرازه اجتماع و نظام دولتی را مخدوش گردانیده و باعث ایجاد فضای بی اعتمادی و فاصله میان افراد جوامع و دولت های متبوع میگردد. بعضاً این پدیده شوم تا جایی اعمال نفوذ میکند که روابط جهانی را نیز قسماً به چالش می کشد.

متأسفانه این پدیده شوم از سالیان متمادی بنا بر عوامل گوناگون در ساختار (ادارات عامه و خصوصی) کشور ما به نحوی از انجا موجود بوده، و دامنه آن تا حدی گسترش یافته که در جامعه بین المللی یکی از فاکتور هایی که انگشت انتقاد روی آن میگذارد و عملکرد دولت افغانستان را به چالش گرفته، همین موجودیت فساد در دستگاه دولت می داند.

به منظور بیرون رفت از این چالش و محو این واژه تنگین از قاموس ساختار کشور و از دیدگاه سکتور خصوصی بهتر است اولاً مراجع عمده موجودیت فساد را شناسایی و بعداً در محو و نابودی آن راه و چاره تدارک دیده شود.

گرچه در ساختار کنونی کشور ما این وپروس وسیعاً دامن گسترده اما میتوان از جمله به آن مراجع که بیشترین امکانات گسترش این مرض دیده میشود ذیلاً اشاره ای ضمنی نمود:

مقدمتاً باید اذعان نمود که موجودیت انواع فساد بیشترین قربانی را از سکتور خصوصی میگیرد، زیرا معمولاً فعالیت های سکتور خصوصی در بخش اقتصادی و تجارتي متمرکز میباشد، بناً از موجودیت فساد قشری که بیشتر متأثر و متضرر می گردد که همین جامعه سکتور خصوصی می باشد.

در کشور ما میتوان موجودیت دو نوع فساد را شناسایی کرد.

باید اذعان نمود که موجودیت انواع فساد بیشترین قربانی را از سکتور خصوصی میگیرد، زیرا معمولاً فعالیت های سکتور خصوصی در بخش اقتصادی و تجارتي متمرکز میباشد، بناً از موجودیت فساد قشری که بیشتر متأثر و متضرر می گردد که همین جامعه سکتور خصوصی می باشد.

۷ - در مواقع رفع وجایب تادیبات و مکلفیت ها از قبیل پرداخت مالیات بر عایدات، نکس ها، بل برق، و سایر موارد تادیباتی سکتور خصوصی، فساد موجود بوده که نمیتوان چشم پوشی کرد که خود سکتور خصوصی در این مورد نیز به ایجاد فساد ترغیب میگردد از یکطرف بخاطر تسریع پروسه و از طرف دیگر بمنظور تقلیل این مصارف و هزینه ها.

۸ - در استخدام و توفیظ کارمندان و مسئولین به پست هایی که با منابع مالی سر و کار دارند یا فعالیت های اقتصادی از آن مجزا صورت میگیرد در سطوح مختلف و به پیمانان های مختلف فساد وجود دارد. مخصوصاً آن پست ها و وظائفی که با فعالیت های سکتور خصوصی در ارتباط باشد و با منابع جمع آوری عواید دولتی که فساد در آن دامنه وسیعی دارد.

در فصل انفصالات و انتقال اموال در مسیر راه ها به پنهان ها و عناوین مختلف فساد دامن گسترانیده که مثال

ولو قانونی هم صورت گیرد با فساد و رشوه ستانی ملوس میباشد.

اما سوال اینجاست که چه باید کرد و چگونه میتوان از این مخمصه جامعه را نجات داد که اکنون می پردازیم به راه بیرون رفت و محو فساد از دیدگاه سکتور خصوصی. از دیدگاه سکتور خصوصی افغانستان، محو این پدیده شوم مستلزم همکاری و هماهنگی میان تمامی نهاد های اجتماعی بوده در پهلوی آن داشتن اراده سیاسی و تحمل پذیری در مبارزه علیه فساد اداری به موارد ذیل به عنوان راه بیرون رفت از این معضل مهلک اشاره میگردد.

۱ - تطبیق و تحقق یکسان قوانین نافذه در تمامی سطوح بدون در نظر داشت روابط، موقف ها و سلیقه ها.

۲ - نظارت دقیق، مسولانه و متداوم از تطبیق قوانین و ساده نمودن سیستم گزارش دهی شفاف از چگونگی اجراءات و تطبیق قوانین در تمامی عرصه ها.

۳ - متعادل ساختن سطح مزد و معاش مخصوصاً

از دیدگاه سکتور خصوصی افغانستان، محو این پدیده شوم مستلزم همکاری و هماهنگی میان تمامی نهاد های اجتماعی بوده در پهلوی آن داشتن اراده سیاسی و تحمل پذیری در مبارزه علیه فساد اداری را به عنوان معضل مهلک می توان نام برد.

در ادارات دولتی که یکی از عوامل ایجاد فساد محسوب میگردد، زیرا در صورتیکه عاید حاصله نکاپوی زندگی معیشتی را نمایند بنا شخص در صدد حصول مادی این نیازمندی از راه های غیر قانونی گردیده که همین امر خود فساد را گسترش و توسعه میدهد.

۴ - وجایب تادیباتی فرد کشور (مالیات بر عایدات، نکس ها و محصول شهری صفاتی و غیره...) باید متناسب به سطح عاید و میزان عاید سرانه ملی طرح و تدوین گردد تا زمینه فرار از وجایب تادیباتی ترویج نیابد و در واقع پیش زمینه های ایجاد و تشکل فساد از قبل محو گردد.

۵ - انجام و تعیین یک آدرس مشخص بمنظور بررسی موضوعات ناشی از فساد توسط یک مرجع واحد و جلوگیری از ساختار و تشکل نهاد های مسائل متعدد در

زند آن همین اخاذی های مسیر راه ها تحت عناوین نکس، شاروالی، بازسازی، ترازو، پلیس و غیره...

۹ - در پروسه شمولیت به موسسات تحصیلات عالی چه در مراحل امتحان کانکور و چه در مراحل بعدی و توزیع بورس های تحصیلی به خارج از کشور به طور واضح و روشن فساد موجود بوده که به هیچ وجه نمیتوان از آن چشم پوشی کرد.

در مورد فساد روزمره و انفرادی کافی است اشاره ای داشته باشیم به این نکته که انجام هر کاری در عرصه خدمات عامه در هر مرحله و در هر مرجع آلوده به فساد است که این نوع فساد شامل بخش های مختلف پولیس، شاروالی، محکمه و سایر مراجع عدلی و قضائی و ادارات اجرائی را شامل میگردد که به منظور انجام کار

هند تعرفه های گمرکی را بر کالاهای صادراتی افغانستان صفر می کند

هند تعرفه های گمرکی را بر شماری از کالاهای صادراتی افغانستان کاهش می دهد. وزارت اقتصاد آن کشور اعلام کرده است که تا چند سال دیگر از واردات افغانستان تعرفه های کم می گیرد و نیز شماری از کالاها را از پرداخت تعرفه ها معاف می کند. با آن که هند تعرفه ها بر ۳۸ گونه از کالاهای صادراتی افغانستان مانند میوه های خشک و تازه، قالبین، سنگ های قیمتی و نیمه قیمتی و گیاهان مختلف را، ۵ سال بیش از ۵۰ تا ۷۰ درصد کاهش داده بود، اما اکنون وزارت اقتصاد هند گفته است که شماری از این کالاها را از گرفتن تعرفه ها به کلی معاف خواهد کرد. محمدفریدان حقجو، رییس هیئت عامل اتاق تجارت و صنایع گفت: «یک اقدام کاملاً به جا است و بسیار مناسب است به خاطر بلند بردن سطح صادرات ما به هندوستان. چون از طریق هندوستان ما بالاخره صادرات داریم به دیگر کشورها. به خصوص میوه خشک و میوه تازه ما هم به هدف از این می رود که در آن جا پروسس می شود و دوباره صادر می شود به کشور های دیگر.»

کاهش تعرفه های گمرکی بر کالاهای صادراتی افغانستان توسط هندوستان و پیمان ترانزیتی و بازرگانی افغانستان با پاکستان، زمینه افزایش صادرات کشور را به هند از راه پاکستان فراهم می سازد. هند بازرمانسی برای کالاهای صادراتی افغانستان به شماری رود و هر سال به ارزش ۲۰۰ میلیون دلار تولیدات و فرآورده های افغانستان به این بازارها سرازیر می شوند.

همچو موارد مثلاً در عوض ایجاد نهاد های متعددی تحت عنوان مبارزه با ارتشا و فساد اداری، کمیسیون اصلاحات اداری، کمیسیون تطبیق ستراتیژی مبارزه با فساد و کنترول و تفتیش شورای وزیران و غیره - یک اداره واحد، مسول و پاسخده ایجاد و با توظیف شخصیت های آگاه متخصص و خیر بهتر است فعالیت ها و اهداف این مرجع نهادینه گردد.

۶- سپردن کار به اهل کار در سطوح مختلف با رعایت و نظرداشت تخصص، توانائی، درایت، تقوا و متعهد به آرمان های ملی و میهنی منحصت یک کشور واحد و ملت متحد.

۷- مبارزه خستگی ناپذیر در جهت کاهش فقر و ایجاد اشتغال، و این مهم زمانی به دست میاید که زراعت توسعه داده شود زمین های بکر و بایر با ماشینیزه شدن و مدرنیزه شدن سیستم زراعت تحت زرع و بهره برداری قرار داده شود که تحقق این امر از یکطرف برای جامعه بیکار میلیونی ایجاد ایجاد کار خواهد گردید. و از طرفی کشور به سوی صنعتی شدن و رشد پایه دار مداوم رهنمون میگردد.

۸- آگاهی از قوانین، از آنجائیکه کشور ما از نگاه سواد در سطح پایین قرار دارد بنا با استفاده از شیوه ها و میتود های سهل به شکل دیالوگ ها و پارچه های تمثیلی عامه فهم از طریق رسانه ها و سایر منابع اطلاع رسانی و تدویر ورکشاپ ها و سیمینار ها قوانین عام که اکثریت جامعه به آن نیاز دارند آگاهی داده شوند.

۹- چون فساد کم یا بیش در تمامی زیر ساخت های دولتی و غیر دولتی حضور بالفعل دارد سکونر خصوصی کشور نمیخواهد از مراجع مشخص در این ارتباط نام ببرد. ولی از آنجائیکه مبارزه با این پدیده، رسالت ملی هر فرد جامعه می باشد بنا با تحقق آنچه در فوق گفته شد. سکونر خصوصی کشور را عقیده بر آنست که به یاری خداوند و اراده استوار مسولین امور و همکاری کافه ملت افغانستان در محو و نابودی این مرض مهلک به دست آورد های قابل ملاحظه ای برسیم.

رشد نسبی سرعت اینترنت

- ۱۵۶ - مصر : ۱۲۲
- ۱۴۹ - سوریه : ۱۳۸
- ۱۴۷ - فلسطین : ۱۴۹
- ۱۴۳ - هند : ۱۵۲
- ۱۳۷ - تاجیکستان : ۱۶۳
- ۱۳۲ - پاکستان : ۱۷۰
- ۱۲۷ - لیبی : ۱۸۱
- ۱۲۶ - اردن : ۱۸۲
- ۱۲۲ - بحرین : ۲۰۲
- ۱۱۷ - تونس : ۲۱۰
- ۱۰۸ - ارمنستان : ۲۳۴
- ۸۹ - کویت : ۳۲۱
- ۷۹ - قطر : ۳۷۱
- ۷۷ - عمان : ۴۲۷
- ۶۶ - عربستان : ۵۴۵
- ۵۸ - ترکیه : ۶۲۶
- ۳۹ - امارات : ۱۱۸۱

در این لیست کوربای جنوبی با سرعت داتلود ۳۸۵۴ کیلوبایت بر ثانیه در رده اول جهان قرار دارد. پس از کوربای جنوبی به ترتیب در رده های بعد لیست کشورهای لیتوانی، لتونی، رومانی، جزایر آلتاند (در دریای بالتیک)، هالند، مولداوی، سویدن، جاپان و پرتغال قرار دارند. ایالات متحده آمریکا در این لیست با سرعت داتلود ۱۰۲۹ کیلو بایت بر ثانیه در جایگاه سی و پنجم جهان قرار دارد

سرعت اینترنت یکی از شاخصه های ارزیابی میزان توسعه یافتگی کشورهای جهان است و افغانستان از میان ۱۸۵ کشور جهان در رده ۱۵۸ قرار دارد.

با شرایطی که افغانستان در سه دهه جنگ و ناامنی داشت و اکثر زیر ساخت های جامعه نابود و معارف به مشکلات زیادی روبه رو بوده است، نمی توان انتظار سرعت بالای اینترنت را داشت.

این در حالی است که کشورهای چون بورتو کینا فاسو، عراق، یمن، ایران و لبنان در رده پائین تری از افغانستان به سر می برند.

نبود برق دائمی و هزینه بالای اینترنت از عواملی است که دسترسی بسیاری از افراد را به اینترنت ناممکن می کند.

وجود فیبر نوری در کشور این امید را تقویت می کند که سرعت اینترنت در افغانستان افزایش و هزینه آن همچنان کاهش یابد.

طبق آمار وب سایت " speedtest.com " وضعیت کشورهای منطقه به لحاظ سرعت داتلود در اینترنت به شرح زیر است: (رتبه بندی از آخر)

- ۱۸۵ - لبنان : ۴۷ کیلو بایت بر ثانیه
- ۱۸۱ - ایران : ۶۳
- ۱۷۸ - عراق : ۷۷
- ۱۷۶ - یمن : ۸۰
- ۱۷۴ - بورتو کینا فاسو : ۸۴
- ۱۵۸ - افغانستان : ۱۲۰

مخابرات

اقتصاد یار امور مخابرات

بهبود شبکه های مواصلاتی، روابط اداری کابل و ولایات را هر چه بیشتر با ثبات تر ساخته و سلسله مراتب عمودی حاکمیت را تحکیم بخشیده است و مشکل چندین ساله فاصله مقامات مرکزی افغانستان از سیاستمداران محلی را از بین برده است.

واقعیت امر اینست که تلفون موبایل وسیله مهم بلند بردن امنیت کشور محسوب میشود و از برکت آن هر باشنده دهات میتواند بصورت عاجل به مقامات به خاطر کمک مراجعه نماید در سال گذشته حتی نانوا آمادگی خود را جهت توظیف قوا برای حفاظت پایه های مخابرات موبایل وعده داده بود. ولی تا به امروز هیچگونه اطلاعات راجع به اقدامات واقعی در این جهت مواسلت نه ورزیده است. شاید علت آن هراس نیروهای اپتلافی به خاطر امنیت پرسونل شان باشد.

میتوان گفت که مقامات عالی افغانستان و سازمان های بین المللی، بلاخره، موثریت تکنالوژی های اطلاعاتی را به مثابه وسیله نظارت بر جریان جاری در کشور درک نموده اند. منجمله، استفاده از شبکه گمره های GPS برای کنترل پروژه ملی در باره آبیاری زمین های زراعتی در نظر می باشد. تحلیل تصاویر موقعیت جغرافیایی شبکه های آبیاری به مقامات و سازمان های بین المللی امکان تحقق نظارت اوپراتیوی بر جریان کار در محلات را میسر می سازد.

در تابستان امسال گزارش علمی گروپ کارمندان کمیته بین المللی تکنالوژی های اطلاعاتی که بر همین موضوع روشنی انداخته بود و در آن نشر گردیده بود که مولفین گزارش در قبال مسائل دیگر راجع به پروژه توزیع پاسپورت های الکترونی، تجربه کارایی از فاصله دور برای زنان، امکان رای دهی از فاصله دور یا استفاده از تکنالوژی های اطلاعاتی کمیوتری خیر داده بودند.

باوجودآنکه افغانستان معاصر را اکثراً به کشورهای جهان سوم مربوط می سازند. اما در عرصه انکشاف مخابرات بدون تردید یکی از کشورهای پیشتاز منطقوی محسوب میشود. مطابق آخرین معلومات وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی، در کشور بیش از ۱۳ میلیون مشترک استفاده از مخابرات موبایل (با ۳.۳ هزار استیشن اساسی، تا یک میلیون استفاده کننده شبکه انشیرتیت وجود دارد. ولی مخابرات ثابت انکشاف ضعیف نموده - فقط ۵۶.۳ هزار لاین در سراسر کشور فعال می باشد.

موفقیت سال های اخیر در عرصه مواصلات موبایل چشمگیر می باشد. به عقیده امیرزی سنگین وزیر مخابرات، در طول ۵ سال اخیر در افغانستان " انقلاب واقعی مخابراتی" رخ داده است. حالا بیش از ۸۰ درصد مردم تحت پوشش شبکه های مخابرات موبایل زندگی میکنند و تقریباً نیمی از جمعیت کشور از خدمات مخابرات موبایل استفاده میکنند که در آینده نزدیک امکان دسترسی ۱۰۰ فیصد باشندگان کشور را بر خدمات تلفونی تامین کرده میتواند. از انکشاف شبکه تلفونی مقامات رسمی حمایت میکنند، ولی مشکل عمده برخورد نگران کننده طالبان نسبت به مخابرات تلفونی می باشد. از یک طرف اکثریت فرماندهان طالبان تلفون های موبایل دارند و از طرف دیگر تندروان در مناطق تحت کنترل شان ماموران مخابرات را به قطع کار شبکه هنگام شب با تهدید اعمال خرابکارانه و تخریب استیشن های اساسی مجبور می سازند.

می توان گفت که مقامات عالی افغانستان و سازمان های بین المللی، بلاخره، موثریت تکنالوژی های اطلاعاتی را به مثابه وسیله نظارت بر جریان جاری در کشور درک نموده اند.

گمان نمی رود که این پروژه های بزرگ در سال های آینده نزدیک تکمیل گردند، ولی سیر تفکر مقامات کشور و جامعه کارشناسان منطقی به نظر می رسد. بهبود شبکه های مواصلاتی، روابط اداری کابل و ولایات را هر چه بیشتر با ثبات تر ساخته و سلسله مراتب عمودی حاکمیت را تحکیم بخشیده است و مشکل چندین ساله فاصله مقامات مرکزی حکومت از سیاستمداران محلی را از بین برده است.

جهت دوم انکشاف تکنالوژی های اطلاعاتی کمپیوتری افغانستان بعد از مخابره موبایل، بهبود شبکه ملی کمپیوتری (نت ورک) محسوب می شود. کمیته بین المللی تکنالوژی های اطلاعاتی در جریان ۵ سال آینده بعدی تحقق انقلاب در عرصه کانال های سریع اینترنت در کشور را در نظر دارد.

در لحظه کنونی، طوریکه به نظر می رسد، پلان اساسی اعمار خط حلقوی بزرگ نوری تکمیل گردیده است. وزیر مخابرات در یکی از سخنرانی های خود در سال روان اعلام داشت که شبکه حلقوی فیبر نوری برای خدمت به کشور و منطقه آماده می باشد، که ظاهراً اشاره به نقش ممکن افغانستان در شبکه بزرگ نوری مطروحه اروپایی است.

لازم به تذکر است که انکشاف کانال های ملی و بین المللی مخابراتی، نه تنها در چارچوب انکشاف اینترنت، بلکه به منظور ترافیک ترانزیت تلفونی مهم می باشد. در جدول زیر معلومات اتحادیه بین المللی مخابراتی الکترونیک راجع به ظرفیت های مقابله کانال های بین المللی اینترنت کشورهای منطقه طی سال های ۲۰۰۷-۲۰۰۸ ارائه شده است:

کشور / قابلیت عبوری کانال اینترنت بر سر یک استفاده کننده (bit/sec)

ازبکستان - ۳۳۴.۱

قرقیزستان - ۷۰۲.۴

تاجیکستان - معلومات وجود ندارد

ایران - ۴۷۲.۶

پاکستان - ۴۰.۴

ظرفیت کانال های بین المللی خود افغانستان با در نظر داشت منبع ماهواره بی در سال ۲۰۰۷ فقط ۴۲ بیت فی ثانیه را تشکیل می داد که تا اندازه زیادی - نتیجه ظرفیت محدود شبکه های زمینی کشورهای همجوار می باشد که بخش قابل ملاحظه آن برای رفع نیازمندی های خود استفاده کنندگان ضروری است. نه برای ترانزیت ترافیک افغانستان. با در نظر داشت اینکه اکثریت منابع اینترنتی مورد نیاز در مناطق شمالی خارج از افغانستان قرار دارند، بلند بردن بنیادی سرعت دسترسی به اینترنت در داخل افغانستان بدون پیشرفت کانال های منطقوی امکان پذیر بنظر نمی رسد.

پیشرفت در صورت توسعه قابل ملاحظه ظرفیت کانال های جمهوری های جنوبی آسیای میانه که حالا برای استفاده کنندگان خود کافی نمی باشد، چه رسد به ترافیک ترانزیت، از طریق تمدید لین های نو و یا استفاده وسیعتر از تکنالوژی های دارای فریکانس بلند ممکن می باشد. در این اواخر مقهوره پروژه بین المللی در باره توسعه کانال ها با شرکت قزاقستان - کشور پیشتر اطلاعاتی منطقه بر سر زبان ها است. ظرفیت کانال های خود قزاقستان همین اکنون برای نیازمندی های ترانزیت - ۴۷۸۲.۶ بیت فی ثانیه برای یک استفاده کننده کاملاً کافی می باشد.

همچنان وریانت استفاده از راه خارج از منطقه برای ترانزیت افغانی از طریق چین (۱۷۲۵.۵ بیت فی ثانیه) و شرق دور روسیه (۲۲۲۴.۶ بیت فی ثانیه) ممکن می باشد. میخوام یادآوری نمایم که جمهوری خلق چین اکنون یگانه کشور همسایه افغانستان می باشد که شبکه نوری آن با شبکه ملی افغانستان وصل نشده است.

در هر صورت، سرعت دسترسی استفاده کنندگان پائین می باشد و با استناد به بین المللی دسترسی بر کانال های سریع فقط در بخش اپریشن در کابل مطابقت دارد. در شهرهای دیگر سرعت کم است. ولی باز هم خیلی پیشتر از بعضی کشورهای همسایه است.

در اخیر میخوام یادآوری نمایم که با وجود مشکلات جاری، امروز انکشاف عرصه مخابرات یکی از موفقیت های اقتصادی و سیاسی مقامات موجود در کشور می باشد. طوریکه کارشناسان غربی اشاره میکنند، در صورت گسترش نشیئات غربی، بطور مثال در رشته های استخراج معادن، شبکه موجود مخابراتی که به مقیاس منطقوی کاملاً موفقانه انکشاف می یابد، افغانستان میتواند به پلتفرم خوب برای ایجاد و کار ساختارهای تجاری خارجی مبدل گردد.

وزیر مخابرات در یکی از سخنرانی های خود در سال روان اعلام داشت که شبکه حلقوی فیبر نوری برای خدمت به کشور و منطقه آماده می باشد، که ظاهراً اشاره به نقش ممکن افغانستان در شبکه بزرگ نوری مطروحه اروپایی است.

معادن افغانستان

استفاده از معادن برای کاهش فقر و ایجاد کار

معادن یکی از نعمتهای مادی محسوب میشود که در ساختار پیچیده و مرموز طبیعت از عجایبها برای زندگی بهتر بشریت در کره خاکی زمین جا داده شده است که استفاده معقول و استندردی از آنها در پیشرفت و انکشاف اقتصادی کشورها نقش عمده ای دارد. کشورهای که دارای منابع سرشار طبیعی اند و از آنها استفاده بهینه نموده اند، امروز در سطح بلند از رفاه و پیشرفت اقتصادی دست یافته اند. با استخراج معادن و به کار گیری فرآورده های به دست آمده از آنها میتوان بخش عمده از نیازهای بشری را مرفوع نمود و با استفاده از عواید به دست آمده از آن در بخش های دیگری چون صنعت و تجارت استفاده نمود. چون تنها استفاده از معادن نمیتواند پیشرفت و رفاه را باعث گردیده و منجر به توسعه کشور گردد. استفاده از معادن میتواند به حیط صنعت پیشرو تلقی گردد، بدین معنی که در ابتدای صنعتی شدن کشورها از استخراج معادن آغاز نموده و بعداً عواید به دست آمده از آن را در بخش های دیگر چون صنعت، خدمات و تجارت استفاده مینمایند که به این صورت سرمایه مورد ضرورت در بخش های متذکره از داخل کشور تهیه میگردد. در واقعیت امر چه بسا در موارد همین معادن خود در توسعه و پیشرفت اقتصادی مفید واقع میشود. مثلاً، ذغال سنگ، آهن و سایر فلزات و فرآورده های نفتی و غیره که در موارد مختلف صنعت از آن ها استفاده صورت میگیرد.

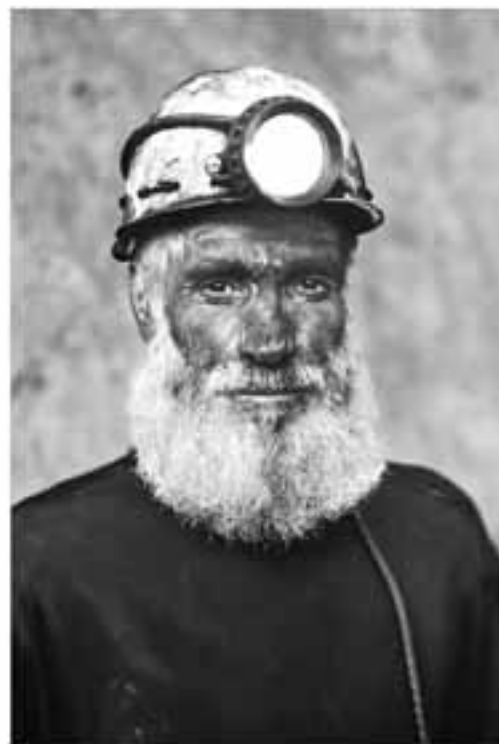
ملی یاد میکنند، اما متأسفانه تا هنوز از آنها کمترین استفاده ای معقول و مفید که بتواند تغییری در زندگی مردم به وجود بیاورد صورت نگرفته است و صرف در بعضی موارد که معادن استخراج و مورد استفاده قرار گرفته است به شکل ابتدایی، غیر استندرد، غیر نختیکی و بسیار محدود.

خوشبختانه بعد از روی کار آمدن نظام جدید زمینه ای نسبی مساعد گردید تا از این منابع استفاده صورت گیرد. در ادامه این روند چنانچه دیده میشود تا هنوز دو عنوان قانون به منظور تسهیل قرارداد، استخراج و استفاده درست و معقول از معادن تصویب گردیده است؛ در این مدت چندین معدن خورد و بزرگ به قرارداد های داخلی و خارجی سپرده شده است که نمونه بارز آن قرار داد معدن مس عینک ولایت لوگر است که بزرگترین سرمایه گذاری از سوی سکتور خصوصی در افغانستان میباشد، که با آغاز کار این پروژه بزرگ زمینه کار برای هزاران هموطن ما مساعد میگردد و دست آوردهای دیگری نیز در بخش های چون احداث ریل آهن، تولید انرژی برق، اعمار بند های آبگردان برای آبیاری زمین های زراعی و غیره را نیز در قبال خواهد داشت.

در این اواخر از سوی وزارت معادن افغانستان اعلان گردید، در سروی های که اخیراً از سوی شرکت های بریتانیایی و امریکایی صورت گرفته ارزش مجموعی معادن افغانستان در حدود سه هزار میلیارد دالر امریکایی تخمین گردیده است؛ به تعقیب آن اعلان گردیده که تنها

افغانستان، کشور است با معادن طبیعی سرشار که ارزش مجموعی آنها به طور دقیق تا هنوز معلوم نیست، اما در سروی که در این اواخر صورت گرفته ارزش مجموعی معادن افغانستان به حدود سه هزار میلیارد دالر تخمین گردیده است؛ با آنهم بعضی از کارشناسان ارزش مجموعی معادن افغانستان را بیشتر از این ها میدانند. افغان ها همیشه از این منابع با غرور به حیط یک سرمایه

ارزش معادن فلزات چون مس، آهن، لیتیوم و کوبالت در حدود یک تریلیون دلار آمریکایی می‌باشد که از آنجمله معادن لیتیوم حایز اهمیت بسیار می‌باشد و می‌تواند افغانستان را به کشور صادر کننده عمده این عنصر تبدیل سازد. این که، دقیقاً ارزش مجموعی این معادن چند است، نیاز به سروی های دقیق و همه جانبه دارد، اما چیزی که مهم است نحوه استخراج و استفاده موثر و معقول این معادن است.

در همین راستا تا هنوز چندین نشست در حضور رسانه ها از سوی وزارت معادن افغانستان تدویر گردیده است و وزیر معادن افغانستان اعلان نمود که به تاریخ ۲۵ جون سال روان نشستی در لندن دایر خواهد گردید که در آن از حدود ۲۰۰ شرکت بین المللی دعوت گردیده و به آنها در مورد معادن افغانستان معلومات ارائه گردیده و از آنها خواسته خواهد شد تا در این عرصه در افغانستان سرمایه گذاری نمایند.

افای شهرانی، در نشست دو روزه که به تاریخ ۲۲ جوزای سال جاری در کابل برگزار گردید، وصل نمودن شاهراهی کشور را به معادن یکی از لولویت ها در این امر دانسته و اظهار نمود که وصل شدن شاهراهی موصلاتی به معادن کشور و تهیه انرژی لازم می‌تواند در روند استخراج معادن کمک زیاد نماید و این کار باعث ایجاد زمینه کار برای ده ها هزار نفر خواهد گردید این در حالیست که در افغانستان در حدود ۴۰ درصد از نیروی کار فعال بیکار می‌باشند و با جذب این تعداد از نیروی کار در بخش معادن بدون شک که عاید سرانه در کشور بلند رفته و رفاه بیشتر در جامعه تامین خواهد گردید. در جریان ۹ سال اخیر یکی از معضلات عمده در کشور نبود زمینه کار در کشور بوده است.

به گفته وزیر معادن افغانستان، معادن آهن حاجیگک که از جمله معادن مشهور آهن در منطقه و جهان می‌باشد، تا ماه سنبله با ماه میزان سال جاری به اجاره داده خواهد شد که در اینصورت تحول بزرگی در اقتصاد کشور رونما خواهد گردید. معادن آهن حاجیگک با داشتن ۶۴٪ آهن و موقعیت نزدیک آن به معادن ذغال سنگ دره صوف و با حجم در حدود دو میلیارد تن، ارزش این معادن را به مراتب بلند میبرد و سرمایه گذاران را تشویق میکند که در این معادن سرمایه گذاری نمایند. اما مشکل عمده این معادن نبود راه موصلاتی می‌باشد که آنهم بنا بر تعهد شرکت چینیایی ام سی سی قرارداد کننده معادن مس عبتک خط آهن که از تورخم از مسیر کابل میگذرد و با طی نمودن مسیر بامیان به مزار شریف ختم میشود، می‌تواند این مشکل را حل نماید.

برای استفاده درست و بهینه از این معادن، نیاز به طرح یک سیاست استراتژیک می‌باشد تا بتواند سیاست افغانستان را در قبال این موضوع مشخص سازد و روشن سازد که از این معادن چگونه و به چه هدفی استفاده صورت گیرد؛ که متأسفانه تا هنوز چنین چیزی موجود نبوده. با حرکات که در این اواخر از سوی حکومت افغانستان به خصوص وزارت معادن صورت گرفته امید میرود که موزی با این فعالیت ها، سیاست های معقول و استراتژیک نیز طرح گردد. در این سیاست باید گنجانیده شود که شرکت های خارجی که برنده این قراردادها میگردند، باید در کنار استخراج این معادن یک فیصدی معین از مواد خام استخراج شده را در داخل افغانستان پروسس و بعد صادر نمایند. در کنار آن باید نیروی کار که در داخل افغانستان موجود می‌باشد استخدام گردند، توجه به محیط زیست یکی دیگر از موارد است که باید در این سیاست استراتژیک در نظر گرفته شود.

این سیاست همچنان باید حاوی اهمیت سپردن قرارداد استخراج این معادن به کشورها باشد؛ چنانچه دیده میشود بعد از آشکار شدن وجود این معادن کشورهای زیادی در منطقه و جهان علاقه مندی خود را در استخراج این معادن نشان دادند و به دنبال آن رئیس جمهور کشور در جاپان اعلان نمود که افغانستان قرارداد استخراج این معادن را به کشورهای خواهد داد که آنها در طول نه سال اخیر در بازسازی افغانستان مساعدت های چشمگیری نموده اند. این موضوع از یکسو دقیق و بجا است و از سوی دیگر ممکن حساسیت کشورهای منطقه را تحریک نماید و منجر به مداخلات و رقابت های منفی گردد که وضعیت سیاسی-امنیتی را بدتر از حال نماید. روی عوامل فوق باید استراتژی کارا و معقول استفاده از معادن که بتواند همه حساسیت ها را مهار نموده و مارا به هدف اصلی که همانا بهره برداری سالم از معادن کشور جهت زدودن فقر و ایجاد جای کار مناسب برای اتباع کشور، برای رسیدن به رشد اقتصادی و رفاه اجتماعی می‌باشد رهنمون و استقامت دهد.

وزارت مخابرات جایزه

(GSM) 2011

رابدست آورد

عرصه تکنالوجی معلوماتی در (۹) سال گذشته پیشرفتهای چشم گیری نموده است که از جمله میتوان توسعه شبکه های مخابراتی ، اینترنت ، کیبل فایبرنوری و تذکره های الکترونیکی یاد آوری نمایم که هموطنان عزیز ما در آینده نزدیک تذکره های الکترونیکی را اخذ خواهند کرد.

وی همچنین علاوه نموده: کشور ما به مقایسه کشورهای همجوار پیشرفت ها قابل ملاحظه در سکتور مخابراتی نموده است. دولت افغانستان با وجود چالش ها و مشکلات که دارد دست آورد های بزرگ نیز داشته که از جمله میتوانیم جایزه GSM را که در بخش مخابرات نصیب مردم افغانستان گردیده این نمایانگر آن است که افغان ها دارای استعداد هستند. در عصر کنونی به نظر کارشناسان انقلاب صنعتی سوم است که این انقلاب فاصله های جغرافیایی را از بین برده و جهان را به یک دهکده کوچک تبدیل نموده است ، وقتیکه در جهان یک واقعه کوچک رخ میدهد تمام جهانیان از طریق تکنالوجی معلوماتی اطلاع حاصل مینمایند این همه از برکت تکنالوجی معلوماتی بوده و این تحول بزرگ را به میان

محفلی که به همین مناسبت در کاخ مرمرین شورای وزیران با اشتراک محترم استاد محمد کریم خلیلی معاون دوم ریاست جمهوری اسلامی افغانستان ، وزیر محترم کابینه ، رؤسای بلند رتبه دولتی و غیر دولتی ، سفرا کشور های دوست مقیم کابل، مسولین شرکت های خصوصی روسای بانک هیئت رهبری وزارت مخابرات و تکنالوجی معلوماتی و عده ئی از مهمانان داخلی و خارجی حضور داشتند تدویر یافت .

محفل با آیاتی چند از کلام الله مجید و بخش سرود ملی آغاز گردید و متعاقباً محترم الحاج انجنیر بریالی حسام معین تخنیک وزارت مخابرات و تکنالوجی معلوماتی به مهمانان خوش آمدید گفتند و در مورد دست آورد ها و توسعه سکتور مخابراتی به حاضرین در تالار معلومات مختصر ارائه نمود.

سپس محترم استاد محمد کریم خلیلی معاون رئیس جمهور این افتخار بزرگ را به جناب محترم انجنیر امیری سنگین هیئت رهبری و مسولین وزارت مخابرات و تکنالوجی معلوماتی و کافه ملت افغانستان تبریک گفته در ادامه سخنان شان افزودند: کشور عزیز ما افغانستان در

آورده است و آنچه که برای ما مهم است حکومت داری الکترونیکی، محو فساد اداری و کارسریع و همچنان تلاش و استفاده هرچه بیشتر از تکنالوجی که معلوماتی بخاطر توسعه اقتصادی کشور است. انتظار ما از رسانه های جمعی این است که نه تنها نقاط منفی بلکه نقاط مثبت را نیز برای مردم بازگو و انعکاس دهند.

در ادامه محفل محترم انجنیر امیرزی سنگین سرپرست وزارت مخابرات و تکنالوجی معلوماتی این افتخار بزرگ را به دولت و ملت افغانستان تبریک گفت و ادامه داد:

افغانستان گردیده است. در کشور های دیگر هم در بخش سکتور مخابرات پیشرفت های صورت گرفته که علت مهم آن را می توانیم مشارکت دولت و سکتور خصوصی بیان کرد. در افغانستان هم در بخش سکتور مخابرات و حکومت مشارکت خوب وجود دارد که بامقایسه دیگر سکتور ها برتری قابل ملاحظه ای مشاهده می شود.

سرپرست وزارت مخابرات همچنین گفت: در حال حاضر (۵) شرکت مخابراتی افغان تیلی کام، افغان بیسیم، اتصالات، روشن، و MTN در کشور فعالیت دارند و در کنار آن بیشتر از (۲۰) شرکت اینترنتی نیز فعالیت دارد و مبلغ یک و نیم (میلیارد دالر) در بخش سکتور مخابرات سرمایه گذاری گردیده است و به همین اساس (۸۰) فیصد مردم کشور تحت پوشش خدمات مخابراتی قرار گرفته اند و (۲۰) فیصد باقیمانده هم به زودترین فرصت از خدماتی مخابراتی بهره مند خواهند شد و در حال حاضر (۱۵) میلیون نفر از مابقی استفاده میکنند و فعلاً بیش از (۱۰۰) هزار نفر در بخش های مختلف مخابراتی مصروف کار هستند.

من میخوام بسیار کوتاه صحبت نمایم صحبت های من همان حرف هایی است که در بارسلونا هنگام اخذ این جایزه گفتم. بسیار خوشحال هستم که در راه خدمت به هموطنانم امسال این جایزه و افتخار بزرگ نصیب حکومت و مردم افغانستان شد من در رابطه به این افتخار بزرگ به جلالتماب محترم رئیس جمهور به معاونین محترم اعضای کابینه اعضای بلند رتبه دولتی و کافه ملت نجیب و شریف افغانستان تبریک میگویم.

انجنیر سنگین در ادامه به چهار نکته مهم تأثیر گذار برای دست یافتن به این جایزه بین المللی اشاره نموده و گفت:

اول) اساس رهبری درست و ثبات در سکتور مخابرات
دوم) اعتماد جلالتماب محترم حامد کزری رئیس جمهور به وزارت مخابرات
سوم) صلاحیت دادن به مسئولین وزارت و تصمیم گیری درست در وزارت مخابرات
چهارم) حمایت کامل ریاست جمهوری از تصامیم وزارت مخابرات.

موصوف همچنین علاوه نمود: من فکر می کنم که به اساس رهبری درست این پیشرفت و افتخار نصیب مردم

وی همچنین ادامه داد: مسئله بسیار مهم این است که مردم افغانستان از این تکنالوجی جدید خوب استقبال کردند و قبل از اینکه شرکت های مخابراتی در مناطق فعالیتشان را آغاز نمایند مردم از قبل تلفون و سیم کارت بدست می آوردند که این خود علاقمندی استفاده کنندگان را به ارتباطات نشان میدهد و در آینده نزدیک از تکنالوجی جدید بنام ۳G یا نسل سوم، جهت سهولت و کارایی هرچه بیشتر این تکنالوجی در کشور استفاده خواهیم نمود.

متافاً محترم امین الله امین رئیس بوهنتون کابل این افتخار بزرگ را به جناب محترم انجنیر امیرزی سنگین و هیئت رهبری وزارت مخابرات و کافه ملت افغانستان تبریک گفته و از آن قدر دانی نمودند.

در پایان محترم قربان حقگو به نماینده گی از سکتور خصوصی اخذ این جایزه بزرگ را به تمام مردم افغانستان تبریک گفتند و افزودند: وزارت مخابرات و تکنالوجی معلوماتی یگانه وزارت موفق است که نزد اطلاق های تجارت کدام تخطی ندارد و خواهش ما از وزارت خانه های دیگر هم این است که وزارت مخابرات و تکنالوجی معلوماتی را الگو قرار دهند.

COUNTING RING

این دستگاه پول شمار که بصورت انگشتی است و باتوجه به سائز کوچک آن و قرار گرفتن در دست مانند یک انگشتی به کمک اشعه مادون قرمزی که بر روی بانکوتها ساطع می کند شمارگان آن را در صفحه LED کوچک خود به نمایش می گذارد. شاید با تولید انبوه این ماشین پول شمار انگشتی انگشتان شما هم مجهز به یک بانکوت شمار شود.

این حالت شمارش معروف به سومین شمارنده پول می باشد که قبلا دو روش دیگر شمارش بانکوتها یعنی
 ۱ - روش استفاده دستی شمارش پول و
 ۲ - روش استفاده از ماشین شمارش پول که فعلا در اکثر بانکها و موسسات پولی و مالی و اقتصادی مرسوم است

سرمایه‌گذاری ۶۰ میلیون دلاری شرکت الکوزی

برابر جذب سرمایه‌گذاری‌ها به خصوص سرمایه‌گذاری‌های بین‌المللی به شمار می‌رود این وضعیت باعث دل‌سردی سرمایه‌گزاران می‌گردد.

اما به گفته آقای حقیقو، سرمایه‌گذاری ۶۰ میلیون دلاری شرکت الکوزی می‌تواند حرکت سمبولیک برای جذب سرمایه‌گذاری‌های بزرگ بین‌المللی باشد.

مسئول توسعه تجارت مجتمع الکوزی، نیز تأملی را چالشی در برابر سرمایه‌گذاری در کشور یاد نموده می‌افزاید که زمینه‌ها و فرصت‌های خوبی سرمایه‌گذاری در افغانستان وجود دارد.

اداره حمایت از سرمایه‌گذاری‌ها، تأملی را چالش عمده در برابر سرمایه‌گذاری‌ها در کشور بیان نموده است.

نورالله دلاوری رئیس این اداره می‌گوید که در ده سال گذشته ۵.۴ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری در کشور صورت گرفته که بیشتر در بخش‌های ساختمانی، خدمات انکشافی مانند شرکت‌های تلفون، خطوط هوایی و بانک‌ها، صنعت و زراعت بوده است.

رمضان جمعه زاده، عضو کمیسیون اقتصادی ولسی جرگه می‌گوید که کاهش سرمایه‌گذاری تأثیر منفی بالایی وضعیت اقتصادی کشور به بار آورده است.

با این حال، اداره حمایت از سرمایه‌گذاری‌ها در افغانستان (ایسا) می‌گوید: با توجه به پائین بودن تولیدات داخلی و اندک بودن صادرات کشور در مقایسه با واردات، نیاز جدی به سرمایه‌گذاری‌های داخلی و خارجی و در عین حال فرصت‌ها و زمینه‌های خوبی سرمایه‌گذاری به خصوص در بخش معادن و زراعت در افغانستان وجود دارد.

این اداره، سرمایه‌گذاری‌های صورت گرفته خارجی طی ده سال گذشته در کشور را ناچیز عنوان کرده گفته است که از مجموع ۵.۴ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری در ده سال گذشته، بیشتر آن از سوی سرمایه‌گزاران داخلی صورت گرفته است.

قرار است مجتمع شرکت‌های الکوزی بیش از ۶۰ میلیون دلار را در بخش تولید پیبسی و سایر نوشابه‌های غیرالکولی در افغانستان سرمایه‌گذاری کند.

شرکت الکوزی، مجوز تولید انحصاری پیبسی در افغانستان را از کمپنی جهانی پیبسی کو به دست آورده است.

کاوون کاکر مسئول توسعه تجارت مجتمع الکوزی می‌گوید که با آغاز به کار تولید پیبسی در افغانستان، افزون بر بلندرفتن عاید دولت، برای ۸۰۰ تن به صورت مستقیم و برای هزاران تن دیگر به صورت غیر مستقیم زمینه کار فراهم خواهد شد.

وی می‌افزاید تا یک سال دیگر، شرکت الکوزی تولید پیبسی در افغانستان را عملاً آغاز خواهد کرد و در جریان این یک سال آنان تجهیزات و ماشین‌آلات را به کشور وارد کرده و کارخانه تولید پیبسی در کابل را اعمار خواهند کرد.

به گفته وی، پیبسی افغانستان به کشورهای آسیای میانه نیز صادر خواهد شد.

به گفته مسئولان مجتمع الکوزی، مقر اصلی این شرکت که در دبی واقع است، محصولات تولیدی آن به شمول افغانستان به ۴۰ کشور دیگر نیز صادر می‌گردد و قبل از این نیز این شرکت در عرصه ساختمانی، تولید روغن و جای در افغانستان سرمایه‌گذاری کرده است.

در همین حال، نورالله دلاوری رئیس اداره حمایت از سرمایه‌گذاری‌ها در افغانستان یا ایسا، سرمایه‌گذاری ۶۰ میلیون دلاری مجتمع شرکت‌های الکوزی را اقدام فوق‌العاده موثر در رشد اقتصادی و تولیدات داخلی کشور و همچنان فراهم شدن زمینه کار برای مردم عنوان می‌کند. آقای دلاوری می‌گوید: که هم‌اکنون به صورت اوسط سالانه ۱۵ میلیون کورت پیبسی از پاکستان به افغانستان وارد می‌گردد و با آغاز به کار تولید پیبسی از سوی شرکت الکوزی، این نیاز با تولیدات داخلی رفع می‌شود.

محمد قربان حقیقو، رئیس هیئت عامل اتاق تجارت و صنایع می‌گوید: ناامنی و فساد اداری چالش جدی در

۱۱- هغه نمونې (سېپلونه) چې د حساب او خپرولو د حق (کاپي رايټ) يا د صنعتي او يا سوداگريزې حق (اختراع پټنټ) د حق ساتونکو مؤسسو ته استول کېږي.

۱۲- د گمرکي تعريفې د مندرجاتو مطابق، په هغه شخص پورې مربوطه مستعمل منقول مالونه چې د خپلې استوگنې ځای له نورو هېوادونو څخه افغانستان ته لېږدوي.

۱۳- هغه محمولې چې ارزښت يې له يو زر (۱۰۰۰) افغانو څخه لږ وي.

۱۴- د نسل جبري لپاره د خالص نسل لرونکي ژوي (حيوانات) او حشرات او، د علمي څېړنو د اړتياو لپاره لاسوازي حيوانات بېولوژيکي او کيميايي مواد.

۱۵- هغه مواد چې انساني منشا ولسري او ددرملنې لپاره ورڅخه گټه اخستل کېږي او معرف مواد چې د ويي د گروپ د ټاکلو او د ساجو د ټول د ټاکلو په منظور پکاروړل کېږي.

۱۶- هغه مواد چې د درمليزو توليداتو د کيفيت د کنټرولولو لپاره لاسر گڼې اخستې لاندې نيول کېږي.

۳- د قرارداد د شرايطو مطابق، د هغو بهرنيو اتباعو شخصي سامان او لوازم چې په افغانستان کې دنده تر سره کوي.

۴- مجاز کتابونه، جريدې، مجلسي او اخبار.

۵- هغه مالونه چې ددولتي پسرزو د لومړي لپاره د پورونو دورکړې او هغو مساعدتي مالونو له لارې چې ددولتي او غير دولتي خبره او پرمختيايي کورنيو، بهرنيو او نېوالو مؤسسو په واسطه يا د هغو لپاره هېواد ته واردېږي.

۶- هغه شخصي مالونه چې د افغاني هيت يا افغان نړيوالو کارمندانو او په بهر کې د هغو د کورنيو غړو په واسطه تر گټې اخستې لاندې نيول شوي وي.

۷- د گمرکي تعريفې د مندرجاتو مطابق، د مسافريو شخصي مالونه.

۸- سوداگريزې نمونې (سېپلونه) او اشتهاري لېبلې.

۹- هغه پټنټ پارسل چې به يې له پنځو زرو (۵۰۰۰) افغانو څخه زياته نه وي.

۱۰- افغاني مالونه يا جايزې.

پنځم فصل ترجيحي تعريفې

د ترجيحي تعريفې دور کولو موارد اووه ويشتمه ماده:

(۱) ترجيحي تعريفې، ددې قانون د درويشني مادې د (۳) فقرې له په نظر کې نيولو او ددې مادې د (۲) فقرې په درج شوو مواردو کې ورکول کېږي.

(۲) وارداتي مالونه په لاندې مواردو کې، د گمرکي محصول لسه ورکولو څخه معافېږي:

۱- د گمرکي تعريفې د مندرجاتو مطابق، د رسمي سفرونو په ترڅ کې ددولت د کسار کورنيو په واسطه وارد شوي مالونه، په دې شرط چې به يې له سفر زرو افغانو څخه زياته نه شي.

۲- د واکمنو مقامونو له تاييد وروسته د سياسي نمايندگيو او نړيوالو ادارو ددفترونو وسايل او لوازم او په افغانستان کې د مېشو بهرنيو مملکتونو د استازو د کور لوازم.

۱۷- د اړوندې کسپ نلارې مطابق، د سون مواد، روغيات او په نښه وسايڼو پورې اړوند مواد چې د هغو د عادي فعاليت لپاره اړين وي.

۱۸- نور مالونه، عندالضرورت د مالي وزارت په وړاندیز او د وزيرانو شورې په منظوري ددې مادې د گمرکي معافيت په درج شوي لسټ کې شامليدای شي.

د ترجيحي تعرفي غوښتنلیک انه ویشتمه ماده:

(۱) اظهارورونکی کولای شي د گمرکي پروسې له بشپړېدو د مخه پیا وروسته، د ترجيحي تعرفي د تر لاسه کولو لپاره غوښتنلیک وړاندې کړي. (۲) که چېرې ترجيحي تعرفه د وارداتي مالونو له حجم څخه په ټاکلي حد محدوده وي، په لاندې مواردو کې خپل اعتبار له لاسه ورکوي:

۱- تعرفوي محاز کمیت، همدا چسې د وارداتي مالونو حجم ټاکلي حد له ورسېږي.

۲- تعرفوي اعظمي حد، د مشخصو حکمونو مطابق چې په اړوندو قوانينو کې درج دي.

(۳) د ترجيحي تعرفي دور کولو شرایط او ټول، کمېني محدودیتونه او د وارداتي مالونو په بې پورې اړوند محدودیتونه او یا د ماهیت په منشاء پورې اړوندې گڼې او له مالونو څخه گڼه اخیستنه، په جلا کسپ نلاره کې ټاکل کېږي.

شپږم فصل د مالونو منشاء

په یوه هیواد کې د مالونو تولید نهه ویشتمه ماده:

(۱) هغه مالونه چې په یوه هیواد کې په بشپړ ټول تر لاسه یا تولید شوي وي، نوموړی هیواد د مالونو د منشاء په توگه پېژندل کېږي او عبارت دي له:

۱- معدني (میراثي) محصولات چې په هماغه هیواد کې استخراجېږي.

۲- نباتي محصولات چې حاصل یې په هماغه هیواد کې اخیستل کېږي.

۳- ژوندي څاروي (حیوانات) چسې په هماغه هیواد کې زېږي او روزل کېږي.

۴- له څارویو څخه تر لاسه شوي محصولات چې په هماغه هیواد کې روزل کېږي.

۵- له ښکار او ماهیگیری څخه تر لاسه شوي تولیدات چې په هماغه هیواد کې صورت مومي.

۶- د ماهي گیری محصولات او نور بحري تولیدات چې د هغه د اوبو له (آبي) قلمرو څخه بهر دداسې بهرنيو پراسطه لاسته راوړل شي چې د هماغه هیواد بیرغ لېږدوي او هم هلته ثبت او راجستر شوي وي.

۷- هغه تولیدات چسې، ددې مادې

په (۶) جزه کې له درج شورو محصولاتو څخه د هغو بهرنيو په دننه فابریکو کې چې د هغه هیواد بیرغ لېږدوي او هم هلته ثبت او راجستر شوي وي، تر لاسه پیا تولید شي.

۸- هغه تولیدات چې د سیند له تلی یا د سیند د تلی له تحت الارض څخه د هماغه هیواد له آبي قلمرو بهر تر لاسه شي، پدې شرط چې نوموړي هیواد د سیند له تلی یا له تحت الارض څخه د استخراج اختصاصي حقوق ولري.

۹- فاضله او قراضه مواد چسې له صنعتي فعالیتونو او د نه استفادې وړ موادو څخه منشاء اخلي، پدې شرط چې نوموړي مواد په هماغه هیواد کې راټول شوي وي او بسوازي د خامو موادو د بیا موندلو لپاره مناسب وي.

(۲) هغه محصولات چې په بشپړه توگه ددې مادې په (۱) فقره کې له درج شورو مالونو څخه استحصال او یا یې مشتقات د تولید په هره مرحله کې قسوا وړي.

له یوه څخه په زیاتو هیوادونو کې د مالونو تولید دېرشمه ماده:

هغه مالونه چې په تولید کې یې له یوه څخه زیات هیوادونه برخمن وي، منشاء یې هغه هیواد پېژندل کېږي چې د نوموړو مالونو د اساسي پروسس وروستی مرحلې، هلته صورت موندلی وي.

د منشاء تصدیق

یو دېرشمه ماده:

(۱) د مالونو د منشاء دالتسواتونکو سندونو د تصدیق ټول (طسوز)، د جلا کسپ نلارې مطابق تنظیمېږي.

(۲) د مالونو د منشاء د تیسیرونکو سندونو تصدیق د مالونو د تولید د سېمي د مسؤلونو مراجعو لخوا صادرېدی شي.

(۳) که چېرې د مالونو د منشاء د تصدیق پاتې په هکله، گمرکي مامورینو ته

فلس آباد ولایت بدخشان

شک او تردید پیدا شي، کولای شي، له گمرکي تقينې سندونو سره د مالونو د منشاء د سند له مطابقت څخه د ډاډو د تر لاسه کولو په منظور، اضافي مدارک وغواړي.

(۴) ددې مادې په (۱) فقره کې شرح شوي کم نلاره، دمالونو د منشاء په توګه د یوه ټاکلي هېواد د پېژندلې شرایط اټکل کوي چې په لاندې مواردو کې تطبیقېږي:

- ۱- دگمرکي تعرفې په تطبیق کې، ددې قانون د درويشني مادې په (۲) فقره کې له درج شوو حکمونو پرته.
- ۲- دټاکلو مالونو د سوداګرۍ د محدودولو په اړه، دولت د لاسونو په نیولو کې.

ترجیحي منشاء

دوه دېرشمه ماده:

په نړیوالو ژمنلیکونو(مقاولو) کې له شرح شوو ترجیحي اساساتو څخه د ګډې اخیستې لپاره د مالونو د منشاء د ټاکلو ترجیحي شرایط او د ترجیحي تصدیق لیکونو د صادرېدو ډول په جلا کم نلاره کې تنظیمېږي.

د مالونو راګرځېدل

درې دېرشمه ماده:

(۱) هغه افغاني یا غیر افغاني مالونه چې په هېواد کې آزاد دوران ته ترخیص شوي او له صادرېدو وروسته بیا د هېواد گمرکي قلمرو ته وارد شي، د راګرځول شورو مالونو په نوم یادېږي. که چېرې دغه مالونه له افغانستان څخه بهر پروسر شوي وي، د بهرني پروسر د شرایطو تابع دي.

(۲) پر افغاني مالونو باندې د وارداتې محصول معافیت چې د هېواد له گمرکي قلمرو څخه صادر شوي وي او تر درېو کلونو مودې پورې بیا گمرکي قلمرو ته راوګرځي او آزاد دوران ته ترخیص شي، د غوښتلېک وړګوونکي په غوښته ورکول کېږي. د گمرکونو عمومي زیات کولای شي د حالاتو په پام کې نیولو سره دغه موده اوږده کړي.

(۳) که چېرې راګرځېدلي مالونه، د هېواد له گمرکي قلمرو څخه له صادرېدو د مخه، د امتیازي تعرفې پر بنسټ، آزاد دوران ته مرخص شوي وي، ددې مادې په (۱) فقره کې د درج شوي معافیت تابع ګڼل کېږي، پدې شرط چې بیا نورېدې په عین مقصد صورت موندلی وي.

(۴) په هغه صورت کې چې وړاندې محصول، آزاد دوران ته د مالونو د لومړي ترخیص په وخت کې ورکول شوی وي، له هغه محصول څخه چې ددغه ډول مالونو د بیا راګرځېدو په وخت کې اخیستل کېږي، وضع کېږي.

اووم فصل

گمرک ته د مالونو احضارول

د مالونو ننوتل او وتل

څلور دېرشمه ماده:

(۱) د مالونو د ننوتلو او وتلو وخت له هغه وخت څخه عبارت دی چې مالونه د هېواد له سرحدونو څخه نیولو یا وتلو په منظور د هېواد له پولو (سرحدونو) څخه تیر شي.

(۲) د سوداګریزې نقلیه واسطې چلوونکي چې د هېواد گمرکي قلمرو ته د نهه یا له هغه څخه وځي، مکلف دی په اړونده واسطه کې د موجودو مالونو بارلیک له لاندې مودې د مخه گمرکي مامورینو ته وسپاري:

۱- د مالونو وړونکې الوتکې یا سپرې

کپتان، هغه وخت چې مالونه له هغو څخه تخلیه کړل شي.

۲- نور نقلیه وسایط، هغه وخت چې د افغانستان گمرکي قلمرو ته ننوځي.

(۳) د هغو مسافرینو د مالونو د جریانو درجول چې ددې قانون د پنځه څلویښتي مادې د حکم مطابق، د خپلو اړوندو مالونو په اظهار مکلف وي، د مالونو په بارلیک کې اړین نه ګڼل کېږي.

(۴) دمالونو بارلیک د نقلیه واسطې د تابعیت، بیرغ او عملې او د مالونو د محمولې د پېژندلې په غرض د لوړو لازمو معلوماتو لرونکي وي چې د جلا کم نلارې مطابق تنظیمېږي.

(۵) هغه مالونه چې د هېواد گمرکي قلمرو له راننويستل کېږي له ننويستل کېدو سره سم، د گمرک د مامورینو د څارنې او څېړنې تابع دي او له اصلي ځای څخه د گمرکي مامورینو له اجازې پرته نشي بېخاښه کېدای.

(۶) مالونه د وروستي گمرکي موقف تر ټاکنې او تطبیق پورې، تر گمرکي څارنې او څېړنې لاندې پاتې کېږي.

د مالونو د احضار ځای

پنځه دېرشمه ماده:

د گمرکونو عمومي زیات واک لري، گمرک ته د مالونو د احضارولو او لېږدولو لپاره ځای وټاکي، له سرحدې گمرک څخه تر ټاکلي ځای پورې د وارداتي مالونو د بشپړې لېږدوې ډول او موده یې په جلا کم نلاره کې تنظیمېږي.

د مالونو په احتضارولو کې انتظامي ځنډونه

شپږ دېرشمه ماده:

(۱) په هغه صورت کې چې مالک د ناڅاپي (فورس مازور) حالاتو له امله مالونه ددې قانون په پنځه دېرشمه ماده کې درج ټاکل شوي ځای ته ونه لېږدولي شي، مکلف دی موضوع د گمرکي مامورينو خبرتانه ورسوي.

(۲) که چېرې مالونه د ناڅاپي پېنو له امله بشپړ نه وي ضايع شوي، پدې صورت کې هم مالک مکلف دی د مالونو له دقيق ځای څخه گمرکي مامورينو ته خبر ورکړي.

(۳) که چېرې الوتکې د ناڅاپي (فورس مازور) پېنو له امله د هېواد گمرکي قلمرو ته په راتلونکو پسا موقعه ناسته مجبورې شي، کېدان يا بي استازی مکلف دی چې له څنډه موضوع گمرکي مامورينو ته خبر ورکړي.

(۴) د گمرک مامورين مکلف دي، پدې ماده کې پر درج شوي مالونو د گمرکي څارنې او يا بي د گمرکونو دفتر يا نورو ټاکلو ځايونو ته وروستي لېږدولې په منظور، لازم ديږونه ونيسي.

د وروستي مرجع هوايي ډگر ته د هوا له لارې د انتقال شويو محمولو احتضارول

اووه دېرشمه ماده:

(۱) هغه وخت چې مالونه له بهر څخه د هېواد گمرکي قلمرو ته د هوا له لارې راتويستل شي اولومړي مالونه د لېږدولې

په واحد سند کې شامل وي، د لېږدولې په عين طريقه د هېواد بل هوايي ډگر ته ولېږدول شي، نوموړي مالونه بهي له څنډه، په هغه هوايي ډگر کې چې مالونه هلته تحليه شوي دي گمرک ته احتضارېږي.

(۲) د هېواد له گمرکي قلمرو څخه د مالونو دنويستلو اړوستلو په وخت کې د څېړنې، څارنې او نورو گمرکي اجرائنو ډول، په جلا کره دلازه کې تنظيمېږي.

گمرکي مامورينو ته د پارليک وړاندې کول (ننودل)

اته دېرشمه ماده:

(۱) د وړاندې او صاندي مالونو وړونکي الوتکې، د ملکي هوايي پلنډه د قانون د حکمونو مطابق، له ټاکلو هوايي دهلېزونو څخه تېرېږي را تېرېږي او يوازې له هغو نړيوالو هوايي ډگرونو څخه چې د بهرنيو الوتکو لپاره منظور شوي دي، گډه ناسته کوي.

(۲) د مالونو وړونکي الوتکې کېدان مکلف دی چې له الوتې د مخه، د مالونو گمرکي اظهارليک يا پارليک چې د هېواد له گمرکي قلمرو څخه صادرېږي، گمرکي مامورينو ته وړاندې کسېږي. گمرکي مامورين مکلف دي بار شوي مالونه له اظهارليک او پارليک سره د مطابقت په منظور ثبت کړي.

د الوتکې گمرکي څارنه

نهه دېرشمه ماده:

(۱) ددې قانون د اووه دېرشمې مادې په

(۱) فقره کې درج شوي مالونو پرته، الوتکه، کابين، د الوتې کتار کونکي او مسافرين او انتظامي مالونه، د افغانستان په لومړي وصولي هوايي ډگر کې د گمرکي څارنې تابع دي.

(۲) هغه هوايي ډگرونه چې د ملکي هوايي پلنډه د قانون حکمونو مطابق د نړيوالو الوتو لپاره مجاز دي، د گمرکي څارنې تابع دي.

(۳) کېدان دې په مجوزه هوايي ډگر کې د الوتکې له ناستې سره سم، په الوتکه کې د الوتکو لېږدولې دهلېزونو مالونو پارليک، ددې قانون د څلور دېرشمې مادې په (۳) فقره کې له درج شوي مالونو پرته، د گمرکونو دفتر ته تسليم کړي.

(۴) ددې مادې په (۱)، (۲)، (۳) فقره کې درج شوي حکمونه، له هېواد څخه بهر ته د الوتکې دروا بند په وخت کې هم، د تطبيق وړ دي.

د پارليک له وړاندې کولو څخه معفيت

څلوېښتمه ماده:

د پارليک وړاندې کول په لاندې مواردو کې صورت نه مومي:

۱- هغه الوتکې چې په هېواد کې کورنۍ الوتې تر سره کوي، خو دا چې په بهرنيو هوايي ډگرونو کې تم کېدنه ولري يا د څېړنې تابع او د گمرکي څارنې وړ مالونه ولېږدوي.

۲- هغه شخصي الوتکې چې د شخصي هدفونو په منظور تر گډې ناستې لاندې نیول کېږي او د گمرکي څارنې او څېړنې وړ مالونه ونه لېږدوي.

د الوتکې جبري ناسته

يوڅلوېښتمه ماده:

که چېرې الوتکه په اضطراري او ناڅاپي حالاتو کې په ناستې هوايي ډگر کې چې د نړيوالو الوتو منلو ته مجاز نه وي، ناستې ته اړويستل شي، د الوتکې کېدان مکلف دی له ناستې او تم کېدو سره سم د الوتکې، کابين، د الوتې د کتار کونکو، مسافرينو او مالونو د گمرکي څارنې په منظور، ډېر لېږدې گمرکي دفتر ته حصر ورکړي.

د افغانستان حکومت په استخراجي صنایعو کې د شفافیت د نوبت په مقصد یو مهم گام پورته کوي

د مالي او کانونو وزیرانو نن په یوڅېرې غونډه کې داي آی تي په نړیوال سازمان کې د افغانستان دکانديدیدو څېر ورکړ . دباختراطلاعاتي اژانس دخبريال دخبر له مخې د اي آی تي په نړیوال سازمان دافغانستان ټول پروگرامونه او له دې پلوه ټول عواید اومالیات څېرې اوکنترولوي اوله مقرراتوڅخه دسرغړونې په صورت کې په دغه سازمان کې ددغه هیواد دغړیتوب څنډوي اوسرغړونې یې دنړیوالو مطبوعاتو اودعامه ذهنونو په واک کې ورکوي .

د مالي او کانونو دوزارت دمقاماتو دڅرگندونو له مخې دغه سازمان چې مرکزي دفتر یې په ناروې کې دی او درې دېرش غړي لري اساسي دنده یې دغړو هیوادونو داستخراجي صنایعو ته کانديد شفافیت دی اوافغانستان دروان کال په فبروري میاشت کې دغه سازمان ته کانديد شوی دی اوددغه سازمان په اصولو اوپروگرامونو دژمنې په صورت کې ټاکل شوي ده په ۲۰۱۲ میلادي کال کې دهغه دغړیتوب ترلاسه کړي . د مالي وزیر داکتر عمر زاخیل وال په دې څېرې غونډه کې وویل دافغانستان حکومت هڅه کوي چې په استخراجي صنایعو کې دشفافیت له لارې دافغانستان دخلکو په اقتصادي ، ټولنيز اوسياسي ژوندانه کې یومثبت بدلون رامنځته کړي اوافغانستان داي آی تي په دغه نوبت لپاره په مالي وزارت کې یو سکرتريت جوړ کړی دی چې له یو بل سره مرسته وکړي . دکانونو وزیر وحیدالله شېراني په دې څېرې کنفرانس کې وویل دغه بهیر دهیواد دملکي گټو په گټه دي او داډ لرم چې فعالیت به یې دافغانستان دخلکو داوپد مهال پرمختگ عامل وي . داي آی تي په دې سازمان رییس اوهانس موبرگ په دې سازمان کې دغړیتوب په خاطر دافغانستان ژمنو ته په اشاري سره وویل زه په دغه سازمان کې دغړیتوب په مقصد دافغانستان دحکومت له ژمنو څخه خوښ یم اوباور لرم چې دغه شفافیت دانغانستان دزیاتو پرمختگونو سبب کېږي .

افغانستان په هیواد کې د ننه او له هیواد څخه بهر ته بل زړه تڼه منې صادري کړي دي

د میدان وردگو ولایت چارواکو د پنجشنبې په وځ وویل چې په روان کال کې له دې ولایت څخه سل زره تڼه منې له هیواد څخه بهر او په هیواد کې دننه صادري شوي دي.

دا چارواکي وایی چې د روان کال په ترڅ کې به ۲۲ زره نورې منې هم له دې ولایت څخه صادري شي.

د میدان وردگو والي محمد حلیم فدایی ته وویل: «مونږ په کال کې ۱۳۰ زره تڼه منې په هیواد کې دننه او له هیواد څخه بهر ته صادروو چې په روان کال کې مو سل زره تڼه منې صادري کړي دي او مونږ هوډ لرو چې ۲۵ زره تڼه نورې هم صادري کړو.»

د دې ولایت چارواکي وایی چې د د ولایتی بیا رغونې د ټیم لخوا په دې ولایت کې ځینې سر نخلبونو جوړ شوي دي او نور به هم جوړ شي.

د دې ولایت چارواکي وایی چې په روان کال کې له دې ولایت څخه سل زره تڼه منې چې نژدې ۲۰ میلیونه ډالره ارزښت لري په هیواد کې دننه او له هیواد څخه بهر ته صادري شوي دي چې له دې جملې څخه ۴۰ سلنه یې پاکستان، هند او عرب منډه اماراتو ته صادري شوي دي.

د دې ولایت چارواکي وایی چې د منو د صادرولو او سر نخلبونو د جوړولو ترڅنګ په دې ولایت کې د دې ولایت د کرنې د ریاست او ولایتی بیا رغونې ټیم په مرسته درې زره پتوال هم په فني توګه روزل شوي دي او هم ورته د بڼ لیاړه اړین توکي ویشل شوي دي.

د دې ولایت د چارواکو په وینا د سم بازار نه شتون، د اوبو کموالي او د سر نخلبونو کموالي په دې ولایت کې د پتوالو له ستونزو څخه دي او که باندې ستونزې لري شي د دې ولایت په ځانګړې توګه د منو صادرات به ډیر شي.

دیوه افغان ځوان په لاس جوړه شوي الوتکه دالوت داجازې په تمه ده

دغزني ولايت په جاغوري ولسوالۍ کې يوه ځوان الوتکه جوړه کړې، چې د الوت داجازې په تمه ده دغه الوتکه دلسم ټولگي زده کونکي صابرشاه په نوښت جوړه شوې ده. دجاغوري ولسوال دمعلمانو له مخې، دلسمشر له حکم سره سم صابرشاه له خپلې الوتکې سره کابل ته ولېږدول شو، خو له پرواز څخه مخکې دالوتکې تخنیکي معاینات ترسره شي. دجاغوري ولسوال ظفرشاه دننې په ۲۷ مه، پړواک خبرې اژانس ته وویل، چې دجاغوري اوسېدونکيو ددغې کوچنی الوتکې د جوړېدلو زيات هرکلی وکړ او دغه نوښت يې وستاېه. ولسوال وویل، چې دغه الوتکه به د هوايي چلند د تخنیکي ټيم له خوا ولرېدل شي او وروسته به بيا دالوت اجازه ورکړل شي. ولسوال د صابرشاه له خولې وویل، دغه الوتکه کولی شي، چې په يوه پرواز کې ۲۰ کيلومتره واټن ووهي، خو هغه د پرواز دلوړولي په هکله څه ونه ویل. ولسوال زياته کړه، چې دغه الوتکه پرون د ملي دفاع وزارت دجوړونکو په مرسته کابل ته ولېږدول شوه. د ترانسپورت او ملکي هوايي چلند وزارت مرستيال انجینر راسخ پړواک ته وویل، چې ددغې الوتکې له جوړېدو خبرې او څلو څلې يې ددغې الوتکې له جوړونکي سره لومړنی خبرې اترې هم کړې دي. هغه زياته کړه: «چې دا یو تخنیکي کار دی، پکار ده چې يوه الوتکه د هوايي چلند له وزارت څخه سرټيفيکېټ ترلاسه کړي.» د یاد وزارت مرستيال زياته کړه، چې دغې الوتکې ته ترهغه مهاله د الوت اجازه نه ورکول کېږي، ترڅو ددغه وزارت د انجینري او تخنیکي ټيم له خوا چک نشي. صابرشاه ددغې الوتکې دڅرنگوالي په اړه پړواک ته له معلوماتو ورکولو څخه دده وکړه او ويې ویل چې ترهغه په رسنیو ته معلومات ورکړي، خو چې يې الوتکه چک شي او کله چې يې الوتکې پرواز وکړ، نو هغه به مرکه وکړي. هغه زياته کړه، چې تر دې دمه ددغې الوتکې دجوړښت په هکله يې هېچا ته معلومات نه دي ورکړي. دغه الوتکه دکب په شان جوړښت او ۳۳ ټاېرونه لري، چې ماشین يې په وروستی برخه کې دی. همدارنگه دغه الوتکه مثلث ډوله چتر هم لري.

د افغانستان پلازمېنه د سرداپ د تخصصي کميټې د شپږويشتمې غونډې کوربه ده

د کليوالي پراختيا د مرکز څخه په افغانستان کې د هر اړخيزو څېړنو، عملي تحقيقاتو او تخصصي څېړنو د ظرفيتونو د لوړوالي لپاره د داسې ښوونيزو پروگرامونو غوښتنه کوي، لکه څنگه چې په نورو غړو هېوادونو کې تر سره شوي دي. همدارنگه د افغانستان د کليو د پراختيا او پراختيا وزارت د کليو د پراختيا د ټولو استيتوتونو او د غړو هېوادونو د علمي نهادونو څخه غوښتنه کوي، تر څو خپلې کارې تجربې او منل شوي روښونه ددغه وزارت د پراختيا په برخو کې د نوموړي وزارت سره شريکي کړي.

سرداپ د دولتونو ترمنځ يو خپلواک نهاد دی چې د ايران، پاکستان، هندوستان، بنگله ديش، قېجي، نيپال، سريلانکا، ماليزيا، فلپين، ویتنام، تایلند، برما او انډونيزيا هېوادونو په غړيتوب سره د ۱۹۷۹ کال د جولای په مياشت کې د سيمې د هېوادونو په نوښت او د ملگرو ملتونو د خوږو او کرنې سازمان (FAO) په مرسته تاسيس شوی دی. له نيکه مرغه د افغانستان له پنځلس کاله غړيتوب وروسته، د کليو د بيا رغونې او پراختيا وزارت د لومړي ځل لپاره ددغه سازمان د تخصصي کميټې د شپږويشتمې غونډې کوربه او د افغانستان د کليو د پراختيا استيتوت د دغه مرکز سره د اړيکو د درلودلو پراختيا مرجع ده او دغه غونډه خپلو کارونو ته څلور ورځې دوام ورکوي.

د سرداپ تخصصي کميټه يا د آسيا او اوقيانوسيه هېوادونو لپاره د کليو د هر اړخيزې پراختيا مرکز، چې افغانستان د هغه غړی دی، د لومړي ځل لپاره يې په افغانستان کې غونډه جوړه او د ملي څوڅېړنو او سيمه ييزو همکاريو د حمايت او ننګې په نظر کې نيولو سره په ډېرې پراختيايي موضوعگانې تر بحث لاندې ونيسي او د غړو هېوادونو د کليو هر اړخيزې پراختيايي لارې چارې به د علمي او عملي رسرچ او څېړنو د په کار اچولو له لارې مشخصي کړي.

تخصصي کميټه چې په خپلې کليې غونډه کې د تخنيکي ستنې په توگه د مرکز لپاره د دقيقو رهنمودونو د زميني برابرۍ په ډول کارې ماموريت تر شا د کليو د پراختيا د پياوړتيا په لور فعاليت کوي.

د کليو د بيا رغونې او پراختيا وزير ښاغلی جاراڼه منصورى، د پروگرامونو معين ښاغلی وس احمد برمک او د بنگله ديش هېواد استازي به د افغانستان په پلازمېنه کې د سرداپ د تخصصي کميټې يا د آسيا او اوقيانوسيه هېوادونو لپاره د کليو د هر اړخيزې پراختيا مرکز د شپږويشتمې غونډې تر سره کونکي او د مرستو او همکاريو په برخه کې د کليو د پراختيا د پياوړي کېدو لپاره د فرصتونو د زمينو برابرۍ وکړي.

ښاغلی منصورى په دې غونډه کې وويل: "زموږ گران هېواد افغانستان د آسيا او اوقيانوسيه هېوادونو د هر اړخيزې

د افغانستان ملي موزيم په انځورونو کېسې

معلوماتو له مخې تر ټولو لرغونې موزيم هغه مصري موزيم دی چې له نن نه دوه زره درې سوه کاله وړاندې د بېليموس په وسیله د مصر په اسکندریه کېسې جوړ شوی و. تردې وروسته د اشخاصو په وسیله د لرغونو اثارو ټولولو دوام وکړ خو د شپاړسمې پېړۍ په اوڅرو کېسې د لرغونو اثارو مینه وال ډېر زیات شول او پانگه والو د ځانونو له پاره زړو اثارو او شخصي کلکسیونونه جوړ کړل او یا ځینې دا ډول کلکسیونونه په موزیمونو واوښتل تر اوولسمې پېړۍ را وروسته د نړۍ په بېلابېلو هېوادونو کېسې په سوونو موزیمونو جوړ شول چې ځینې یې نړیوال شهرت لري لکه د فرانسې د لوور موزیم، د لندن بریتش موزیم د نیویارک عمومي موزیم، مصر فرعونې

د افغانستان د ملي موزیم لده پېژندنه انسانانو په نړۍ کېسې د خپل پیدایښت له سبا وون سره د خپل ژوند د دوام له پاره د خوراک، څښاک، پوښاک او استوګنځي په برخه کېسې اقدام وکړ او په دې ټولو برخو کېسې یې لومړني افزار، وسایل او لوازم جوړ کړل، همدا راز دوی لومړني هنري اثار په تېرو کېسې تصویرونه د تېم توپڼې له لارې ګین څیزونه او بیا اوسپنیز، خاورین، لوګین څیزونه جوړ کړل او ورو ورو صنایعو وده وکړه او د دوی ژوند پرمخ ولاړ؛ د پرمختګ په دوره کېسې انسانانو دې ته توجه وکړه چې د خپلو تېرو شویو نیکونو د لاس نښې خوندي کړي او په خوندي ځایونو کېسې یې وساتي او همدا وخت و چې د موزیمونو جوړولو ته اړه پیدا سوه د ترلاسه شویو

موزیم، دلاهور موزیم، دکرچی موزیم، د ایران ملي موزیم، د هند ملي موزیم او داسې نور. افغانستان چې د انسان د لاس پنځوس زره کلني نښې پکې دي تر اوسه يې ډیرې برخې لا نا سپړلې پاتې دي او تر اوسه يې ډېر تاريخي اثار لا د ځمکې په زړه کې دي. له افغانستان نه لېږدونکي اثار له زر کلونو راهيسې خلکو پېژندل او نندارې به يې کېدلې لکه د باميانو ۳۵ مټره او ۵۳ مټره بودايي مجسمې چې له څه کم دوه زرو کلونو راهيسې يې بهرنيو او کورنيو نندارچيانو ننداره کوله چې دوه کاله وړاندې دتعصب، ورسو مغزونو او د وحشت کرغېړنو لاسونو په باروتو او بمونو له پېڅه را ونړول او يا د بلخ، هرات، غور، کندهار، ننگرهار، سمنگان، غزني، هلمند او نورو سيمو اثار. په ۱۹۱۹ کال د افغانستان د خپلواکۍ تر لاس ته راتلو وروسته د پرمختګ د نورو کارونو د پيلېدو ترڅنګ د ملي موزیم جوړولو کار هم پيل شو، د افغانستان د اساسي تشکيلاتو او د پوهني وزارت په نظامناو کې ددې وزارت په تشکيلاتو کې د حفرياتو او موزیم ماموريت رامنځ ته شو، ددې ادارې دننه درلوده چې د له فرانسوي هيات سره د شوي تړون له مخې هغه اثار چې د افغانستان برخه ده خوندي کړي، تنظيم يې کړي او په موزیم کې يې نندارې ته وړاندې کړي، تړون فرانسويانو ته حق ورکاوه چې له دوو سره ورته او مشابه اثارونه يو يې فرانسې ته ولېږدوي. د افغانستان ملي موزیم په ۱۹۲۹ کال د باغ بالا په ودانۍ کې د عجایب خاني په نامه جوړ شو چې لومړی ځیني زاړه حربي وسايل، د جهاد پیرغونه، لاسي کارونه، د قران کریم او تفسير خطي نسخې او نادرکابونه پکې راغونډ شوي وو، خو شپږ کاله وروسته دا اثار له باغ بالا نه د ارګ د باغچې کورنۍ ته راوړل شول، نور اثار يې ورسره يو ځای کړل او د ۱۳۰۳ کال د لړم په ۲۵ نېټه په داسې حال کې چې د پوهني وزير فيض محمد خان او د باندنيو چارو وزير علامه محمود طرزي د موزیم په ارزښت او د تاريخي اثارو د ساتلو په ګډو ويناوې وکړې، د اعليحضرت غازي امان الله خان له خوا رسماً پرانيستل شو او د وخت لويانو ډير قيمتي شيان موزیم ته د سوغاتونو په توګه ورکړل. د ۱۳۰۷ کال په کورني اړو دور کې د موزیم يو شمير مجسمې د امير حبيب الله کلکاني په امر ماتې، يو شمير

اثار يې چور او يوه برخه يې پاتې شول، د هېواد تر نجات وروسته په موزیم کې پاتې اثار په دارالامان کې په يوه ودانۍ کې تنظيم شول او له دې سره موزیم په ښه ډول ترتيب شو: اثار يې په تاريخي دورو ووېشل شول او د سکو، مجسمو، ډبرليکونو او نورو له پاره بېلا بېلې خونې وټاکل شوې او د کابل موزیم نوم پرې کېښودل شو. په ۱۳۲۶ کال کې موزیم له يو نسکو سره تړون وکړ او کابل موزیم د نړيوالو نورمونو په رڼا کې له سره تنظيم شو او هم د موزیم ګڼ اثار په نړيواله توګه ثبت شول. په ۱۳۵۳ کال کې موزیم نور هم انکشاف وکړ او خاصه توجه ورته وسوه، د موزیم تر جوړېدو وروسته د هېواد په بېلا بېلو برخو کې تاريخي کيندنې وشوې او د هېواد له بېلا بېلو برخو نه تاريخي اثار کابل موزیم ته راوړل شول او هم په ځينو ولايتونو کې منقول او غير منقول موزيمونه جوړ شول لکه په غزني کې يو منقول او بل د سردار غونډی غير منقول موزیم، د کندهار موزیم، د هرات موزیم، د ميمني موزیم، د بلخ موزیم، د باميان غير منقول موزیم، د ننگرهار د همدې غير منقول موزیم او ځينې نور واړه واړه موزيمونه. د کابل د ملي موزیم زياتونه هغه وخت پيل شول کله چې شورويانو د وژلو حای ته د حفيظ الله امين د لېږلو پریکړه وکړه، امين ته يې وويل چې موزیم له دارالامان نه ارګ ته راوړي او دې له ارګ نه دارالامان ته وليږي، د موزیم ډير نفيس او قيمتي اثار په ډېر بېرني ډول بې ځايه شول چې په دې ترڅ کې يو شمير نفيس اثار مات شول او يو شمير قيمتي اثار غلا د نجيب د حکومت پر وخت موزیم بيرته په دارالامان کې خپل پخواني ځای ته نقل شو خو دده تر سقوط وروسته د تنظيمي جګړو په دوران کې له بهرنيو قاچاقچرانو سره په سلا د کابل ملي موزیم چور او د تاريخ دغه زړه خونه تالا والا سوه، د ولاياتو اکثره منقول او غير منقول موزيمونه چور شول، څه مجسمې چې پاتې وې د هغوی يوه لويه برخه د طالبانو په دوره کې له منځه يووړل سوه. د طالبانو تر ماتې وروسته د ملي موزیم ځينې غلا شوي اثار بيرته هېواد ته راوړل شول او ځينې نور يې هم لا تر اوسه په يو شمير هېوادونو کې شته چې د اطلاعاتو او فرهنگ وزارت يې د ډيپلوماتيکو لارو څارنه کوي.

تعدادی از شرکتهای فعال، صنعتی، تولیدی و خدماتی افغانستان

قابل توجه آن دسته از شرکتهایی که در آدرس و نمبر تلفنهای شان تغییراتی ایجاد شده و یا خواسته باشند تغییرات دیگری اضافه کنند، خواهشمند است تغییرات دلخواه را بشکل رسمی و با مهر و امضاء شرکت به دفتر مجله تحویل داده و یا به ایمیل آدرس مجله ارسال داشته و یا در تماس شوند.
info@afghanistan.com - iim_afghanistan@yahoo.com
0797344095 - 0706796745

انگازه

hassan_kfnc@yahoo.com
 0799328363

کابل - آپارتمان 28، بلاک 139، مکروریان 3،
 ناحیه 9

پرویس میوه خشک

جمال صدیق یار

0797634960 - 0799656570 - 0752012256
 0700296376

g_m_sediqyar@hotmail.com

هرات - مقابل مجیدی گاز، گذره

پرویس میوه خشک

نجابت حیدری

0799325573

کابل - مارکیت میوه، چهاراهی سرسبزی، سرک
 کلوه پشته، ناحیه 4

پرویس میوه خشک

مسکا

0752000799 - 0772501607 - 0700281927
 aziza_070281927@yahoo.com

کابل - سرک گذر گاه، مقابل مسجد حمیرا
 سلجوقی، ناحیه 3

پرویس میوه خشک

میا صاحب

0799700800 - 0700303639 -
 0700338581 - 0707218396

کندهار - مارکیت حاجی خدا داد، ناحیه 4

پرویس میوه خشک

افغان مکو

0799360378 - 0799252539 - 0799872274
 afg_macau666@yahoo.com

هرات - فاز 1، پارکهای صنعتی، گذره

پرویس میوه خشک

سعود

040200221653 - 0799220279 -
 0799875187

dawoodh2@gmail.com

هرات - فاز 2، پارکهای صنعتی، گذره

پرویس میوه خشک

آریانا لیدر

- 0202103849 - 0799314677 - 0202203342
 0799335315 - 0799000675

yhcl2003@hotmail.com

کابل - اطاق 614، ابن سینا مارکیت، ده افغانان، ناحیه 2

پرویس میوه خشک

آریا زمین

- 0202203428 - 0752003478 0202203429
 - 0700220833 - 0700851954 - 0700284000

ahmadi_146@yahoo.com

پروان - متصل میدان هوایی بگرام

تولید آب معدنی

پرویس میوه خشک

صنایع مشروبات افغانستان

- 0700300509 - 0700305955 - 0799555572
 0799048000

info@abi-af.com

کابل - پارکهای صنعتی، پلچرخ، ناحیه 9

کنندز گوانگ مینگ فلور میل

0798996781

کنندز - خانه 272، کوچه چهل دختران، سرک
آزادی، ناحیه

تولید آرد

تولید آب معدنی

آصف خان فلور میلز

0752036319 - 0700297732 - 0700180021

ننگرهار - جوی هفت، کوچه 4، متصل مسجد
جمهوریت، ناحیه 3، جلال آباد

تولید آرد

تولید آب معدنی

نوی منظور

0799301635

0799019890 - 0700229061 - 0700280211

تولید آرد

تولید آب معدنی

کابل شاه

sz_ltd@hotmail.com

0799364224

کابل - سرای گر، مندوی، ناحیه 1

تولید آرد

تولید آب معدنی

صورت زاده

zabiullahsuratzada@gmail.com

0799890205

بلخ - پارکهای صنعتی، مزار شریف
040200225700 - 0700415221 - 0799360904 - 0799238078

هرات - پوسته نمبر 1، متصل دفتر داکارهرات

تولید آرد

تولید آب معدنی

مرسل

0202100563 - 0777293177 - 0777275971

0777278216

کابل - باغ قاضی، ناحیه 1

تولید آرد

تولید آب معدنی

صنایع مشروبات افغانستان

0799555572 - 0700300509

0799048000 - 0700305955

info@abi-af.com

کابل - پارکهای صنعتی، پلچرخی، ناحیه 9

البرز پیوریفیکیشن

0700002121 - 0799799991 - 0700019842

0700249707

jbakhtari@aol.com

کابل - ده دانا، دارالامان، ناحیه 7

تولید آب معدنی

عزیز صدیقی

040200223259

هرات - جاده قوماندانی امنیه، ناحیه 2

آب پاک

0799356650

sales@clearwater.uk

کابل - خانه 114، سرک 40 متره، خوشحال خان،
ناحیه 5

تولید آرد

تولید آب معدنی

پغمان

0799428750 - 0799428749 - 0700280657

info@paghmanco.ocm

کابل - بند قرغه، سرک پغمان، دودمست

تولید آرد

تولید آب معدنی

آریا

0754010777 - 0700401117 - 0799220294

0799032050

2006@yahoo.com-arayafflor2

هرات - مارکیت حاجی افضل، سرک قوماندانی، ناحیه 2
(جاده آریا، پشتون پل، گذره)

تولید آرد

تولید آب معدنی

امریکن افغان فارمی
0799308205 - 0202013806 - 0799354018 -
0797520821

تولید ادویه

aaui2005@gmail.com

کابل - سرک نو بگرام، پارکهای صنعتی،
پلچرخی، ناحیه 9

حمید فلور میل
- 0700280983 - 0775257403 - 0202203289
0799000912

تولید آرد

hamid_flour_mills@hotmail.com

کابل - اطاق D-23، باختر پلازه، کارته آریانا، ناحیه
2 (پارکهای صنعتی، پلچرخی، ناحیه 9)

کیمیا گر
- 0786193662 - 0786131382 0202500176
- 0700275761

تولید ادویه

sarvarzada@yahoo.com

کابل - کارته 3/سرک شورا/ناحیه 6

یونیک ایچرنشنل

0202111920

unique_roshan@hotmail.com

کابل - منزل 3، غزنیوال مارکیت، مندوی، ناحیه 1

هیواد خسرو

0700976352

hkp.company@yahoo.com

کابل - بلند منزل 21، چهاراهی 500 فامیلی، حصه 3،
خیرخانه، ناحیه 11

تولید ادویه

آرد کابل

0799019890 - 0777280211 -
0700280211

تولید آرد

sz_ltd@hotmail.com

کابل - حصه 2، سرک نو بگرام، پارکهای صنعتی،

اویسن فارما

- 040200226520 - 0707475779 040200228606
- 0707474713 - 0707474721

تولید ادویه

avisonpharma24@yahoo.com

هرات - فاز 3، سرک 3، پارکهای صنعتی، گذره (مارکیت بو
علی سینا، منزل 2، کوچه لیسه مهری، سرک غزنوی)

تولید ادویه

باختر فارما

7993289430

alshams_co_ltd@yahoo.com

کندهار - پارکهای صنعتی جمعه محمد محمدی،
بگرامی، ناحیه 8

خالد ارشاد

0700279119

kip-2pharma@yahoo.com

کابل - ده افغانان حصه اول خیرخانه

تولید ادویه

سوپریم

- 07990959 0202501093

99 - 0700276679 - 0798201839 - 0797222000

تولید ادویه

karimbaz@yahoo.com

کابل - سرک نو بگرام/پارکهای صنعتی/ناحیه 9

شوز

40200445677 - 0799474626 - 0700402548

waheedhoman@gmail.com

هرات - سرک خواجه صاحب انصار، باغ نظرگاه،
ناحیه 8

تولید کفش

افغان فارما

796150000

info@afghanpharma.com

هرات - فاز 1، پارک های صنعتی هرات

تولید ادویه

علاوالدين

7734560530

0773456053-0776614191

هرات - پارکهای صنعتی/فاز 3/نزدیک میدان
هوایی

تولید گشش

مارشال

7990407000 - 0700278299 - 0799819171

کابل - گولائی پل سرخ، ناحیه 3

تولید گشش

حاجی قیوم ناصری

0700600685

ننگرهار - مارکیت حاجی محمدالله، مقابل مسجد
بزازی، ناحیه 2

تولید گشش

سرویس

0799555591

کابل - مقابل پوسته خانه، سرک نو بگرام، پارک
های صنعتی، پل چرخ، ناحیه 9

تولید گشش

پلی اسوختن هرات

0799568326

hpcaf6@gmail.com

هرات - سرک هرات اسلام قلعه جنوب گمرک جدید
ناحیه 9

تولید شیلنگ بااستدی

پارس افغان

0752001991 - 0799246240 -

0799098331

www.parsafghan.com

کابل - شرکت امید سبز، سرک دارالامان، ناحیه 7

تولید شیلنگ بااستدی

های ستندرد شیلنگ

- 0799820872 - 0786204158

0786181725 - 0799361046 - 0786181727

- 0799241276

q_latify@yahoo.co.uk

کابل - خانه 2 سرک 13 تایمینی ناحیه 4

تولید شیلنگ بااستدی

پارس افغان

0752001991 - 0799246240 -

0799098331

www.parsafghan.com

کابل - شرکت امید سبز، سرک دارالامان، ناحیه 7

تولید آرد

مدینه منوره

0799443799 - 0707810624 -

0799164003

قریه علی لالا، سرک کابل-کندهار غزنی

تولید شیلنگ بااستدی

نوی کوثر انجنیرینگ

2022009010 - 0777282028 -

0700275239

kawsar@psh.paknet.com.pk

تولید شیلنگ بااستدی

ویکتور

0777408447 - 0777821059 - 0786325486

info@victorpipeindustries.com

کابل - دفتر 1-2، جبار نعیم سوپر مارکیت، کلوله
پشته، ناحیه 4

تولید شیلنگ بااستدی

کاریان

0799330172

کابل - شهر آرا مارکیت محمد رسول

تولید شیلنگ بااستدی

خیری

0700237840 - 0202200677
0786020888 - 0700600030
nisarkhairi@gmail.com
کابل - چهاراهی حاجی یعقوب، شهرنو، ناحیه 10

آریانامستقل

0700602486 - 0700602485 -
0700661697 - 0700661679
ننگرهار - بهسود/سراجہ نغلو

حیات الله لوگری

0799819363 - 0786040034 -
0799669634 - 0700355318
کابل - سرک کابل کندهار، مقابل باغ داود، قلعه
نظر، ناحیه 14

یعقوب محبی

0773139443 - 0502041144
fm_mohibi@yahoo.com
بلخ - دروازه جمهوریت، چهاراهی کامگار، شهر مزار
شریف

حاجی روح الله بابا

0777919191
ننگرهار - خانه 212، سرک 4، روشن مینه، ناحیه 4

برادران عظیمی

0700456969 - 0700456968 -
0799171887
omid_salimi20@yahoo.com
هرات - مقابل لیلیه انات، سرک پشتون پل

حبیب میوند

0202201464 - 0202201164 -
0799345474 - 0799216962 - 0700276110
کابل - سیاه سنگ، شاه شهید،
ناحیه 8

افغان هلمند وال

0799826235
کندهار - بازار لشکرگاه، کارته لگان

صافی

040200223373 - 040200220071
هرات - مارکیت برادران صافی، سرک خواجه
محمد تاکی، ناحیه 3 (پارکهای صنعتی، گذره)

برکت ویندوز

0700500620 - 0799040098
barakat@barakatgrp.com
بلخ - برکت سپیچر، سرک خواجه آجوش،
مزار شریف

عزیز علی

0752008658
کابل - پارکهای صنعتی/متصل حوزه 9 امنیت

چینا داد کانسترکشن میتریل

0700293797 - 0799745488
zxman88@yahoo.com.cn
کابل - کلوه پشته /سرک 3

سپین غر

0202200139 - 0799343573 - 0700274421

- 0700264416 - 0799402540

attiq_at@yahoo.com

کابل - پارکهای صنعتی/پل چرخي

توليد و پيچره

غفار عزيزي

0797294231

abdulrasheed_aziz@yahoo.com

هلمند - سرک ننگرهار، لشکرگاه

توليد و پيچره

غريب نواز

0799331389

کابل - اطاق 2، طوطی خیل مارکیت، پل سوخته،

میرویس میدان، ناحیه 3

توليد و پيچره

سلوا کارگر

7002867290

salvakarger@yahoo.com

کابل - عقب هتل کابل زیبا، کلوله پشته،

پروان 3، ناحیه 4

توليد و پيچره

خالد اميد

0202300997 - 0202301417

0752007546 - 0700280211 - 0700275085

کابل - کوچه 3، سرک نو بگرام، پارکهای صنعتی،

پلچرخي، ناحیه 9

توليد و پيچره

پامير

7772500000 - 0799050000 -

0700250000

pamir.m@hotmail.com

کابل - سالنگ وات، سرک قوای مرکز، ناحیه 2

توليد و پيچره

قاسمی وین هاوس

P.V.C

0700000060

farid-qasemi@hotmail.com

کابل - ایستگاه برج برق، کلوله پشته، ناحیه 4

توليد و پيچره

رستم ثنا

0202402195 - 0079297501 -

0799012863 - 0700280018

akramizada@yahoo.com

کابل - سالنگ وات مقابل انحصارات دولتی

توليد و پيچره

نوری دیزاین پی وی سی

0777282588

info@nooripvc.com

کابل - علاوالدین بالا، سرک دارالامان، ناحیه 6

توليد و پيچره

خلیل نجیب سسوخٹ ملز

Padshahd@barin.net.PK

0799335001 - 0700075568 -

0700207290 - 0799335001

کابل - پارکهای صنعتی جمعه محمد

توليد و پيچره

کابل نشنل المونیم

0700225650 - 0700225649 - 0700263085

qubad_zimi@yahoo.com

کابل - پارکهای صنعتی، سرک نو بگرام، پل چرخي،

ناحیه 9

توليد و پيچره

باشاش المونیم

0799377777

bashash_aluminium@yahoo.com

کابل - سرک کابل جلال آباد قلعه وزیر ناحیه 9 کابل

توليد و پيچره

صادق صديقي

7995713130 - 0799335385 -
0798231828

ننگرهار - مارکیت میوه، جوی هفت، ناحیه 2

ذبیح ریحان

7000580130

کابل - عقب حوزه 10، چهاراهی شهید،
شهرنو، ناحیه 10

دره نور

7993846650

fawardak@yahoo.com

وردک - سید آباد، دره نور، تنگی کامران خیل

پروود کشن

0799110906

paul-lee21@hotmail.com

بلخ - مزار شریف / کوچه 2 / خانه 59 / گمرک
شمالی

نایتوس فرنیچر کمپنی افغان NFC

021252-007777 - 0799-070

کابل - تایمینی وات سوی مبارک سرک # 3

افغان نشنل فرنیچر ایند

بیلدینگ سیلایی

007290-0799

info@anfb.com

کابل - نساجی بگرامی ناحیه 8

دیزاین

7997178550 - 0777217030 -

0799217030

naqibsajiad@yahoo.com

کابل - خانه 1، چهاراهی حاجی یعقوب، شهر نو،
ناحیه 10

عزیز نشنل فرنیچر

7002040730

Sima.tabib@buewin.cha

کابل - سرک بگرامی، نساجی، ناحیه 8

ابستکار جدید

020-2201560 - 070222287

info@conceptsdd.com

کابل - هنگر 3 افغان کارت عقب گمرک

نجیب سکندر

7002343820

کابل - نهر درس، کارته 4، ناحیه 3

کابل هـاوس

7002754070

sayediazem@hotmail.com

کابل - شیرزاده نیازی مارکیت، چهاراهی سوسبزی
ناحیه 4

افغان موبل

7002056670 - 0799208731 -

07990555503

nazeerinfo@hotmail.com

کابل - متصل شهرارا پلازا، جاده تیمور شاهی،

حاجی مراد

7990552640 - 0700822631 - 0799334232

saced_karaja@yahoo.com

کابل - قلعه احمد خان، بگرامی، ناحیه 9

تولید قالی

برادران حیدری

2025014100 - 0777070016 -

0777280591

hasaniybal@yahoo.com

کابل - سرک برچی، دشت برچی، ناحیه 13

تولید قالی

ایلچ

7005519710

کابل - کوچه وکیل احسان، قلعه موسی، ناحیه 10

تولید قالی

حاجی عبدالرحمن حیدر زاده

0799636623 - 0700278870

کابل - نجیب زراب مارکیت منزل 3 ناحیه 2

تولید قالی

جمشید زاده

2025004760 - 0799026505 - 0799351394

jamshedzadacorpets@yahoo.com

کابل - خانه 1، سرک قلعه وزیر، مقابل مسجد سفید،
ناحیه 6

تولید قالی

خال محمدی

7994445420

کابل - دوکان 10، سرک 2، اندخوی

تولید قالی

یوسف نبی

e_hajinaim_maimanagi@hotmail.com

7991245150 - 0799440005 -

0799039187

بلخ - دروازه شادبان، پارکهای صنعتی

تولید قالی

کمال تمیم

407916-829663 - 0799-0799

بلخ - گذر کارته مامورین، ناحیه 2،
مزار شریف

تولید قالی

بغلانی

7993057130

کابل - چشم اول، کوتل خیرخانه، ناحیه 17

تولید قالی

اظهر

0777229352

هرات - شهرنو، مارکیت برادران

تولید قالی

سباون آریانا

sabawoon-ariana@yahoo.com

0700264923 - 0752003713 - 0700283520

0779292782

کابل - متصل هوتل ستاره شام، کلوله پشته، ناحیه 4

تولید قالی

قندیل

0799326272 - 0799032499 - 0798152211

- 0700277612

theqandeel@yahoo.com

کابل - خانه 66، سرک لیسه مسعود، شهرنو، ناحیه 10

تولید قالی

US to help develop Afghan mining sector

The United States would help Afghanistan explore and develop its mining sector, a Cabinet minister said on Sunday.

"The development of this sector is the only way to help Afghanistan stand on its own feet," Minister of Mines Wahidullah Shahrani said.

Addressing a joint press conference with US Ambassador Karl Eikenberry in Mazar-i-Sharif, the capital of northern Balkh province, the minister hinted at the establishment of a sulfur factory in Jawzjan province at a cost of \$23 million to be provided by the World Bank.

After signing a contract with Shahrani, the US envoy said his country wanted long-term cooperation with Afghanistan in exploring its mine deposits. The US would provide \$40 million as part of a long-term project to develop and extract mines, Eikenberry added.

Shahrani said the power and fertilizer factory in Balkh would be renovated and expanded. The renovation is estimated to cost \$45 million, which will be provided by the US Agency for International Development, USAID).

A new pipeline will be laid from Shiberghan to the factory and then to the industrial park in Mazar, he said, hoping the project would help increase the factory's production.

Afghan gold mine deal brings foreign investment

Afghanistan signed a deal on Monday with a local company backed by foreign investors to develop the country's second gold mine, a project the government hopes will attract more money to the war-torn region.

Afghan Krystal Natural Resources will invest up to \$50 million in Qara Zaghan mine in northern Baghlan province and plans to begin production by 2013, said the company's president and prominent Afghan entrepreneur, Sadat Mansoor Naderi.

Investors from the United States, Britain, Turkey and Indonesia are backing the project through a deal facilitated by JPMorgan Chase & Co, Naderi said, adding it was not yet known what the mine's gold reserves were, but the firm intends to spend the next two years exploring the site.

Afghanistan is counting on huge mineral deposits, including some of the biggest unexploited copper and iron reserves in Asia, to wean it off its dependency on foreign aid. Copper production is also due to start in 2013.

"(We hope this will) encourage other investors to realise the opportunities and potential in Afghanistan," Minister of Mines Wahidullah Shahrani said. "We hope this initiative will help the government of Afghanistan attract more international investment."

Shahrani said the government would earn 26 percent royalties plus more in taxes from the Qara Zaghan mine. He said Afghanistan has estimated gold reserves worth between \$20-25 billion.

Westland General Trading, owned by Haji Abdul Kabir, an ethnic Uzbek, is already developing the Nor Aaba gold mine near the Tajik border in northern Takhar province.

Obstacles to developing Afghanistan's mineral deposits include a raging insurgency that makes transit and security big headaches, weak infrastructure that hinders shipments and massive corruption in both the private sector and government.

skill has helped her family.

"I do not know what would have happened to us if not for my ability to weave these carpets," she says.

While the prospect of nine, eleven and thirteen-year-old children slaving away at looms to feed themselves is extremely disturbing, it is not uncommon in Afghanistan.

What is perhaps equally troubling is the fact that carpet producers across the country are receiving only a fraction of the profits that their work eventually makes on the global market. This is because of the lack of facilities to complete the carpet making process in Afghanistan.

Carpets must be sent to Pakistan or Iran for "finishing" - a process where the carpets are cut and washed. These processes require machines and materials that most Afghan carpet weavers - often small operations like the one run by Khaleda's family - can't afford.

As a result, Afghan producers only see about 10 percent of the profit that Pakistani exporters realise after shipping the carpets to places like Europe or East Asia. In addition, when the carpets are completed in Pakistan, they are often affixed with a 'Made in Pakistan' label, so that while most of the carpet is actually manufactured here, the buyer thinks he is buying a product made in another country.

The Afghan government has tried to slow the flight of carpet revenue to Pa-

akistan by banning the use of Pakistani rupees for all transactions. But since most wholesale exporters are located across the eastern border, Pakistani rupees remain the coin of the carpet realm.

"Most of the carpets are bought by Pakistani companies," says Ahmad Shaker, who owns a carpet company in Kabul's Sixth District. "We represent Pakistani companies who distribute the Afghan-made carpets and that is why most transactions are done in Rupees."

The Afghan carpet weaving industry is booming. Last spring's plentiful rains only increased the yield for Afghans who cultivate wool, and this bumper crop has directly led to an increase in carpet production.

Gul Mohammad Barik Andish is the executive director of the Ghorriyan Carpet Factory. He says that there is a high demand in Arab countries for the raw materials of carpet weaving - such as thread and wool - produced by Afghanistan.

Carpets

Made in Afghanistan

for Pakistan's Profit

The Afghan carpet weaving industry is Afghanistan's second largest, behind only agriculture in terms of size and number of people employed.

By Hashim Qureshi

Yet, carpet producers across the country receive only a fraction of the profits that their work eventually makes on the global market. And, Afghan carpets are distributed as a product that's made in Pakistan.

"I weave carpets so that I will not have to beg money for food like so many other children I know," says Khaleda, a 13-year-old girl from Dasht-e-Barchi, Kabul.

Ever since Khaleda's father died during the civil war in the 1990's, she,

her mother and three younger brothers - a nine-year-old and two eleven-year-olds - have been making carpets on their own loom to earn enough money to put food on the table and keep a roof over their heads.

Every three months, the family produces a six-metre carpet, for which they are paid 4,000 Pakistani rupees (about 40 dollars or 2,000 Afghanis).

Khaleda says that she learned carpet weaving at one of Kabul's many carpet factories and knows how much the

Afghanistan Industrial Information

Scientific - Economic - Educational

No 15 June 2011

Licence No. 134

Information and Culture Ministry

- **Communications officer**
Eng. Eqbal
- **Kabul Office**
S.M.Hasan Alavi
- **Editorial Board**
P.h.D Sayed Masoud
Eng. S. Ali Hossaini
P.h.D S.Y.Akhlaghi
Eng. M.H. Alavi
Eng. A. Sheikhzadeh
Masumeh Hassanzadeh

- **Coworkers**
A.Rahimi
V. sheikh zadeh
M. khavari
M. A. Akhlaghi
A. Rahimi
GH.H. Rahimi
H. Miya
R. Raji

- **Concessionair and Managlug director:** Sayed Mohammad shah Safawi
safawi_ime@yahoo.com
- **Official and Financial Management:** Mohammad Davod Jafari
davod_jafari@yahoo.com
- **Bussenis Management:** Sayed Hamidullah Hossaini
hamidhossaini@yahoo.com

Industrial Information Magazine of Afghanistan:

Invites all penmen of science and Industry's field to send their works to the magazine.

If possible, please send related pictures with your written materials.

If the subjects are translated, please send the first language too.

If some sources are used point to them.

The sent subject will not be sent back.

Magazine can edit the received materials.

The published articles are not mainly the opinions of magazine.

The magazine's subject's can be used by pointing the source.

Announces that doesn't have any organizational relations with any political groups and people and is completely in dependent and free. So your material and moral helps will cause the magazine to last.

Afghanistan Address:

Kabul - Dehbory - University Avenue - Second Street - Office of Industrial Information magazine in Afghanistan
P.O.Box.Center 5719 Kabul

Mobile: 0797344095-0706796745- 0799524805

www.afghanistan-iim.com

E-mail: info@afghanistan-iim.com

Tel & Fax Mashhad:

+98511-2256144

+98511-2215786

Industrial Information Magazine of Afghanistan

www.afghanistan-iim.com
info@afghanistan-iim.com

اولین شرکت تولید کننده شیر آلات صنعتی در ایران

- ✓ قدمت برند و رهبر بازار
- ✓ دوام و کیفیت محصولات
- ✓ ۲+ سال خدمات پس از فروش

دفتر مرکزی: تهران، میدان آرژانتین
خیابان زاگرس، نبش کوچه ۲۹، شماره ۱۳
تلفن: ۸۹۶۳۰ (۲۱) ۹۸ + فکس: ۰۲ ۲۳ ۸۸ ۶۶ (۲۱) ۹۸ +

www.farabvalve.com
info@farabvalve.com

Industrial Information